Miejska Pracownia Urbanistyczna

MPU-OR.5044.35.2022
814/01/2023

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

DOTYCZĄCA PROJEKTU

MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

„SMOCHOWICE-SIANOWSKA" – CZĘŚĆ A

W POZNANIU

AUTORZY OPRACOWANIA:
ZESPÓŁ OPRACOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH
MGR JOANNA ZOMERSKA - KIEROWNIK ZESPOŁU
MGR INŻ. ANNA MOCZKO

POZNAŃ, CZERWIEC 2023 R. / PAŹDZIERNIK 2023 R.*/MARZEC 2024 R.**

*PROGNOZA ZAKTUALIZOWANA NA ETAP WYŁOŻENIA DO PUBLICZNEGO WGLĄDU
**PROGNOZA ZAKTUALIZOWANA NA II WYŁOŻENIE DO PUBLICZNEGO WGLĄDU

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE 3
1.1. Informacje wstępne 3
1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania 3
1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania 3
1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy 4
2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO 8
2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu 8
2.2. Dziedzictwo kulturowe 9
2.3. Rzeźba terenu 9
2.4. Budowa geologiczna i warunki gruntowe 9
2.5. Zasoby naturalne 10
2.6. Gleby 10
2.7. Warunki wodne 10
2.8. Jakość wód 11
2.9. Szata roślinna i zwierzęta 12
2.10. Klimat lokalny 15
2.11. Jakość powietrza atmosferycznego 17
2.12. Klimat akustyczny 19
3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY 21
4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU 22
4.1. Cel opracowania projektu planu 22
4.2. Ustalenia projektu planu 23
4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami 26
4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu 28
5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU 29
6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO 34
6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi 34
6.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne 36
6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne 36
6.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną i zwierzęta 40
6.5. Oddziaływanie na krajobraz 42
6.6. Oddziaływanie na ludzi 44
6.7. Oddziaływanie na powietrze 46
6.8. Oddziaływanie na klimat lokalny 49
6.9. Oddziaływanie na klimat akustyczny 51
6.10. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe 54
6.11. Oddziaływanie na dobra materialne 54
6.12. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000 55
6.13. Oddziaływanie transgraniczne 55
7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MPZP ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA 55
8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP 56
9. STRESZCZENIE I WNIOSKI 57

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

1. Uwarunkowania i powiązania przyrodnicze obszaru objętego opracowaniem mpzp na tle ortofotomapy miasta Poznania
2. Granice obszaru objętego opracowaniem mpzp na tle ortofotomapy miasta Poznania (2022)
3. Zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego w porze dzienno-wieczorno-nocnej (L_{DWN}) i w porze nocnej (L_N) – w stanie istniejącym (SMH 2022)
4. Oświadczenie autora prognozy

1. WPROWADZENIE

1.1. Informacje wstępne

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Smochowice-Sianowska" - część A w Poznaniu. Obszar objęty opracowaniem znajduje się w północno-zachodniej części Poznania, na Smochowicach, w rejonie ulicy Sianowskiej i ul. J. H. Dąbrowskiego w Poznaniu.

Projekt planu miejscowego sporządzany jest na podstawie uchwały Nr XI/154/VIII/2019 Rady Miasta Poznania z dnia 14 maja 2019 *w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Smochowice-Sianowska" - część A w Poznaniu.*

Obszar projektu planu, o łącznej powierzchni ok. 4,65 ha, składa się z dwóch odrębnych terenów: jednego położonego u zbiegu ulic: Sianowskiej i Olsztyńskiej oraz drugiego położonego przy ul. J. H. Dąbrowskiego i ul. Z. Żuraszka. Szczegółowy przebieg granicy projektu mpzp przedstawiono na tle zdjęcia lotniczego na załączniku nr 1 do prognozy.

Projekt planu położony jest na obszarze, na którym obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Smochowice-Sianowska" w Poznaniu[1]. Projekt planu od południa sąsiaduje z opracowywanym mpzp dla obszaru "LOTNISKO POZNAŃ - ŁAWICA i III RAMA KOMUNIKACYJNA odcinek północno-zachodni" w Poznaniu[2].

1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. W myśl powyższej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m.in. projekty planów zagospodarowania przestrzennego, wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z art. 46 ust. 2 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają również zmiany planów miejscowych.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta „sporządza projekt planu miejscowego (...), wraz z prognozą oddziaływania na środowisko". Stosownie do tej ustawy, projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkładane są instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, a także są przedmiotem społecznej oceny – podlegają wyłożeniu do publicznego wglądu.

1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi element procedury sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jej głównym celem jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko przyrodnicze, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie planu różnych form zagospodarowania przestrzennego. W tym celu, w prognozie ocenia się relacje pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego.

[1] Uchwała Nr XXII/154/IV/03 Rady Miasta Poznania z dnia 24 czerwca 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 159 poz. 2983 r.)

[2] Uchwała Nr IX/63/V/2007 z dnia 6 marca 2007 r. *w/s przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru "LOTNISKO POZNAŃ - ŁAWICA i III RAMA KOMUNIKACYJNA odcinek północno-zachodni" w Poznaniu.*

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie określa art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy, informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a także dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie planu miejscowego.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i art. 58 ustawy:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem WOO-III.411.222.2019.PW.1 z dnia 03.07.2019 r.,
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu pismem NS-52/3-138/19 z dnia 14.06.2019 r.

1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Krygowski B., *Geografia fizyczna Niziny Wielkopolskiej, Cz. I Geomorfologia*, PTPN, Wydz. Mat.-Przyr., Komitet Fizjograficzny, Poznań 1961,
- Kondracki J., *Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Seneta W. Dolatowski J., *Dendrologia*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1997,
- Przyroda miasta Poznania, Urząd Miasta Poznania Wydział Ochrony Środowiska, Poznań 2009,
- *Wśród zwierząt i roślin*, pod red. J. Wiesiołkowskiego, Kronika Miasta Poznania, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2002.

Materiały kartograficzne:

- mapa zasadnicza z nakładką U (uzbrojenie terenu w infrastrukturę techniczną),
- mapa glebowo-rolnicza,
- mapa ewidencyjna w skali 1: 1000,
- Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471 - Poznań N-33-130-D, Państwowy Instytut Geologiczny, 1990,
- Mapa geomorfologiczna Niziny Wielkopolsko-kujawskiej pod red. B. Krygowskiego (edycja 2007 r. – Instytut Geoekologii i Geoinformacji Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM Poznań),
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Główny Użytkowy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny (wersja cyfrowa),
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Pierwszy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny (wersja cyfrowa),
- Atlas geologiczno-inżynierski Poznania – Mapy serii geologiczno-inżynierskich na głębokościach 1 m, 2 m, 4 m, 5 m w skali 1:10 000, Mapa gruntów antropogenicznych w skali 1:10 000, Mapa warunków budowlanych na głębokości 2 m p.p.t. w skali 1:10 000, Mapa głębokości do pierwszego zwierciadła wody podziemnej w skali 1:10 000, arkusz N-33-130-D-a-4, Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, 2013-2017 r.,
- Atlas rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania - narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej. Praca zbiorowa, red. Kaczmarski M., Pędziwiatr K., Kaczmarek J. Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2013, 2014.

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2022 r., poz. 2556, tekst jednolity z późn. zm),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2023 r., poz. 977, tekst jednolity z późn. zm),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2022 r., poz. 916, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. z 2022 r., poz. 840, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2022 r., poz. 699, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2023 r., poz. 682, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2022 r., poz. 2625, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2022 r., poz. 2519, tekst jednolity z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2022 r., poz. 1225, tekst jednolity, z późn. zm.),
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. *w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu* (Dz. U. z 2021 r. poz. 845, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2007 r., Nr 120, poz. 826) – akt archiwalny,
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 20 lipca 2021 r. *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na strategicznych mapach hałasu, sposobu ich prezentacji i formy ich przekazywania* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1325),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U z 2014 r. poz. 1408),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2022 r. *w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* (Dz.U. 2023 poz. 335),
- Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. *w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1475),
- Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla stref: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. wielkopolskim* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 508) – akt archiwalny),
- Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509) – akt archiwalny,

- Uchwała Nr XI/316/15 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 października 2015 r. *w sprawie Program ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 6241) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr IX/166/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. *w sprawie określenia „Aktualizacji Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10"* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2019 r., poz. 6238) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 roku *w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracja poznańska* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20 lipca 2020 r., poz. 5956),
- Uchwała Nr XXXIX/942/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. *w sprawie wprowadzenia, na obszarze miasta Poznania, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2017 r., poz. 8808),
- Uchwała Nr XXXVI/701/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 listopada 2021 r. *zmieniająca uchwałę Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wprowadzenia, na obszarze Miasta Poznania, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. dnia 9 grudnia 2021 r. poz. 9641),
- Uchwała Nr XXII/154/IV/03 Rady Miasta Poznania z dnia 24 czerwca 2003 r. *w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego - obszaru „SMOCHOWICE - SIANOWSKA" w Poznaniu* (Dz. Urz. Woj. Wlkp., z 2003 r., Nr. 159, poz. 2983),
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy (Dz.U.UE.L.2008.152.1),
- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz.U.UE.L.2001.197.30).

Dokumenty, inne dostępne opracowania:

- Atlas geochemiczny Poznania i okolic, Lis J., Pasieczna A., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 2005,
- Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, MPU, Poznań 2021 r.,
- Uchwała Nr XI/154/VIII/2019 Rady Miasta Poznania z dnia 14 maja 2019 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Smochowice-Sianowska" - część A w Poznaniu,
- Uchwała Nr IX/63/V/2007 z dnia 6 marca 2007 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru "LOTNISKO POZNAŃ - ŁAWICA i III RAMA KOMUNIKACYJNA odcinek północno-zachodni" w Poznaniu,
- Analiza zasadności przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „Smochowice – Sianowska" w Poznaniu dla działki nr. 99/25, ark. 16, obręb Krzyżowniki, MPU, Poznań, czerwiec 2015 r.
- Analiza zasadności przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „Smochowice – Sianowska" w Poznaniu dla działek nr. 97/8, 98/7 ark. 16, obręb Krzyżowniki, położonych przy ul. Dąbrowskiego, MPU, Poznań, grudzień 2015 r.
- Analiza zasadności przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Smochowice – Sianowska" – część A w Poznaniu i stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, MPU, Poznań, luty 2019 r.
- Prognoza skutków finansowych uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie „Smochowice – Sianowska" – część A w Poznaniu, Miejska Pracownia

Urbanistyczna, Opracowanie: Dorota Przybyła, rzeczoznawca majątkowy uprawnienia nr 5521 Poznań, październik 2022 rok;

- Prognoza skutków finansowych uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie „Smochowice – Sianowska" – część A w Poznaniu, Miejska Pracownia Urbanistyczna, Opracowanie: Dorota Przybyła, rzeczoznawca majątkowy uprawnienia nr 5521 Poznań, maj 2023 rok
- Prognoza skutku wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze dot. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Smochowice Południe" w Poznaniu, Pracownia Badawczo-Projektowa „EKOLOG", dr Zbigniew Ziętkowiak, Poznań, sierpień 2001 r.,
- projekt uchwały Rady Miasta Poznania w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Smochowice – Sianowska" – część A w Poznaniu, MPU 2023,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim Raport wojewódzki za rok 2022, GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań, kwiecień 2023 r.
- Chmal R., Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50000, arkusz Poznań (471), Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 1997,
- *Mapa akustyczna miasta Poznania wraz z programem ochrony środowiska przed hałasem*, Etap I: *Mapa akustyczna m. Poznania*, Centrum Badań Akustycznych, Fundacja Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań, czerwiec 2007 – akt archiwalny,
- *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, *lemitor* OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r. - akt archiwalny,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr LXXXVIII/1670/VIII/2023 Rady Miasta Poznania z dnia 11 lipca 2023 r.,
- Uchwała Nr LX/927/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. *w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania"* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 21 stycznia 2014 r., poz. 487), w tym *Mapa akustyczna miasta Poznania 2012* (Część I) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr LXIX/1253/VII/2018 Rady Miasta Poznania z dnia 26 czerwca 2018 r. *w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania"* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 4 lipca 2018 r., poz. 5498),
- Uchwała Nr LIV/978/VII/2017 Rady Miasta Poznania z dnia 26 września 2017 r. *w sprawie „Programu ochrony środowiska dla miasta Poznania na lata 2017-2020, z perspektywą do 2024 roku"*.

Inne źródła:

- wizja terenowa (luty 2023 r.)
- dokumentacja fotograficzna (MPU, sierpień 2019 r., czerwiec 2020 r., sierpień 2022 r., luty 2023 r.)
- https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/pms
- https://isok.gov.pl/hydroportal.html
- http://baza.pgi.gov.pl/
- http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/
- http://mapy.geoportal.gov.pl
- mapa SIP ZGiKM GEOPOZ

Informacje uzyskane z powyższych materiałów oraz obserwacje zebrane podczas wizji terenowej pozwoliły na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego omawianego obszaru – w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki gruntowe, warunki wodne, szatę roślinną i zwierzęta, gleby, klimat lokalny. Na podstawie powyższych materiałów określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości

powietrza, wód i klimatu akustycznego oraz wskazano obecny sposób i stan zagospodarowania obszaru objętego projektem planu oraz jego najbliższego otoczenia. Czynnikiem uniemożliwiającym zidentyfikowanie wszystkich przedstawicieli flory i fauny występujących na obszarze projektu mpzp była ograniczona dostępność do terenów objętych projektem planu.

Ponadto, w prognozie dokonano analizy i oceny ustaleń projektu planu oraz skutków ich realizacji dla środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem wpływu na jego podstawowe elementy.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz stopień szczegółowości ustaleń projektu planu miejscowego.

2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Obszar objęty opracowaniem, o łącznej powierzchni ok. 4,65 ha, znajduje się w północno-zachodniej części Poznania, na Smochowicach i składa się z dwóch części – pierwszego położonego w rejonie ul. Sianowskiej i drugiego w rejonie ul. J. H. Dąbrowskiego. Obie części położone są w zasięgu obowiązującego mpzp „Smochowice-Sianowska" w Poznaniu[3].

Jedna z części położona jest u zbiegu ulic Sianowskiej i Olsztyńskiej (część działki nr 109/20, ark. 15., obr. 22 Krzyżowniki) obejmuje fragment ogrodów działkowych ROD „Olszynka". Zarówno ul. Olsztyńska ul. Sianowska znajdują się poza projektem planu.

Druga z części, wyznaczona została w rejonie ul. J. H. Dąbrowskiego i ul. Z. Żuraszka (obejmuje: działki nr 109/10 i 109/11, ark. 15., obr. 22 Krzyżowniki, działki nr: 97/7, 97/8, 97/10, 99/29 i 99/30 oraz części południowe działek nr 97/9 i 99/26 ark. 16., obr. 22 Krzyżowniki). Część ta obejmuje fragment zlikwidowanych ogrodów działkowych ROD „Zjednoczeni" (położonych u zbiegu ul. J. H. Dąbrowskiego i ul. Olsztyńskiej), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej położone wzdłuż ul. J. H. Dąbrowskiego, za którymi zachowały się pozostałości dawnych sadów, teren placu zabaw zlokalizowany przy ul. Z. Żuraszka oraz fragment tej ulicy wraz z przylegającymi do niej trawiastymi terenami. Dostęp do tego terenu zapewnia ulica J. H. Dąbrowskiego (poprzez jezdnie serwisowe), leżąca poza projektem planu.

Obszar opracowania obsługiwany jest komunikacją publiczną autobusową od ulic: J. H. Dąbrowskiego i Sianowskiej.

Obszar jest zaopatrzony w podstawowe sieci infrastruktury technicznej, obejmujące: sieć gazową, sieć wodociągową i sieć kanalizacji sanitarnej, linię energetyczną oraz podziemne linie telekomunikacyjne.

Projekt planu w rejonie ul. Sianowskiej od północy i wschodu sąsiaduje z terenami dróg publicznych (ul. Sianowską i ul. Olsztyńską) i dalej z terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, a od zachodu i od południa z terenami po zlikwidowanych ogrodach działkowych.

Projekt planu w rejonie ul. J. H. Dąbrowskiego od północy sąsiaduje z terenem usługowym (Sala Królestwa Związku Wyznaniowego Świadków Jehowy) i terenami po zlikwidowanych ogrodach działkowych, od zachodu z terenem usługowym (zabudowa handlowa), od południa z terenem drogi publicznej (ul. J. H. Dąbrowskiego) i od wschodu (poprzez ul. Olsztyńską) z terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

[3] Uchwała Nr XXII/154/IV/03 Rady Miasta Poznania z dnia 24 czerwca 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 159 poz. 2983 r.

Projekt planu od południa sąsiaduje z opracowywanym mpzp dla obszaru "LOTNISKO POZNAŃ - ŁAWICA i III RAMA KOMUNIKACYJNA odcinek północno-zachodni" w Poznaniu[4].

2.2. Dziedzictwo kulturowe

Na terenie objętym projektem planu nie występują obiekty i dobra kultury objęte ochroną konserwatorską w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*[5], w tym udokumentowane stanowiska archeologiczne oraz warstwy kulturowe.

2.3. Rzeźba terenu

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski[6] obszar projektu planu mpzp „Smochowice-Sianowska" - część A w Poznaniu położony jest w obrębie mezoregionu Pojezierze Poznańskie (315.51), który stanowi część makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego (315.5).

Część obszaru opracowania położona przy ul. Sianowskiej znajduje się w zasięgu geologicznej formy pochodzenia rzecznego w zasięgu terenów erozyjno-akumulacyjnych, młodszych litologicznie. W składzie osadów występują piaski i żwiry, miejscami głazy lodowcowe na glinach zwałowych. Obszar został zniwelowany i jest płaski. Rzędne terenu przy ul. Sianowskiej w północno-zachodnim narożniku osiągają 92,16 m n.p.m., przy północno-wschodnim (od ul. Olsztyńskiej) 90,37 m n.p.m. Przy południowej granicy wysokości kształtują się na poziomie od zachodu 90,05 m n.p.m., a od wschodu 90,36 m n.p.m. (od ul. Olsztyńskiej).

Część obszaru opracowania położona przy ul. J. H. Dąbrowskiego stanowi fragment równiny sandrowej (najwyższy poziom tej równiny) ukształtowanej w epoce plejstocenu w wyniku typowej proglacjalnej sedymentacji sandrowej. W składzie osadów występują piaski i żwiry wodnolodowcowe poziomu sandrowego I. Przy północno-zachodniej granicy (w zadrzewionej części na północ od placu zabaw) grunt został miejscowo, nieznacznie (ok 1m) nasypany. Rzędne terenu tej części projektu planu przy najbardziej na północ wysuniętej granicy osiągają 92,50 m n.p.m, a sam teren jest pochylony na południe.

Część obszaru opracowania położona wzdłuż ul. J. H. Dąbrowskiego stanowi płaski teren. Rzeźba terenu nie powoduje ograniczeń w zainwestowaniu omawianego obszaru. Rzędne terenu kształtują się na poziomach: od 91,69 m n.p.m. przy północnym odcinku ul. Z. Żuraszka do 91,78 m n.p.m. przy południowym odcinku tej ulicy (przy drodze serwisowej) oraz od 91,65 m n.p.m. przy północnej granicy dawnych ogrodów od strony ul. Olsztyńskiej do 91,91 m n.p.m. przy ich południowej granicy u zbiegu ul. Olsztyńskiej z drogą serwisową.

2.4. Budowa geologiczna i warunki gruntowe

Na obszarze opracowania przy powierzchni zalega warstwa gruntów antropogenicznych zbudowanych z nasypów niebudowlanych. Pod nią do głębokości 8 m p.p.t. zalegają osady plejstoceńskie zbudowane z wzajemnie przewarstwionych niespoistych gruntów lodowcowych i wodnolodowcowych. Lodowcowe grunty niespoiste *(71 QpGNsp)* litologicznie budują zwykle piaski drobne i średnie, ze żwirem i otoczakami w stanie średnio zagęszczonym Charakteryzują się one korzystnymi właściwościami fizycznymi i mechanicznymi, na potrzeby posadawiania obiektów budowlanych. Wodnolodowcowe grunty niespoiste *(72 QpGfNsp)* litologicznie budują głównie średnio zagęszczone i zagęszczone piaski o różnej granulacji, żwiry, sporadycznie pospółki i otoczaki. Do serii osadów wodnolodowcowych mogły także zostać zaliczone niewielkie przewarstwienia gruntów spoistych

[4] Uchwała Nr IX/63/V/2007 z dnia 6 marca 2007 r. *w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru "LOTNISKO POZNAŃ - ŁAWICA i III RAMA KOMUNIKACYJNA odcinek północno-zachodni" w Poznaniu*.

[5] Dz. U. z 2022 r., poz. 840, tekst jednolity

[6] Według najnowszego podziału z 2016 r., sporządzonego w ramach zlecenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, pod nazwą „Weryfikacja przebiegu granic regionów fizyczno-geograficznych w formacie SHP (shapefile)", realizowanego przez Instytut Ochrony Środowiska, Państwowy Instytut Badawczy, na podstawie ostatniego podziału fizyczno-geograficznego opracowanego przez prof. Jerzego Kondrackiego (1998, 2000) (http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/)

(głównie gliny pylaste, pyły, pyły piaszczyste, iły, iły pylaste), znajdujące się w obrębie omawianego kompleksu utworów, będące efektem wytapiania osadów z martwego lodu. Grunty te charakteryzują się korzystnymi właściwościami fizycznymi i mechanicznymi, i stanowią dobre podłoże do bezpośredniego posadowienia zabudowy.

Na poziomie ok. 10 m p.p.t. na całym obszarze występuje jednolita warstwa spoistych, plejstoceńskich osadów lodowcowych. Litologicznie te spoiste grunty lodowcowe *(70 QpGSp)* tworzone są głównie przez gliny piaszczyste zwięzłe oraz gliny i piaski gliniaste o barwie brązowej, szarej lub żółtej, lokalnie z dużą ilością otoczaków, często o znacznych rozmiarach. Charakteryzują się średnio korzystnymi właściwościami fizycznymi i mechanicznymi na potrzeby posadowienia obiektów budowlanych.

Przepuszczalność gruntów w granicach mpzp jest zróżnicowana, co spowodowane jest obecnością w wielu miejscach gruntów przekształconych antropogenicznie, w tym gruntów nasypowych.

Grunty na całym obszarze opracowania nadają się pod zabudowę – charakteryzują się spadkiem terenu mniejszym niż 5% i dobrymi warunkami budowlanymi, co przekłada się na możliwość bezpośredniego posadowienia obiektów budowlanych wszelkiego typu bez względu na obciążenia jednostkowe gruntu.

2.5. Zasoby naturalne

Na obszarze objętym granicami projektu mpzp „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci: udokumentowanych złóż kopalin[7], czy udokumentowanych głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP)[8]. Nie występują tu również grunty leśne[9].

2.6. Gleby

Zgodnie z informacjami zilustrowanymi na mapie glebowo-rolniczej, w granicach obu części analizowanego obszaru na występujących tam piaskach słabogliniastych (pod którymi poniżej 50 cm zalegają piaski lekkie) wykształcone zostały gleby brunatne kompleksu żytniego najsłabszego (7Bw ps.pl). Niezabudowane grunty, na których zaprzestano użytkowania rolniczego, posiadają gleby VI klasy bonitacyjnej. W zasięgu zabudowanych działek występują grunty antropogeniczne.

Gleby występujące w rejonie opracowania projektu mpzp charakteryzują się odczynem lekko kwaśnym (pH 6,0-6,7)[10].

2.7. Warunki wodne

Wody powierzchniowe

W granicach projektu mpzp „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu nie występują wody powierzchniowe.

Pod względem hydrograficznym obszar projektu mpzp „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu położony jest w dorzeczu rzeki Odry, w regionie wodnym rzeki Warty, w zasięgu zlewni jednolitej części wód powierzchniowych Bogdanka (RW60001718578).

Wody podziemne

Obszar miasta Poznania położony jest obrębie jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 60 (PLGW600060).

W utworach czwartorzędowych pierwszym, mało zasobnym, poziomem jest poziom wód gruntowych. Wody gruntowe swym charakterem i głębokością występowania, odzwierciedlają cechy

[7] http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/pages/index.jsf?conversationContext=7
[8] https://geolog.pgi.gov.pl/
[9] https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy
[10] Atlas geochemiczny Poznania i okolic, Lis J., Pasieczna A., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 2005

konfiguracyjne terenu oraz budowę geologiczną. Na całym obszarze opracowania wody poziomu gruntowego zalegają na głębokości od 5 do 10 m p.p.t.[11].

Ze względu na położenie obszaru opracowania w zasięgu gruntów antropogenicznych, charakteryzujących się zróżnicowaną przepuszczalnością, a zatem brakiem izolacji od zanieczyszczeń z powierzchni gruntu, wody gruntowe są podatne na zanieczyszczenia. Na terenie tym istnieje wysoki stopień zagrożenia czwartorzędowego piętra wodonośnego, a jakość wód czwartorzędowych jest średnia i woda wymaga uzdatnienia.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na Mapie hydrogeologicznej[12], obszar przedmiotowego projektu mpzp zlokalizowany jest w obrębie jednostki hydrogeologicznej 1cTr/I (trzeciorzędowe piętro wodonośne), w obrębie której głównym poziomem wodonośnym jest mioceński poziom zbiornika wielkopolskiego, zbudowany z piasków drobnoziarnistych i mułkowatych. W obszarze opracowania miąższość tego poziomu mieści się w granicach od 20 m do 40 m. Poziom ten jest poziomem subartezyjskim, napiętym przez nieprzepuszczalną warstwę iłów poznańskich, którego zwierciadło wody stabilizuje się na głębokości od kilku do kilkunastu metrów pod powierzchnią terenu. Głębokość występowania głównego użytkowego poziomu wodonośnego w obrębie analizowanego obszaru wynosi 50-100 m. Zasilanie poziomu mioceńskiego zachodzi na skutek przesączania się wody z poziomów czwartorzędowych, jak również (lokalnie) poprzez przypływy w oknach hydrogeologicznych. Nadkład tego poziomu tworzą utwory słabo i bardzo słabo przepuszczalne (gliny morenowe, iły poznańskie), w związku z czym, stopień zagrożenia zanieczyszczeniem głównego poziomu wodonośnego jest bardzo niski (czas potencjalnej migracji zanieczyszczeń wynosi ponad 100 lat do 8000 lat).

Nie uzyskano informacji wskazujących na występowanie w granicach projektu mpzp studni ujmujących wody trzeciorzędowe lub czwartorzędowe, jak również lokalizacji stref ochronnych ujęć wody. Cały analizowany obszar znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

2.8. Jakość wód

Wody powierzchniowe

W granicach projektu mpzp „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu nie występują wody powierzchniowe, w związku z czym w niniejszej prognozie nie przedstawiono informacji w tym zakresie.

Analizowany obszar leży w obrębie zlewni jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych JCWP RW Bogdanka (RW60001718578), która stanowi silnie zmienioną część wód (SZCW) obejmującą obszar silnie zurbanizowany (63% zlewni). Uzasadnieniem wyznaczenie SZCW jest brak możliwości skutecznego odwrócenia zmian hydromorfologicznych, brak alternatyw dla pełnionych funkcji. Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód[13].

Zlewnia była monitorowana w latach 2016-2021 w punkcie pomiarowo-kontrolnym Lutycka. Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.)[14] stwierdza, że JCWP RW posiadała umiarkowany potencjał ekologiczny i stan chemiczny poniżej dobrego. Cel środowiskowy nie został osiągnięty – tj. stan/potencjał ekologiczny oraz stan chemiczny uległy pogorszeniu do stanu złego. Ocena ryzyka

[11] Informacje te potwierdzają dane z „Atlasu geologiczno-inżynierskiego Poznania", Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, Przedsiębiorstwo Geodezyjno i Geologiczno-Fizjograficzne, Warszawa, sierpień 2007 r. (aktualizacja 2013-2017), mapa głębokości do pierwszego zwierciadła wody podziemnej 1:10 000, Atlas Poznania – arkusz N-33-130-D-a-1

[12] Mapa hydrogeologiczna w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), wersja cyfrowa

[13] http://karty.apgw.gov.pl:4200/api/v1/jcw/pdf?code=RW60001018578

[14] Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. *w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych* (Dz. U. z 2021, poz. 1475)

pozwoliła stwierdzić, że zlewnia jest zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego. Jedną z przyczyn takiej oceny są warunki naturalne (zlewnia silnie i ekstremalnie zagrożona suszą) i wspomniana powyżej antropopresja w obrębie zlewni.

W związku z ww. oceną ryzyka[15] i ww. zagrożeniami dla JCWP Bogdanki nie zostało ustanowione odstępstwo czasowe; natomiast ustalono mniej rygorystyczny cel środowiskowy – tj. odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych (odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 RDW)[16]. JCWP jest i będzie monitorowana (posiada ustalony ppk na okres 2022-2027).

Należy wspomnieć przy tym, że obszar opracowania również leży w całości w zlewni kolektora ogólnospławnego obejmującego lewobrzeżną, w szczególności śródmiejską, część miasta Poznania.

Wody podziemne

W celu przeanalizowania jakości wód podziemnych posiłkowano się wynikami oceny jakości wód podziemnych prowadzonej dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Z uwagi na brak lokalizacji punktów pomiarowo-kontrolnych na analizowanym terenie, dla oceny jakości wód podziemnych przyjęto dane zebrane w roku 2022 dla punktów pomiarowych zlokalizowanych w granicach powiatu poznańskiego.

Wyniki klasyfikacji jakości wód podziemnych, obejmującej dane zebrane w 2022 r. dla wybranych punktów pomiarowych, zlokalizowanych w granicach powiatu poznańskiego[17] - uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska – kształtowały się w następujący sposób:

- w punktach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowościach Czachurki (nr 1), Biskupice (1258), Czerlejnko (nr 2549), Gruszczyn (2564) i Głęboczek (nr 2566) – stwierdzono występowanie wód II klasy jakości,
- w punktach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowościach: Czachurki (nr 3), Borówiec (nr 5 i 1224), Buk (nr 1279), Pobiedziska (nr 2547), Mosina (nr 3415) i Kalwy (nr 1278) – stwierdzono występowanie wód III klasy jakości,
- w punkcie pomiarowym zlokalizowanym w miejscowości Pecna (nr 1495) stwierdzono występowanie wód IV klasy jakości.

Według „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry"[18], celem środowiskowym dla JCWPd nr 60 jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego oraz dobrego stanu ilościowego. Wody te nie są zagrożone nieosiągnięciem ww. celu. Według danych z roku 2016, stan chemiczny wód JCWPd nr 60 oceniony został jako słaby, natomiast stan ilościowy jako dobry. Dane z roku 2019 r. wskazują natomiast na dobry stan chemiczny i ilościowy wód JCWPd nr 60[19].

2.9. Szata roślinna i zwierzęta

Z uwagi na całkowite, antropogeniczne przekształcenie terenów objętych projektem mpzp „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu, są one pozbawione autogenicznych zbiorowisk roślinnych, a większość występującej na nich roślinności składa się z zieleni urządzonej w granicach rodzinnych ogrodów działkowych ROD „Olszynka" (przy ul. Sianowskiej) i dawnych ROD „Zjednoczeni" (w pobliżu ul. J. H. Dąbrowskiego), zieleni urządzonej istniejącej w otoczeniu zabudowy mieszkaniowej i usługowej oraz przy placu zabaw od strony ul. Z. Żuraszka. Mniejsze powierzchnie porasta roślinność spontaniczna. Występuje ona np.: przy parkingu obsługującym dawne ROD „Zjednoczeni", na tyłach

[15] W przypadku JCWP dla których program działań daje wysoki stopień pewności na osiągnięcie celów środowiskowych do 2027 r. możliwe jest wskazanie do odroczenia w czasie terminu osiągnięcia celów środowiskowych, tj. do odstępstwa czasowego w trybie art. 4 ust. 4 RDW.

[16] odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; benzo(a)piren(w),benzo(b)fluoranten(w),benzo(g,h,i)perylen(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód", które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych") i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji"). Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

[17] https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2022.html

[18] IIaPGW, Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r *w sprawie Planu Gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* (Dz. U. z 2023, poz. 335).

[19] https://mjwp.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html

zabudowanych działek, po zachodniej stronie ul. Z. Żuraszka (na południe i na północ od placu zabaw). Zwykle są to tereny, na których zaniechano upraw polowych czy też sadowniczych.

Na terenie ogrodów działkowych przy ul. Sianowskiej obecnie najwyższe piętro roślin stanowią solitery ozdobnych gatunków drzew. Okazałymi soliterami są między innymi egzemplarze takich gatunków, jak: świerk pospolity *(Picea abies)*, świerk serbski *(Picea omorica)*, świerk srebrzysty *(Picea pungens f. glauca)*, sosna pospolita *(Pinus sylvestris)*, sosna czarna *(Pinus nigra*), drzewiaste odmiany żywotnika *(Thuja sp.)*. Poza wyżej wymienionymi drzewami, można też wskazać egzemplarze takich gatunków, jak: brzoza brodawkowata *(Betula pendula)*, klon pospolity *(Acer platanoides)*, wierzba *(Salix)*, lipa *(Tilia).*

W obszarze opracowania nie zaobserwowano drzew, które posiadałby wyjątkowe cechy dendrologiczne, czy też inne walory kwalifikujące je do objęcia ochroną pomnikową. Pośród nasadzeń na terenie ROD pozostało jeszcze wiele drzew owocowych, takich gatunków jak: jabłoń domowa *(Malus domestica)*, grusza *(Pyrus communis)*, śliwa *(Prunus)*, czereśnia *(Cerasus, Prunus)*, wiśnia *(Cerasus, Prunus)*, morela *(Pyrus earmeniaca)*, morwa *(Morus)*, orzech włoski *(Juglans regia)* itp. Część z tych starych drzew osiągnęła już wiek „poprodukcyjny" i jest już w okresie powolnego zamierania. Wyjątkiem wśród starych egzemplarzy sadowniczych gatunków są orzechy włoskie, które spośród wszystkich obserwowanych w terenie drzew prezentują dość dobry stan zdrowotny.

Środkowe piętro szaty roślinnej tworzą liczne krzewy, zarówno gatunków użytkowych, jak i ozdobnych. Spośród krzewów owocowych w obszarze ogródków działkowych najczęściej uprawiane są: porzeczki *(Ribes)*, jeżyny bezkolcowe *(Rubus fruticosus)* i winorośla *(Vitis)*. Wśród ozdobnych krzewów popularne są zarówno gatunki zrzucające liście na zimę, jak i zimozielone. Egzemplarze ozdobnych odmian krzewów – ozdobnych ze względu na pokrój, kolor liści czy też kwitnienie – często sadzone są pojedynczo na tle trawników i altanek. Reprezentowane są praktycznie przez wszystkie dostępne na rynku szkółkarskim gatunki i odmiany przystosowane do naszej strefy klimatycznej, dlatego też w niniejszej prognozie nie przytaczano listy gatunkowej tej grupy roślin. Krzewy ozdobne często też są wykorzystywane do tworzenia strzyżonych i naturalnych żywopłotów. Żywopłoty takie osłaniają cały teren ROD od strony ulic: Sianowskiej i Olsztyńskiej, istnieją wzdłuż głównych alejek i często też dzielą poszczególne ogródki. Spośród gatunków krzewów tworzących żywopłoty można spotkać: ligustr pospolity (*Ligustrum vulgare*), bukszpan wiecznie zielony *(Buxus sempervirens)*, lilak pospolity *(Syringa vulgaris)*, tawułę *(Spiraea sp.),* forsycję (*Forsythia sp.*), śliwa wiśniowa - ałycza (*Prunus cerasifera*) itp. Rolę żywopłotów pełnią też rośliny pnące, takich gatunków jak np.: winorośl *(Vitis)*, winobluszcz pięciolistkowy *(Parthenocissus quinquefolia)*, bluszcz pospolity *(Hedera helix)*.

Najniższe piętro szaty roślinnej na terenie ogrodów stanowią liczne powierzchnie trawiaste, tworzące wraz z bylinami, roślinami dwuletnimi i jednorocznymi kompozycje roślinne odrębne dla każdej działki. Podobnie jak w przypadku krzewów, zróżnicowanie gatunkowe i odmianowe w składzie ww. grup roślin jest znaczące i ulega często corocznym, jak też i sezonowym zmianom. Niewiele działek w swoim zagospodarowaniu zachowało użytkowe części, przeznaczone do uprawy warzyw.

Na działkach dawnego ROD „Zjednoczeni" z szaty roślinnej pozostały egzemplarze bardziej pospolitych ozdobnych drzew i krzewów należących do gatunków odporniejszych na suszę, szkodniki i patogeny. Altany, ogrodzenia i ścieżki zostały zdewastowane, a wraz z nimi zniszczone zostały liczne drzewa i krzewy. Między zrujnowanymi altanami rozprzestrzeniła się roślinność synantropijna, głównie ruderalna. Pośród pozostających jeszcze roślin ozdobnych obserwować można początki ekspansji m.in.: nawłoci kanadyjskiej *(Solidago canadensis)*, pokrzywy zwyczajnej *(Urtica dioica)*, mniszka pospolitego *(Taraxacum officinale)* oraz innych roślin ruderalnych roznoszonych głównie przez wiatr.

Zieleń urządzona otaczająca zabudowę mieszkaniową od strony ul. J. H. Dąbrowskiego składa się w przeważającej części z drzew i krzewów ozdobnych, w składzie których można wyróżnić m.in.: świerki pospolite *(Picea abies)*, świerki srebrzyste *(Picea pungens f. glauca),* liczne krzewy: lilaka pospolitego *(Syringa vulgaris)*, sumaka octowca *(Rhus typhina)*, forsycji *(Forsythia)* oraz pnącza winobluszczu *(Parthenocissus)*. Od strony ul. Z. Żuraszka nieruchomość separuje rosnący tam rząd drzewek śliwy wiśniowej - ałyczy *(Prunus cerasifera)*. Drzewa i krzewy wcześniej wymienionych gatunków zostały posadzone również na tyłach zabudowy wraz innymi gatunkami, takimi jak np.: dąb kolumnowy *(Quercus robur 'Fastigiata')*, sosna zwyczajna *(Pinus sylvestris),* brzoza brodawkowata *(Betula pendula)* oraz z typowymi drzewami i krzewami owocowymi. Ogrody za zabudowaniami

posiadają bardziej urozmaicony skład gatunkowy wynikający z tego, że ich części nadal pozostają użytkowane jako sad i ogród warzywny.

W otoczeniu zabudowy usługowej skład gatunkowy zieleni jest ograniczony - większe, środkowe powierzchnie zajmują trawniki a wzdłuż ogrodzeń od strony dawnych ROD „Zjednoczeni" i od ul. J. H. Dąbrowskiego rosną żywopłoty z żywotnika zachodniego *(Thuja occidentalis)*.

Na północ od zabudowanych działek, znajduje się pas tereny, który w części wschodniej dawniej był sadem. Zachowały się tam pojedyncze, stare drzewa owocowe. Powierzchnie gruntu dawnego sadu obecnie porasta roślinność trawiasta. Pomiędzy nią, bliżej ścieżek i ogrodzeń, rosną płaty roślinność ruderalnej oraz niewielkie skupiska sosny zwyczajnej *(Pinus sylvestris)* i czeremchy *(Padus sp.).* Można tam również napotkać pojedyncze krzewy głogu *(Crataegus sp.)* i ałyczy *(Prunus cerasifera).* W pasie tego terenu, przy poboczu ul. Z. Żuraszka rośnie rząd kilkunastu brzóz brodawkowatych *(Betula pendula).*

Zieleń urządzona została założona również przy placu zabaw i po jego północnej stronie, wzdłuż zachodniego pobocza ul. Z. Żuraszka. Tworzą ją posadzone w kilku rzędach, młode egzemplarze liściastych gatunków drzew.

Po północnej stronie placu zabaw, poza pasem nowych nasadzeń, szata roślinna rozwija się w sposób spontaniczny. Teren ulega powolnemu zadrzewieniu. Pośród roślinności trawiastej, rosną tam w kilku skupiskach samosiejki pospolitych gatunków drzew takich, jak: brzoza brodawkowata *(Betula pendula),* czeremcha *(Padus sp.)* i sosna zwyczajna *(Pinus sylvestris)*.

Spontaniczna zieleń o podobnym składzie gatunkowym również rozwija się wzdłuż ul. Z. Żuraszka od południa – od strony drogi serwisowej obsługującej ul. J. H. Dąbrowskiego. Od południa pośród skupisk drzew – takich, jak wspomniane powyżej, można również napotkać pojedyncze egzemplarze drzew: wiązów *(Ulmus sp.)* i orzechów włoskich *(Juglans regia)* oraz krzewów dzikiej róży (*Rosa canina*).

Spontaniczne rozwinęły się również gęste zadrzewienia i zakrzewienia w wąskim pasie terenu między drogą serwisową a parkingiem obsługującym dawne ROD „Zjednoczeni". Wśród zieleni wysokiej występują tam drzewa i krzewy takich gatunków, jak: orzech włoski *(Juglans regia),* żywotnik zachodni *(Thuja occidentalis)*, lipa drobnolistna *(Tilia cordata)*, klony pospolite (Acer platanoides), bez lilak *(Syringa vulgaris)*. Poszycie w tym pasie terenu stanowią samosiejki ww. gatunków drzew wraz z typowymi roślinami ruderalnymi.

Wszystkie tereny porośnięte roślinnością spontaniczną w wielu miejscach zostały zanieczyszczone odpadami komunalnymi.

Duży udział terenów porośniętych roślinnością, a zwłaszcza istniejące w obszarze opracowania ogrody działkowe ROD „Olszynka", ogrody towarzyszące zabudowie mieszkaniowo-usługowej i pozostałości dawnych ROD „Zjednoczeni" stwarzają dogodne warunki do bytowania wielu zwierząt pospolicie występujących na terenie całego miasta. Zwierzęta występujące w obszarze opracowania reprezentowane są głównie przez gatunki synantropijne, które dobrze przystosowały się do życia w zurbanizowanym otoczeniu i bliskim sąsiedztwie człowieka.

W związku ze skupieniem na małej przestrzeni bardzo różnych gatunków drzew i krzewów ozdobnych i owocowych, istniejące ogrody przyciągają duże ilości owadów i w ślad za nimi duże ilości ptaków. Występujące tu bezkręgowce należą do gatunków bytujących w domostwach lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Wspomnieć tu można, występującego na obszarach zieleni porośniętych różnymi trawami, pasikonika zielonego *(Tettigonia virdissina)*, wiele gatunków szarańczaków *(Acridoidea)*, skorka pospolitego *(Forficula auricularia)*, kowala bezskrzydłego *(Pyrrhocolis apterus)* oraz biedronkę siedmiokropkę *(Coccinella septempunctata)*.

Duża liczba kwitnących drzew i krzewów owocowych przyciąga na te tereny przedstawicieli rzędu błonkoskrzydłych *(Hymenoptera)*, m.in. trzmiele *(Bombus)*, spełniających istotną rolę w zapylaniu roślin. Większe bogactwo gatunków owadów, szczególnie motyli z gatunków takich jak bielinek kapustnik *(Pieris brassica)* czy rusałka pawik *(Inachis io)*, towarzyszy fragmentom porośniętym przez kwitnące rośliny uprawne i zielne oraz krzewy ozdobne, które są źródłem pokarmu dla owadów zapylających.

Na obrzeżach działek, w zacienionych miejscach, przy ogrodzeniu, gdzie gromadzą się butwiejące szczątki roślinne, obserwowana jest większa liczebność ślimaków. W miejscach tych występują takie gatunki, jak: ślimak ogrodowy *(Cepaea hortensis)*, ślimak gajowy *(Cepaea nemoralis)* oraz winniczek *(Helix pomeratia).* Należy wspomnieć, że spośród ww. ślimaków, winniczek jest gatunkiem objętym częściową ochroną na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*.[20]

W granicach omawianego terenu nie występują żadne zbiorniki i cieki wodne, w związku z czym tereny te nie są atrakcyjne dla przedstawicieli rodzimych płazów i gadów.

Z „Atlasu rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania"[21] wynika, że teren przygotowywanego planu jest w średnim zasięgu migracji płazów z leżących poza obszarem opracowania - po jego północno-wschodniej stronie - terenów doliny Bogdanki. Otoczenie obszaru opracowania stanowiące elementy układu komunikacyjnego – kolejowego (linia kolejowa nr 351 (E59) relacji Poznań Główny - Szczecin Główny) i samochodowego – zdecydowanie zmniejsza prawdopodobieństwo pojawienia się płazów w obszarze opracowania. Niemniej jednak nie można całkowicie wykluczyć występowania na obszarze projektu planu takich gatunków, objętych ochroną ścisłą, jak: ropucha zielona (Bufotes viridis), żaby z kompleksu żab zielonych *(Rana esculanta complex)* [w skład grupy żab zielonych wchodzą: żaba śmieszka *(Pelophylax ridibundus)*, żaba jeziorkowa *(Pelophylax lessonae)* i żaba wodna *(Pelophylax kl. esculentus)*] oraz gatunku objętego ochroną częściową, jak: ropucha szara *(Bufo bufo)*.

Na obszarze opracowania dominują gatunki synantropijne, które przystosowały się do życia w środowisku silnie przekształconym przez człowieka, związanym z jego działalnością oraz synantropizujące się, czyli takie, które występują zarówno w środowisku naturalnym, jak i w otoczeniu człowieka. Obecność owadów wpłynęła na znaczne zróżnicowanie gatunkowe ptaków. Wśród ptaków licznie pojawiają się gatunki zarówno żywiące się szkodnikami roślin, jak i te, które żywią się owocami. Na analizowanym terenie obserwowane są przede wszystkim takie ptaki, jak: wróble *(Passer domesticus)*, mazurki *(Passer montanus)*, kawki *(Corvus monedula)*, szpaki *(Strunus vulgaris)* i kosy *(Turdus merula)*. W koronach starych drzew owocowych, rosnących pośród ogrodów można spotkać takie gatunki jak: rudzik *(Erithacus rubecula)*, sójka *(Garrulus glandarius)* i sikorka bogatka *(Parus major)*. Bliżej ulic i miejsc składowania odpadów komunalnych można napotkać takie gatunki, jak: sroka *(Pica pica)* i gołąb miejski *(Columba livia v. Urbana)*. Spośród ww. ptaków sroka i gołąb miejski są objęte ochroną częściową a pozostałe gatunki obejmuje ochroną ścisłą[22].

Warunki terenowe panujące na obszarze opracowania, liczne ogrodzenia (w tym ogrodzenia pełne z płyt betonowych) determinują pojawianie się gatunków ssaków o niewielkich rozmiarach, reprezentowanych głównie przez gatunki zaliczane do rzędu gryzoni (*Rodentia*) oraz ssaków owadożernych (*Insectivora*). W pobliżu zabudowań i altan mogą pojawiać się zwierzęta, takie jak: mysz domowa (*Mus musculus*), mysz zaroślowa (*Apodemus sylvaticus*) i ryjówki (*Sorex sp.*). Na terenach porośniętych roślinnością spontaniczną pojawić się mogą jeże (*Erinaceus europeaus*) i norniki (*Microtus sp.*).

Z uwagi na układ komunikacyjny i zabudowane tereny otaczające obszar projektu planu mało prawdopodobne jest by pojawiły się na nim gatunki ssaków o większych rozmiarach.

Ponadto dość ograniczona, bioróżnorodność flory obszaru opracowania - opisana powyżej - determinuje podobną, ograniczoną różnorodność gatunkową fauny bytującej na analizowanym terenie. Należy również dodać, że w części zabudowanej obszaru opracowania na kształtowanie różnorodności zwierząt znaczący wpływ ma również jego całoroczne użytkowanie przez ludzi.

2.10. Klimat lokalny

Według regionalizacji klimatycznej (Woś 1994) obszar objęty granicami planu, podobnie jak obszar całego Poznania, należy do Regionu Środkowowielkopolskiego.

[20] rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380)

[21] Atlas rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania - narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej. Praca zbiorowa, red. Kaczmarski M., Pędziwiatr K., Kaczmarek J. Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2013, 2014,

[22] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380)

Z uwagi na specyficzne warunki panujące w obrębie miasta, lokalne warunki klimatyczne odbiegają nieco od warunków klimatycznych, obserwowanych w obrębie niezabudowanych terenów zlokalizowanych w zasięgu Regionu Środkowowielkopolskiego. Na modyfikację mikroklimatu w granicach aglomeracji miejskich wpływa szereg czynników pochodzenia antropogenicznego, w tym między innymi emisja do atmosfery znacznych ilości sztucznie wytwarzanego ciepła (m.in. na skutek spalania paliw w instalacjach grzewczych), emisja zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, czy też obecność intensywnej zabudowy wpływającej niekorzystnie na proces przewietrzania. Z uwagi na powyższe, w obrębie miast obserwuje się częstsze występowanie chmur o budowie pionowej, częstsze występowanie opadów atmosferycznych i mgieł, mniejszą liczbę dni pogodnych, zmniejszenie prędkości wiatru, a także większą częstotliwość występowania cisz. Czynniki te wpływają jednocześnie na pojawianie się na terenach miejskich specyficznej cyrkulacji powietrza między terenami intensywnie zabudowanymi, a terenami podmiejskimi.

Poniższą charakterystykę poszczególnych wskaźników klimatycznych dla obszaru Poznania oparto na danych meteorologicznych z lat 1981-2015, uzyskanych ze stacji synoptycznej IMGW-PIB Poznań-Ławica (330)[23].

Średnia roczna temperatura powietrza w Poznaniu w wieloleciu wynosiła 9,0°C, przy czym w latach 1981-2015 zaobserwowano niewielki, dodatni trend tego wskaźnika. Miesięczna temperatura maksymalna na reprezentatywnej dla otoczenia Poznania stacji synoptycznej wykazuje systematyczny wzrost w tempie 0,04°C/dekadę. Absolutne maksimum (37,1°C) odnotowano w dniu 8 sierpnia 2015 r. Najcieplejszym miesiącem był lipiec 2006 roku, kiedy średnia miesięczna maksymalna temperatura powietrza wynosiła 30,7°C oraz lato 1992 roku z temperaturą maksymalną powietrza średnio 26,8°C. Nieznaczny wzrost (w tempie 0,04°C/dekadę) wykazuje również miesięczna temperatura minimalna powietrza w Poznaniu. Najzimniejszym miesiącem był luty 1987 r. (ze średnią minimalną temperaturą powietrza -13,6°C) oraz zima 1985 r. (ze średnią temperaturą minimalną powietrza -7,6°C). Absolutne minimum (-28,5°C) zanotowano 14 stycznia 1987 roku.

Na terenie miasta w latach 1981-2015 zanotowano 32 fale upałów[24], trwające od 3 do 11 dni, z czego najdłuższe z nich wystąpiły w roku 1994 i 2006, i trwały odpowiednio 10 i 11 dni. Na stacji synoptycznej Poznań-Ławica zwiększa się liczba i okres trwania fal upałów średnio o 0,3 zjawiska/dekadę i o 1,6 dnia/dekadę. W Poznaniu zidentyfikowano również aż 53 wystąpienia fal zimna[25], trwających od 3 do 14 dni, przy czym w 1987 i 2012 wystąpiły dwie najdłuższe fale zimna trwające odpowiednio 12 i 14 dni. Liczba i okres trwania fal zimna wykazuje słabą tendencję spadkową, o 0,3 zjawiska/dekadę i o 1,6 dnia/dekadę. W Poznaniu odnotowuje się średnio w roku 27 dni mroźnych (temp, maksymalna < 0°C), przy tendencji spadkowej o ok. 1,7 dnia/dekadę.

Opady atmosferyczne w ciągu roku osiągają na terenie miasta przeciętnie wartość 526 mm. W analizowanym wieloleciu najwyższa roczna suma (715 mm) wystąpiła w 2010 r., natomiast najniższa w roku 1982 (275 mm). W przebiegu rocznym wyraźnie zaznacza się maksimum opadów przypadającym na lipiec (ze średnią 80,5 mm) oraz minimum przypadającym na luty (27,3 mm). Analiza rocznych sum opadów wskazuje na wzrost opadów średnio o 29,9 mm na dziesięciolecie. W ciągu roku w Poznaniu występuje przeciętnie 11 dni z opadem większym lub równym 10 mm, 3 dni z opadem powyżej lub równym 20 mm i 1 dzień z opadem powyżej lub równym 30 mm, czyli z opadem silnym. Długość najdłuższych w roku okresów bezopadowych, czyli takich, w których opad nie przekroczył 1 mm, jest bardzo zróżnicowana, ulega zmianie w badanym wieloleciu od okresu trwającego 12 dni w roku 2001 do okresu o długości 41 dni w roku 1997. Okres bezopadowy w Poznaniu przeciętnie trwa około 24 dni. Intensywność tego zjawiska słabnie w tempie 1,3 dnia na dekadę.

Średnia roczna liczba dni z pokrywą śnieżną w Poznaniu w latach 1981-2015 wynosiła 42 dni. Najwięcej dni ze śniegiem zanotowano w latach 1996 i 2013 – odpowiednio 96 i 80 dni. Obserwuje się malejący trend liczby dni z pokrywą, średnio o 2,6 dnia na dekadę. Pokrywa śnieżna pojawiała się najwcześniej w październiku, natomiast zanikała najpóźniej w maju.

[23] Plan Adaptacji do zmian klimatu Miasta Poznania do roku 2030, Załącznik 2 Opis głównych zagrożeń klimatycznych i ich pochodnych dla Miasta Poznania

[24] definiowanych jako okres przynajmniej 3 dni z maksymalną temperaturą powietrza powyżej 30°C

[25] definiowanych jako okres przynajmniej 3 dni z maksymalną temperaturą minimalną poniżej -10°C

Dla obszaru Poznania w 2015 r., podobnie jak w wieloleciu, stwierdzono największą częstotliwość występowania wiatrów z sektora zachodniego, z mniejszym udziałem wiatrów z kierunków północnego i północno-wschodniego. Bardzo silny wiatr (o prędkości przekraczającej 17 m/s) występują średnio 7 dni w roku. Najbardziej wietrzny był rok 2015, kiedy było 16 dni z takimi porywami wiatru, a jego prędkość osiągnęła wartość 15m/s (54,0 km/h). Najmniej przypadków zanotowano w 2012 roku (1 dzień). W analizowanym wieloleciu nastąpił spadek liczby dni z porywami wiatru o takiej sile, średnio o około 0,7 dnia na dekadę.

Okres wegetacyjny w rejonie miasta Poznania należy do najdłuższych w kraju i wynosi 220 dni.

Skutkiem urbanizacji miasta są zmiany klimatu lokalnego, które dotyczą przede wszystkim zmian warunków termiczno-wilgotnościowych, zmian bilansu promieniowania, wzrostu zanieczyszczeń powietrza, zmian cyrkulacji powietrza (zmiany kierunku i prędkości wiatru) oraz opadów atmosferycznych. Opisując specyfikę lokalnych warunków klimatycznych, przekładających się na warunki mikroklimatyczne istotne w skali projektu planu, należy zwrócić uwagę na ukształtowanie analizowanego obszaru oraz dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania zarówno jego terenu jak i terenów w jego otoczeniu.

W granicach analizowanego projektu planu stosunkowo niewielkie powierzchnie zajmują tereny zabudowane a większość zajmują tereny z dużym udziałem zieleni urządzonej lub spontanicznie porośnięte roślinnością. Duży udział zieleni wpływa na kształtowanie warunków mikroklimatyczny sprzyjających przebywaniu ludzi. W trakcie wielu inwentaryzacji terenu nie zaobserwowano też zanieczyszczeń powietrza pochodzących z istniejących tam zabudowań.

Warunki klimatu lokalnego kształtują głównie tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej leżące w bliższym i dalszym otoczeniu projektu planu. Istniejące wokół obszaru niskie zabudowania zapewniają dobre przewietrzanie analizowanego terenu jak również całego obszaru Smochowic. Jednocześnie – w okresie grzewczym – funkcjonowanie w szczególności starej zabudowy jednorodzinnej, powoduje, że również w granicach projektu planu dochodzi do wzrostu ilości zanieczyszczeń powietrza. W zimniejszych porach roku zanieczyszczenia pochodzące z indywidualnych systemów grzewczych tej zabudowy niekorzystnie wpływają zarówno na jakość powietrza analizowanego obszaru, jak też na kształtowanie lokalnego klimatu Smochowic.

2.11. Jakość powietrza atmosferycznego

Źródłami zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego na obszarze projektu mpzp „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu jest funkcjonująca w jego sąsiedztwie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (ogrzewana przez indywidualne systemy grzewcze), stanowiąca powierzchniowe źródło emisji, a także tereny dróg położone w otoczeniu projektu, stanowiące liniowe źródła emisji zanieczyszczeń.

Indywidualne instalacje grzewcze w zależności od rodzaju stosowanego paliwa, generują różne ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, obejmujących m.in. tlenki siarki (głównie SO_2), tlenki azotu (NO_x), dwutlenek węgla (CO_2) oraz pyły o zróżnicowanym składzie frakcyjnym (w tym pył PM10 i pył PM2,5).

Z kolei ruch kołowy powoduje emisję do atmosfery zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach pojazdów, w tym m.in. węglowodorów aromatycznych, SO_2, NO_2, CO oraz substancji pyłowych. Na sąsiadującej od południa z projektem planu ulicy J. H. Dąbrowskiego główny ruch samochodów odbywa się na trzypasmowych jezdniach położonych w obniżeniu terenu. Od obszaru opracowania dzieli go dodatkowo pas zieleni i droga serwisowa, będąca zjazdem z tej ulicy. Ruch odbywający się po drodze serwisowej jest nieznaczny.

Pozostałe ulice położone w rejonie projektu mpzp, a więc: Sianowska, Olsztyńska i Z. Żuraszka prowadzą znacznie mniejszy, lokalny ruch samochodowy na obszarze osiedla Smochowice, związany głównie z dojazdami do terenów zabudowanych Smochowic. W związku z powyższym zakłada się, że ilość zanieczyszczeń gazowych i pyłowych emitowanych do powietrza na skutek przejazdu samochodów jest pomijalna i nie wpływa w sposób znaczący na lokalne warunki aerosanitarne.

Ze względu na brak punktów pomiarowych, zlokalizowanych w granicach projektu mpzp, analizę jakości powietrza atmosferycznego przeprowadzono na podstawie wykonywanej przez GIOŚ

(Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu) rocznej oceny jakości powietrza dla poszczególnych stref, wyznaczonych w oparciu o ustawę *Prawo ochrony środowiska*. Teren będący przedmiotem niniejszego opracowania znajduje się w granicach strefy aglomeracja poznańska.

Tabela 1. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2022 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa.

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	SO_2	NO_2	C_6H_6	CO	O_3	PM10	Pb (PM10)	As (PM10)	Cd (PM10)	Ni (PM10)	BaP (PM10)	PM2.5
aglomeracja poznańska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim Raport wojewódzki za rok 2022, GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań, kwiecień 2023 r.

Dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku węgla, pyłu zawieszonego PM10, ołowiu oraz poziomu docelowego ozonu, arsenu, kadmu, niklu strefę aglomeracja poznańska zaliczono do klasy A. W przypadku pyłu PM2.5 strefę aglomeracja poznańska zaliczono również do klasy A. W roku 2022 stwierdzono natomiast przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu – strefę zaliczono do klasy C.

Obszar analizowanego projektu mpzp znajduje się w zasięgu obszarów przekroczeń na terenie strefy aglomeracja poznańska wyznaczonych w 2022 r. dla B(a)P.

Ze względu na występowanie w aglomeracji poznańskiej przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu PM10 oraz benzo(α)pirenu konieczne było podjęcie działań, których realizacja doprowadziłaby do zmniejszenia emisji wspomnianych zanieczyszczeń do poziomów pozwalających na dotrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego.

W latach ubiegłych, zgodnie z wymogami ustawowymi, opracowano programy naprawcze, wskazujące cele i działania jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza, w tym:

- Program ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań z dnia 31 grudnia 2007 r.[26],
- Aktualizację Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. Wielkopolskim z dnia 17 grudnia 2012 r.[27],
- Program ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. Wielkopolskim z dnia 17 grudnia 2012 r.[28],
- Program ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10" z dnia 26 października 2015 r.[29],
- Aktualizację Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10 z dnia 24 czerwca 2019 r.[30].

Obecnie dla strefy aglomeracja poznańska obowiązuje „Program Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska", zatwierdzony uchwałą Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r.[31], opracowany z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Jego integralną część stanowi Plan Działań Krótkoterminowych (kod Programu PL3001PM10dBaPa_2018).

Podobnie jak w przypadku poprzednich dokumentów, Program ten określa szereg koniecznych do podjęcia działań, których zastosowanie jest niezbędne dla przywrócenia standardów jakości

[26] Rozporządzenie Wojewody Wielkopolskiego Nr 39/07 z dnia 31 grudnia 2007 r., akt archiwalny
[27] Uchwała Nr XXIX/561/12 z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 508, akt archiwalny)
[28] Uchwała Nr XXIX/566/12 z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509, akt archiwalny)
[29] Uchwała Nr XI/316/15 z dnia 26 października 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 6241, akt archiwalny)
[30] Uchwała Nr IX/166/19 z dnia 24 czerwca 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 01.07.2019 r., poz. 6238, akt archiwalny)
[31] Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20.07.2020 r., poz. 5956

powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM10 oraz B(a)P. Wśród nich wskazuje działania naprawcze związane z wprowadzaniem do mpzp odpowiednich zapisów, umożliwiających ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM10 oraz B(a)P, w zakresie m.in.:

- układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miasta,
- wprowadzania zieleni izolacyjnej, w tym zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu,
- zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych,
- kształtowania zabudowy w sposób umożliwiający swobodny przepływ mas powietrza,
- stosowania odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej towarzyszącej zabudowie,
- tworzenia publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków i skwerów,
- uwzględniania rozbudowy i kształtowania sieci ulic obwodowych powodujących eliminację lub ograniczenie ruchu tranzytowego, oraz umożliwiających uspokojenie ruchu w obszarach wnętrz dzielnicowych, tworzenia stref ruchu pieszego i uspokojonego w szczególności na obszarze śródmieścia,
- wdrażania rozwiązań systemowych dedykowanych rozwojowi ruchu rowerowego i pieszego,
- umieszczania (w miarę możliwości) w planach miejscowych zapisów dotyczących zakazu likwidacji sieci ciepłowniczej i przyłączy oraz zmiany ogrzewania zbiorowego (z sieci ciepłowniczej) na indywidualne.

2.12. Klimat akustyczny

Obszar projektu mpzp „Smochowice – Sianowska" – część A w Poznaniu położony jest w północno-zachodniej części miasta, na osiedlu Smochowice.

W stanie istniejącym granice projektu mpzp obejmują fragment ogrodów działkowych ROD „Olszynka" położonych u zbiegu ul. Sianowskiej z ul. Olsztyńską (ROD przeznaczony do likwidacji), fragment terenu po zlikwidowanych ogrodach działkowych ROD „Zjednoczeni" położonych w przeszłości pomiędzy ul. Z. Żuraszka, ul. Olsztyńską i ul. J. H. Dąbrowskiego, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej położone wzdłuż ul. J. H. Dąbrowskiego, a także teren placu zabaw i tereny nieużytkowane zlokalizowane wzdłuż ul. Z. Żuraszka.

Należy natomiast podkreślić, że na omawianym obszarze obowiązuje mpzp „Smochowice-Sianowska" w Poznaniu[32], w zwiazku z tym w kwalifikacji akustycznej terenów należy też brać pod uwagę funkcje ustalone dla analizowanych terenów w ww. planie miejscowym.

Fragment projektu położony w rejonie ul. Sianowskiej w obowiązujacym mpzp w całości przeznaczony został pod teren usług oświaty (teren 12UO). W granicach drugiego fragmentu projektu – w rejonie ul. J. H. Dąbrowskiego i ul. Z. Żuraszka – w planie obowiązującym wskazano: tereny zabudowy usługowej (fragment terenu 7U, tereny 14U i 15U), teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej niskiej z usługami (fragment terenu 5MW/U) i ulicę lokalną (fragment terenu 4kL, ul. Z. Żuraszka).

W zakresie zasad ochrony akustycznej w obowiazującym mpzp wyznaczono dopuszczalne równoważne poziomy dźwięku w środowisku zewnętrznym, na podstawie obowiązujących wówczas przepisów rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 13 maja 1998 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*[33], dla następujących terenów:

- terenu usług oświaty (12UO), wyznaczonego przy ul. Sianowskiej – na poziomie $L_{AT}^{(D/N)}$ = 55/45 dB,
- terenu zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej niskiej z usługami (5MW/U), wyznaczonego przy ul. Z. Żuraszka – na poziomie $L_{AT}^{(D/N)}$ = 60/50 dB,
- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, pozostającej na terenach z usługami rzemieślniczymi (14U), wyznaczonego wzdłuż ul. J. H. Dąbrowskiego – na poziomie $L_{AT}^{(D/N)}$ = 60/50 dB.

[32] Uchwała Nr XXII/154/IV/03 Rady Miasta Poznania z dnia 24 czerwca 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 159 poz. 2983 r.)
[33] Dz.U. z 1998 r. Nr 66, poz. 436

Na podstawie aktualnych przepisów rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*[34], dopuszczalne poziomy hałasu drogowego, wyrażone wskaźnikami długookresowego średniego poziomu dźwięku L_{DWN} (w porze dzienno-wieczorno-nocnej) i L_N (w porze nocnej), które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem – wynoszą:

- dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży L_{DWN} = 64 dB i L_N = 59 dB,
- dla terenów mieszkaniowo-usługowych L_{DWN} = 68 dB i L_N = 59 dB.

Z kolei, dopuszczalne poziomy hałasu drogowego, mające zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby, wyrażone za pomocą równoważnych poziomów dźwięku $L_{Aeq\ D}$ dla pory dnia[35] oraz $L_{Aeq\ N}$ dla pory nocy[36] – wynoszą aktualnie:

- dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży[37] $L_{Aeq\ D}$ = 61 dB i $L_{Aeq\ N}$ =56 dB,
- dla terenów mieszkaniowo-usługowych $L_{Aeq\ D}$ = 65 dB i $L_{Aeq\ N}$ =56 dB.

Należy jednocześnie podkreślić, że większość z ustalonych w mpzp funkcji dla analizowanych terenów nie została docelowo zrealizowana. Aktualnie ochronie akustycznej w granicach projektu planu podlegają jedynie tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej, zlokalizowane przy ul. J. H. Dąbrowskiego, położone w granicy terenu oznaczonego w planie symbolem 14U – teren zabudowy usługowej, na którym dopuszczono pozostawienie funkcji mieszkaniowej w niezmienionym zakresie. Dla tego terenu w planie obowiązującym ustalono standard akustyczny jak dla terenu mieszkaniowo-usługowego (w planie obowiązującym na poziomie $L_{AT}^{(D/N)}$ = 60/50 dB, aktualnie L_{DWN} = 68 dB i L_N = 59 dB).

Aktualne warunki akustyczne na terenach znajdujących się w granicach analizowanego projektu planu określono na podstawie dokumentacji najnowszej *Strategicznej Mapy Hałasu miasta Poznania 2022*[38], opartej na wynikach badań akustycznych przeprowadzonych w 2021 r.

Na podstawie powyższej dokumentacji stwierdzono, że obszar analizowanego projektu mpzp zlokalizowany jest w zasięgu oddziaływania hałasu drogowego z ul. J. H. Dąbrowskiego (drogi klasy głównej ruchu przyspieszonego, stanowiącej jedną z głównych tras wlotowych do miasta Poznania) i z ul. Sianowskiej (drogi klasy lokalnej). Zasięg tego oddziaływania, w porze dzienno-wieczorno-nocnej i w porze nocnej zobrazowano na załączniku nr 3 do prognozy.

Ulice Z. Żuraszka i Olsztyńska, z uwagi na niższe dobowe natężenie ruchu, nie były objęte badaniami akustycznymi w ramach prac nad *Strategiczną Mapą Hałasu miasta Poznania 2022*.

Z analizy zasięgów hałasu drogowego z ul. J. H. Dąbrowskiego wynika, że w porze dzienno-wieczorno-nocnej poziomy imisji hałasu na granicy z terenami projektu mpzp kształtują się na ogół na poziomie ok. 68-70 dB. Jedynie na wysokości terenów istniejącej zabudowy usługowej i zabudowy mieszkaniowej (przy ul. Dąbrowskiego 387, 383, 385) osiągają wyższe poziomy, o wartościach ok. 71-73 dB. W porze nocnej poziomy hałasu samochodowego od ul. J. H. Dąbrowskiego – na granicy z terenami projektu – kształtują się na ogół na poziomie ok. L_N = 60-64 dB.

Zatem w stanie istniejącym poziomy hałasu samochodowego z ul. J. H. Dąbrowskiego przekraczają nieznacznie wartości dopuszczalne w środowisku, ustalone w przepisach odrębnych dla terenów mieszkaniowo-usługowych (tj. $L_{DWN/N}$ = 68/59 dB) – o wartościach przekroczeń w porze dzienno-wieczorno-nocnej do 5 dB na wysokości istniejącej zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz w porze nocnej do ok. 5-6 dB, również na wysokości ww. istniejącej zabudowy.

[34] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity).
[35] od godz. 6^{00} do godz. 22^{00}
[36] od godz. 22^{00} do godz. 6^{00}
[37] W przypadku niewykorzystania tych terenów, zgodnie z ich funkcją w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.
[38] *Strategiczna Mapa Hałasu miasta Poznania 2022*, AKUSTIX, *lemitor* OCHRONA ŚRODOWISKA, 2022.

Z analizy zasięgów hałasu drogowego z ul. Sianowskiej wynika, że w porze dzienno-wieczorno-nocnej poziomy imisji hałasu na granicy z terenem projektu mpzp kształtują się na ogół na poziomie ok. 60 dB. Natomiast w porze nocnej poziomy hałasu samochodowego od ul. Sianowskiej kształtują się na poziomie L_N = <50 dB.

Dokumentacja *Strategicznej Mapy Hałasu dla miasta Poznania 2022* pozwala też stwierdzić, że na obszar opracowania projektu planu nie oddziałują obecnie inne źródła hałasu komunikacyjnego, czyli hałasu tramwajowego, kolejowego oraz hałasu lotniczego z lotniska Poznań – Ławica oraz lotniska wojskowego w Poznaniu – Krzesinach. Nie jest również znane i udokumentowane oddziaływanie na przedmiotowy obszar hałasu przemysłowego oraz oddziaływanie tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu.

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Na obszarze objętym granicami projektu mpzp „Smochowice – Sianowska" – część A w Poznaniu nie występują zasoby przyrodnicze objęte ochroną prawną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*.

Obszarem prawnie chronionymi na podstawie ww. ustawy, położonym najbliżej projektu planu, jest użytek ekologiczny „Bogdanka I"[39], powołany na podstawie uchwały Nr XXIII/304/VI/2011 Rady Miasta Poznania z dnia 20 grudnia 2011 r. *w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Bogdanka I"*[40]. Celem ustanowienia użytku jest ochrona obszaru o wybitnych walorach przyrodniczych związanych z występowaniem siedlisk i zbiorowisk roślinności zbliżonych do naturalnych o charakterze łęgowym, a także ochrona szuwarów, torfowisk niskich oraz łąk o zróżnicowanej wilgotności, jak również zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania i ochrony terenów przed nadmierną antropopresją. Zakres ochrony czynnej użytku obejmuje:

1) ochronę stwierdzonych stanowisk rzadkich i zagrożonych gatunków,
2) ochronę lasów olchowych, szuwarów, torfowisk niskich oraz łąk,
3) renaturyzację rzeki,
4) ograniczanie rozwoju roślinności inwazyjnej, zwłaszcza gatunków obcych geograficznie.

Realizacja projektu planu nie wpłynie na ww. obszar chroniony.

Na omawianym obszarze nie występują również pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów, takie jak: lasy, grunty rolne, główne zbiorniki wód podziemnych, strefy ochronne ujęć wodnych, obszary ciche w aglomeracji.

Na omawianym obszarze mogą pojawiać się i bytować gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową, w tym przede wszystkim gatunki chronionych ptaków. W związku z powyższym, w trakcie realizacji wszelkich inwestycji, również tych stanowiących realizację ustaleń planu miejscowego, należy respektować zakazy i ograniczenia, ustanowione w przepisach odrębnych w stosunku do chronionych gatunków zwierząt, w tym w ustawie *o ochronie przyrody* i rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*[41]. Dotyczą one m.in. zakazu niszczenia siedlisk i ostoi chronionych gatunków zwierząt, zabijania i okaleczania chronionych gatunków zwierząt, niszczenia ich gniazd, płoszenia i niepokojenia chronionych gatunków zwierząt.

W granicach projektu mpzp nie stwierdzono występowania problemów ochrony środowiska wynikających z braku dostępu do sieci infrastruktury technicznej. Tereny położone w granicach analizowanego obszaru posiadają dostęp do sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej (część w rejonie ul. Sianowskiej), gazowej, sieci elektroenergetycznej oraz

[39] Położony w odległości ok 560 m. od granicy projektu w rejonie skrzyżowania ul. Sianowskiej i ul. Olsztyńskiej.
[40] Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 13 stycznia 2012 r., poz. 317
[41] Dz. U. z 2022 r., poz. 2380

telekomunikacyjnej. Poprawne funkcjonowanie systemów zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania ścieków powstających na tym obszarze praktycznie eliminuje ryzyko istotnego zanieczyszczenia poszczególnych komponentów środowiska. Dostępność do sieci gazowej i elektroenergetycznej umożliwia natomiast korzystanie z instalacji grzewczych, wykorzystujących paliwa o niskim wskaźniku emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Z analizy uwarunkowań akustycznych w środowisku, omówionych w rozdz. 2.12 niniejszej prognozy – na podstawie dokumentacji *Strategicznej Mapy Hałasu miasta Poznania 2022* – można stwierdzić, że w stanie istniejącym poziomy hałasu samochodowego z ul. J. H. Dąbrowskiego przekraczają wartości dopuszczalne w środowisku, ustalone w przepisach odrębnych dla terenów mieszkaniowo-usługowych[42] (tj. $L_{DWN/N}$ = 68/59 dB), zarówno w porze dzienno-wieczorno-nocnej i porze nocnej, o wartościach przekroczeń od 1 do 5dB. W przypadku wyznaczenia w projekcie mpzp wzdłuż ul. J. H. Dąbrowskiego terenów o ustalonych w przepisach odrębnych wymaganiach akustycznych w środowisku, niezbędne będzie zaproponowanie rozwiązań, służących dotrzymaniu wymaganych standardów akustycznych.

Ponadto, wśród istotnych problemów ochrony środowiska, jakie dotyczą obszaru całego miasta – a tym samym również obszaru objętego granicami projektu mpzp – wskazać należy problemy związane z przekraczaniem dopuszczalnych poziomów stężeń bezno(a)pirenu w powietrzu atmosferycznym. Stąd też konieczne jest podejmowanie szeregu działań – w tym działań planistycznych – mających na celu ograniczenie lub też wyeliminowanie źródeł ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w tym zakresie. Cele i działania, jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza, zostały wskazane w Programie Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska"[43].

4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU

4.1. Cel opracowania projektu planu

Do analizy możliwości zmiany obowiązującego mpzp „Smochowice-Sianowska" w Poznaniu przystąpiono m.in. z uwagi na wnioski osób fizycznych, będących właścicielami działek nr 97/7 i 97/8, ark. 16, obręb Krzyżowniki. Wnioski dotyczyły zmiany przeznaczenia przedmiotowych działek z zabudowy usługowej (14U) na zabudowę usługowo-mieszkaniową.

Z wnioskiem o zmianę obowiązującego planu wystąpił także Wydział Gospodarki Nieruchomościami UMP. Wniosek dotyczył zmiany przeznaczenia:

- terenu usług (12UO – gimnazjum) na zabudowę usługową, bez określania rodzaju usług,
- terenu usług (15U) na zabudowę mieszkaniową lub usługową, również bez określania rodzaju usług,
- działki 99/30, ark. 16, obręb Krzyżowniki (7U), z uwagi na brak potencjalnych inwestorów do nabycia tej działki jako usługowej,
- działki 99/29, ark. 16, obręb Krzyżowniki (5MW/U), z uwagi na przekazanie jej części Radzie Osiedla Krzyżowniki-Smochowice w celu urządzenia placu zabaw.

Opracowanie i uchwalenie mpzp „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu, stanowiącego zmianę fragmentu obowiązującego mpzp „Smochowice-Sianowska" w Poznaniu, umożliwi:

- określenie zasad kształtowania przestrzeni dostosowanych do obecnych ustaleń obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania,
- określenie docelowego układu zabudowy i ich powiązań komunikacyjnych,
- zweryfikowanie możliwości realizacji zabudowy i sposobu zagospodarowania terenu proponowanych w nadesłanych wnioskach,

[42] W planie obowiązującym jest to teren zabudowy usługowej, oznaczony symbolem 14U, na którym dopuszczono zachowanie istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

[43] Zatwierdzonym uchwałą Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20.07.2020 r., poz. 5956).

- wypracowanie szerszego kontekstu dotyczącego ustalonych parametrów oraz wyznaczonych linii zabudowy dla terenu przeznaczonego pod usługi oświaty.

4.2. Ustalenia projektu planu

Analizowany projekt mpzp „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Miasta Poznania oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:1 000.

Część tekstowa projektu planu zawiera zapisy w zakresie: przeznaczenia terenu, zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości, zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji oraz zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej. W projekcie planu znalazły się również zapisy ustalające stawkę służącą naliczeniu opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości.

W zakresie przeznaczenia terenów projekt planu ustala:

- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, lub zabudowy usługowej, oznaczony na rysunku planu symbolem MN/MW/U,
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej, oznaczone na rysunku planu symbolami 1MW/U i 2MW/U,
- teren zabudowy usługowej, oznaczony na rysunku planu symbolem UO,
- tereny zieleni urządzonej, oznaczone na rysunku planu symbolami 1ZP i 2ZP,
- teren infrastruktury technicznej – elektroenergetyki, oznaczony na rysunku planu symbolem E,
- teren komunikacji – drogi publicznej, oznaczony na rysunku planu symbolem KD-L.

Na terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, lub zabudowy usługowej MN/MW/U projekt planu ustala lokalizację budynków mieszkalnych lub budynków usługowych, lub budynków mieszkalnych z usługami. W przypadku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami lokalizację budynków w układzie wolno stojącym lub bliźniaczym.

W przypadku lokalizacji zabudowy mieszkaniowej lub mieszkaniowo-usługowej, lub mieszkaniowej z usługami na terenach MN/MW/U ustalono też lokalizację budynków o długości elewacji nie większej niż 24 m i ustalono dachy płaskie lub strome.

Wysokość budynków skorelowano z kształtem dachów. W zabudowie bliźniaczej ustalono również stosowanie jednakowej wysokości budynków, jednakowej linii okapu lub gzymsu i jednakowego kąta nachylenia połaci dachowych. Przy zastosowaniu dachów płaskich ustalono wysokość nie większą niż 11,0 m i nie więcej niż 3 kondygnacje nadziemne w przypadku lokalizacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami, lub zabudowy usługowej oraz 9,0 m i nie więcej niż 2 kondygnacje nadziemne w przypadku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami. Przy zastosowaniu dachów stromych wysokość nie większą niż 15,0 m i nie więcej niż 4 kondygnacje nadziemne w przypadku lokalizacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z usługami, lub zabudowy usługowej oraz takie same jak powyżej parametry w przypadku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami.

Na terenie MN/MW/U projekt ustala udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 30% oraz powierzchnię zabudowy działki budowlanej nie większą niż: 30% w przypadku lokalizacji budynków mieszkalnych lub mieszkalnych z usługami oraz 40% - w przypadku lokalizacji budynków usługowych.

Na terenach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej 1MW/U i 2MW/U projekt planu ustala lokalizację budynków mieszkalnych lub budynków usługowych, lub budynków mieszkalno-usługowych.

W przypadku lokalizacji zabudowy mieszkaniowej lub mieszkaniowo-usługowej, podobnie jak na terenie MN/MW/U, na obu terenach MW/U ustalono też lokalizację budynków o długości elewacji nie większej niż 24 m.

Wysokość budynków skorelowano z kształtem dachów i ustalono: w przypadku dachów płaskich wysokość nie większą niż 11,0 m i nie więcej niż 3 kondygnacje nadziemne, a w przypadku dachów stromych nie większą niż 15,0 m i nie więcej niż 4 kondygnacje nadziemne. We wskazanej na rysunku planu strefie podwyższonej zabudowy ustalono wysokość budynków: w przypadku dachów płaskich nie większą niż 15,0 m i nie więcej niż 4 kondygnacje nadziemne a w przypadku stromych nie większą niż 19,0 m i nie więcej niż 5 kondygnacji nadziemnych. Projekt ustala udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 30% oraz powierzchnię zabudowy działki budowlanej nie większą niż: 30% w przypadku lokalizacji budynków mieszkalnych lub budynków mieszkalno-usługowych oraz 40% - w przypadku lokalizacji budynków usługowych.

Na terenie MN/MW/U i na obu terenach MW/U dla zabudowy położonej od strony ul. J. H. Dąbrowskiego na rysunku projektu planu wyznaczono strefy ograniczeń funkcji i ustalono w nich zakaz lokalizacji szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

Na terenie zabudowy usługowej – oświaty UO projekt planu ustala lokalizację budynków usługowych – usług oświaty oraz związanych z nimi budynków i urządzeń sportowo-rekreacyjnych. Jednocześnie dopuszcza lokalizacje budynków usługowych – usług opieki nad dziećmi, usług kultury oraz lokali użytkowych pełniących funkcję inną niż funkcja oświatowa i kulturalna, o łącznej powierzchni całkowitej nie większej niż 10% powierzchni całkowitej jednego budynku.

Wysokość budynków skorelowano z kształtem dachów i ustalono: w przypadku dachów płaskich nie większą niż 12,0 m i nie więcej niż 3 kondygnacje nadziemne a w przypadku dachów stromych nie większą niż 15,0 m i nie więcej niż 3 kondygnacje nadziemne. Co ważne - na terenie tym projekt planu dopuszcza również lokalizacje urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, na budynkach lub wolno stojących, o łącznej mocy zainstalowanej nie większej niż 500 kW, przy czym zakazuje się lokalizacji urządzeń wykorzystujących energię wiatru. Na terenie UO projekt planu ustala udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 30% oraz powierzchnię zabudowy działki budowlanej nie większą niż 30%.

Na terenach zieleni urządzonej 1ZP i 2ZP projekt planu ustala: lokalizację skweru lub parku, udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 70% powierzchni działki budowlanej oraz zakaz lokalizacji budynków i stanowisk postojowych dla samochodów. Ustala zagospodarowanie terenu zielenią urządzoną, z dopuszczeniem lokalizacji plenerowych urządzeń sportowo-rekreacyjnych oraz placów zabaw. Dodatkowo, na terenie 2ZP ustalono lokalizację ciągu pieszego wskazanego orientacyjnie na rysunku planu, z dopuszczeniem zamiany na ciąg pieszo-rowerowy oraz dopuszczenie lokalizacji zbiornika retencyjnego dla wód opadowych i roztopowych, wskazanego orientacyjnie na rysunku planu.

Na terenach przeznaczonych pod zabudowę projekt mpzp ustala lokalizację budynków zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu, z dopuszczeniem przekroczenia tych linii o nie więcej niż 2,0 m przez takie części i elementy budynków, jak: tarasy, wykusze, balkony, schody, pochylnie, windy oraz inne urządzenia dla osób ze szczególnymi potrzebami, przy czym elementy te nie mogą wykraczać poza linie rozgraniczające terenów. Dopuszczono też zachowanie, przebudowę lub zmianę sposobu użytkowania istniejących budynków lub ich części, usytuowanych poza wyznaczonymi liniami zabudowy, a także z dopuszczono lokalizację poza liniami zabudowy obiektów infrastruktury technicznej, przy czym elementy te nie mogą wykraczać poza linie rozgraniczające terenów. Projekt planu dopuszcza lokalizację kondygnacji podziemnych, ciągów pieszych, rowerowych lub pieszo-rowerowych, innych niż wskazany na rysunku planu oraz dojść i dojazdów, sieci i obiektów infrastruktury technicznej (z zakazem lokalizacji nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej), placów zabaw oraz urządzeń sportowo-rekreacyjnych, tablic informacyjnych oraz urządzeń budowlanych. Dopuszcza na terenach MN/MW/U i MW/U lokalizację ogródków

gastronomicznych oraz na terenie UO obiektów związanych z urządzaniem imprez okolicznościowych. Projekt zakazuje lokalizacji tymczasowych obiektów budowlanych oraz wolno stojących stacji transformatorowych na terenach MN/MW/U, MW/U, UO i ZP.

Projekt ustala dostęp do dróg publicznych, w tym zlokalizowanych poza granicą planu i nakazuje zapewnienie na działce budowlanej minimalnej (określonej projektem planu) liczby stanowisk postojowych dla samochodów osobowych, rowerów, a w przypadku usług wymagających dostaw towarów, z wyłączeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, nakaz zapewnienia na działce budowlanej stanowisk do przeładunku towarów, zlokalizowanych poza ww. stanowiskami.

Dla ul. Z. Żuraszka – terenu drogi publicznej KD-L – ustalono lokalizację drogi lokalnej (z jezdnią i chodnikami), o szerokość w liniach rozgraniczającymi, zgodnej z rysunkiem planu i zakaz lokalizacji budynków.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji ustalono: parametry drogi zgodnie z klasyfikacją, w zakresie niedefiniowanym ustaleniami planu oraz zachowanie ciągłości powiązań elementów pasa drogowego w granicach obszaru objętego planem oraz z zewnętrznym układem drogowym. Ustalono również dopuszczenie lokalizacji dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów zagospodarowania pasa drogowego, w tym drogowych obiektów inżynierskich; lokalizację elementów umożliwiających uspokojenie ruchu, w tym lokalnych zawężeń jezdni oraz dopuszczenie zmniejszenia szerokości jezdni i chodników (w przypadku istniejącej drogi niespełniającej wymagań zgodnie z klasyfikacją, kolizji z istniejącymi elementami zagospodarowania i dla jezdni ze względu na potrzebę uspokojenia ruchu).

W projekcie planu dla terenu infrastruktury technicznej – elektroenergetyki E – ustalono lokalizację budowli kontenerowej stacji transformatorowej, wolno stojącej o wysokości nie większą niż 2,0 m oraz udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 5% powierzchni działki budowlanej.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego ustalono ogólny zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej. Poniżej przedstawiono pozostałe zapisy, które odnoszą się w sposób bezpośredni lub pośredni do ochrony poszczególnych komponentów środowiska.

Poza tym, w projekcie planu ustalono:

- zachowanie i uzupełnienie istniejących drzew i krzewów, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym, zagospodarowaniem lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia, przy czym:
  a) w przypadku usunięcia wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń na działce budowlanej lub terenie,
  b) w przypadku usunięcia na terenie komunikacji wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń na terenie, pod warunkiem, że nie koliduje to z elementami układu komunikacyjnego oraz infrastrukturą techniczną;
- nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
- na terenach MN/MW/U, 1MW/U, 2MW/U, UO, 1ZP i KD-L wprowadzenie nasadzeń drzew, zgodnie z rysunkiem planu, z dopuszczeniem nasadzeń poza wskazanymi lokalizacjami, pod warunkiem, że nie koliduje to z parametrami drogi i infrastrukturą techniczną;
- w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku i w budynkach:
  a) zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:
     - dla terenów MN/MW/U i MW/U jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
     - dla terenu UO jak dla terenu zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;
  b) w przypadku lokalizacji na terenach MN/MW/U i MW/U zabudowy zamieszkania zbiorowego, zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej lub szpitali, zapewnienie w granicach działki budowlanej, na której zlokalizowany będzie taki obiekt lub zabudowa, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego, terenów

zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej lub terenów szpitali w miastach
- zapewnienie wymaganych, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na granicach terenów o różnych wymaganiach akustycznych,
- dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi;
- dopuszczenie stosowania rozwiązań przeciwhałasowych na terenie KD-L,
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
- w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych:
  a) dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń, takich jak: rowy infiltracyjne, drenaże rozsączające, rowy i niecki retencyjne, ogrody deszczowe, stawy hydrofitowe, studnie chłonne, zielone dachy i ściany, zbiorniki retencyjne,
  b) dopuszczenie stosowania nawierzchni przepuszczalnych,
  c) dla terenów ZP zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie.

W zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej ustalono powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, zachowanie ciągłości powiązań elementów infrastruktury technicznej w granicach planu oraz dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego.

Dla ochrony walorów krajobrazowych i wizualnych analizowanego obszaru istotna będzie realizacja zapisów projektu mpzp w zakresie wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, które ustalają stosowanie spójnych elementów zagospodarowania w zakresie oświetlenia oraz nawierzchni, w granicach poszczególnych terenów oraz zagospodarowanie nieutwardzonych powierzchni pasa drogowego zielenią urządzoną, w tym: drzewami, krzewami, trawnikami i kwietnikami.

W przedmiotowym projekcie planu ustalono również obowiązek uwzględnienia w zagospodarowaniu terenów wymagań i ograniczeń wynikających z przebiegu sieci infrastruktury technicznej oraz ograniczeń wysokości wynikających z położenia w zasięgu powierzchni ograniczających zabudowę od lotniczych urządzeń naziemnych i powierzchni ograniczających przeszkody dla lotniska Poznań – Ławica, przy czym ograniczenie wysokości dla powierzchni ograniczających przeszkody obejmuje również umieszczone na obiektach urządzenia.

4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zapisy projektu planu miejscowego muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwala plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Procedura opracowania projektu mpzp „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu, do etapu opiniowania i uzgadniania, została przeprowadzona w trakcie obowiązywania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, przyjętego uchwałą Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r. Zgodnie z zawartą w nim polityką przestrzenną Miasta projekt planu skupia się na realizacji idei miasta zwartego, która za jedną z podstawowych zasad zagospodarowania ustaliło dążenie do wypełnienia wolnych przestrzeni w istniejących strukturach urbanistycznych. Nowe inwestycje powinny być lokalizowane przede wszystkim w zasięgu terenów, na których już istnieje infrastruktura techniczna lub najłatwiej ją rozbudować.

W Studium z 2014r. obszar projektu planu znajdował się na terenie oznaczonym symbolem MN/MW – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy wielorodzinnej niskiej, gdzie wiodącym kierunkiem przeznaczenia była zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (wolno stojąca, bliźniacza, szeregowa) lub zabudowa wielorodzinna niska o charakterze „willi miejskich"; natomiast uzupełniającym kierunkiem przeznaczenia była zabudowa usługowa towarzysząca zabudowie mieszkaniowej, zieleń (np.: parki, skwery), tereny sportu i rekreacji, tereny komunikacji i infrastruktury technicznej.

Studium z 2014 r. formułowało standardy urbanistyczne, które należało traktować jako wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z nim, na etapie sporządzania planu miejscowego powinno się uwzględniać zasadę, nawiązywania charakterem i wysokością projektowanej zabudowy do zabudowy przeważającej na danym terenie.

Należy jednocześnie podkreślić, że Studium z 2014 r. na terenach mieszkaniowych o określonym rodzaju zabudowy, dopuszczało realizację zabudowy odbiegającej od rodzaju przeważającego na danym terenie, w zakresie umożliwiającym wytworzenie lub dokończenie założenia urbanistycznego, co oznacza np. możliwość wprowadzenia niewielkich enklaw zabudowy wielorodzinnej wśród zabudowy jednorodzinnej i odwrotnie.

W zakresie zasad ochrony zasobów środowiska, Studium z 2014r. wskazywało m.in. na konieczność dążenia do poprawy jakości wód podziemnych oraz zapewnienia odtwarzalności ich zasobów, między innymi poprzez podjęcie działań polegających na dążeniu do: konsekwentnego uzbrajania terenów pod zabudowę w infrastrukturę techniczną służącą ochronie środowiska poprzez realizację kanalizacji sanitarnej, eliminację zrzutów nieoczyszczonych lub niewystarczająco oczyszczonych ścieków do gruntu i wód otwartych, zatrzymaniu jak największej ilości wód opadowych i roztopowych w zlewni, a tym samym znaczącym ograniczeniu ilości ścieków deszczowych i roztopowych odprowadzanych do kanalizacji deszczowej lub cieków, poprzez stosowanie układów zapewniających infiltrację wód opadowych i roztopowych do ziemi oraz zachowanie jak największej powierzchni biologicznie czynnej, nieuszczelnionej i nieutwardzonej, zwiększania retencji gruntowej poprzez tworzenie w miarę możliwości zbiorników retencyjnych dla wód opadowych.

W zakresie ochrony powietrza Studium z 2014 r. określało wytyczne do stosowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zbieżne lub uzupełniające do aktualizacji *Programu ochrony powietrza dla Miasta Poznania*[44] i *Programu ochrony powietrza w zakresie benzoalfa-pirenu*[45]. W ww., archiwalnych już, dokumentach, w celu dążenia do uzyskania i utrzymania najwyższej jakości powietrza, określa się m.in.: tworzenie pasów zieleni (szczególnie wzdłuż ciągów komunikacyjnych) oraz rozmieszczanie ich w sposób wspomagający przewietrzanie obszarów szczególnie narażonych na kumulowanie zanieczyszczeń, wprowadzanie zieleni izolacyjnej, ustalenie zakazu stosowania paliw stałych w obrębie projektowanej zabudowy (w przypadku stosowania indywidualnych systemów grzewczych), a także ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego paliwami stałymi poprzez wzrost odbiorców ciepła sieciowego, ogrzewania elektrycznego lub gazowego. Programy te utraciły swoją moc na skutek wejścia w życie kolejnych nowszych przepisów. Obecnie kwestie ochrony powietrza reguluje Uchwała nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. *w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracja poznańska*. Uchwalony w 2020 r. dokument również formułuje ww. cele, zatem wytyczne *Studium* do stosowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, odnoszące się do ochrony powietrza pozostają aktualne.

Studium z 2014 r. – opierając się na ówczesnych zapisach poprzedniego *Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania*[46] – określa jednocześnie wytyczne do stosowania mpzp w celu dążenia do uzyskania i utrzymania wymaganych standardów akustycznych. Studium wymaga

[44] Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. wielkopolskim* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r. poz. 508) – akt archiwalny

[45] Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r. poz. 509) – akt archiwalny

[46] Uchwała Nr LX/927/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 21 stycznia 2014 r., poz. 487) – akt archiwalny

m.in. wprowadzania ustaleń ograniczających możliwość sytuowania zabudowy o określonych wymaganiach akustycznych w środowisku, w strefach ponadnormatywnego oddziaływania hałasu, zastosowania w budynkach usytuowanych na terenach istniejącej zabudowy mieszkaniowej (położonych wzdłuż dokuczliwych źródeł hałasu), z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi – zasad akustyki budowlanej i architektonicznej lub zmiany przeznaczenia terenów mieszkaniowych na tereny zabudowy usługowej, niewymagającej zapewnienia standardów akustycznych w środowisku.

Zatem, analizując projekt mpzp „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu przygotowany na etap opiniowania i uzgadniania, należy stwierdzić, że jego ustalenia nie naruszały ustaleń obowiązującego w tym czasie Studium z 2014 r.

Należy jednocześnie nadmienić, że niezależnie od procedury sporządzanego projektu mpzp „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu toczyła się procedura zmiany Studium i że przed etapem opiniowania i uzgadniania ww. projektu mpzp, uchwałą Nr LXXXVIII/1670/VIII/2023 Rady Miasta Poznania z dnia 11 lipca 2023 r., nowe Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania (określane w dalszej części tekstu jako *Studium*) weszło w życie.

Nowe, uchwalone *Studium*, w przypadku terenu objętego analizowanym projektem planu zmieniło przeznaczenie dotychczasowego terenu MN/MW na teren oznaczony symbolem MW/U tj. teren przeznaczony pod zabudowę, teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usługowej. Dla ww. terenu *Studium* ustala kierunek przeznaczenia wiodący – zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna lub zabudowa usługowa – oraz kierunek przeznaczenia uzupełniający, który obejmuje: zieleń (np. parki, skwery), tereny sportu i rekreacji, tereny komunikacji i infrastruktury technicznej.

Nowe, uchwalone *Studium* kontynuuje ustalenia Studium z 2014 r. zwłaszcza te proekologiczne z których część przytoczono już powyżej.

Ustalenia projektu mpzp „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu nie naruszają zatem zapisów nowego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania (uchwalonego uchwałą Nr LXXXVIII/1670/VIII/2023 Rady Miasta Poznania z dnia 11 lipca 2023 r.).

4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, brak planu miejscowego dla danego terenu oznacza przede wszystkim utrudnienia w określeniu zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy. Sytuacja taka utrudnia kształtowanie ładu przestrzennego na danym obszarze oraz często skuteczną ochronę jego środowiska przyrodniczego.

W przypadku analizowanego obszaru taka sytuacja nie będzie miała miejsca z uwagi na obowiązywanie w jego granicach mpzp „Smochowice-Sianowska" w Poznaniu[47]. Zatem w przypadku odstąpienia od uchwalenia mpzp „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu zasady kształtowania polityki przestrzennej i postępowania w sprawach przeznaczania terenów nadal określane będą na podstawie ustaleń ww. obowiązującego planu miejscowego, co również będzie miało swoje przełożenie na przekształcenia i stan poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego.

W ww. planie miejscowym obszar projektu planu znajduje się w liniach rozgraniczających:

- części terenu zabudowy mieszkaniowej z usługami, oznaczonego na rysunku symbolem 5MW/U,
- terenów usług, oznaczonych na rysunku symbolami 14U, 15U i 12UO, oraz części terenu 7U,
- części terenu komunikacji, oznaczonego na rysunku symbolem 4kL,
- terenu urządzeń elektroenergetycznych, oznaczonego na rysunku symbolem 21EE.

W związku z powyższym, w przypadku podjęcia działań inwestycyjnych na podstawie obowiązującego mpzp, na terenach przewidzianych pod zabudowę mieszkaniowo-usługową, usługową, a także na terenie komunikacyjnym należy spodziewać się szeregu oddziaływań o zróżnicowanym charakterze i natężeniu. Wśród nich należy wymienić m.in.:

[47] Uchwała Nr XXII/154/IV/03 Rady Miasta Poznania z dnia 24 czerwca 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 159 poz. 2983 r.)

- ingerencję w powierzchnię ziemi (ukształtowanie terenu, glebę, wody gruntowe) na skutek prowadzenia prac ziemnych przy wykonywaniu wykopów i realizacji fundamentów budynków, budowli, przeprowadzenie niezbędnych prac niwelacyjnych,
- trwałe przekształcenie powierzchni ziemi na skutek wprowadzenia nowej zabudowy i realizacji nowej drogi oraz niezbędnej infrastruktury technicznej i z tym związane przekształcenie terenów niezabudowanych w tereny zainwestowane obiektami kubaturowymi,
- przyrost powierzchni uszczelnionych w miejscach lokalizacji nowych budynków i nowych terenów komunikacyjnych (drogi oraz dojść, dojazdów i miejsc postojowych na terenach przeznaczonych do zabudowy), a tym samym likwidacja powierzchni biologicznie czynnych, umożliwiających infiltrację wód opadowych i roztopowych,
- usunięcie części obecnie istniejącej zieleni, w tym również drzew, wprowadzenie nowych nasadzeń w ramach wymaganych powierzchni biologicznie czynnych,
- zmiana uwarunkowań krajobrazowych.

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Do dokumentów stworzonych na szczeblu międzynarodowym oraz wspólnotowym, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego, w tym też analizowanego projektu mpzp, zaliczyć można m.in.:

- Konwencję krajobrazową z dnia 20 października 2000 r. (sporządzoną we Florencji), której celem jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu, a także organizowanie współpracy europejskiej w zakresie zagadnień dotyczących krajobrazu. Cele określone we wspomnianym powyżej dokumencie zostały uwzględnione w omawianym projekcie mpzp m.in. poprzez wyznaczenie terenów zieleni urządzonej ZP, jak również wprowadzenie odpowiednich zapisów dotyczących zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, a także zapisów określających w sposób szczegółowy parametry i wskaźniki kształtowania oraz zagospodarowania terenów.
- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy, stanowiącą o utrzymaniu jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach – cel szczególnie istotny w kontekście obowiązywania dla Poznania programu ochrony powietrza („Programu Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska") w zakresie pyłu PM10 i benzoalfapirenu. Cele określone we wspomnianym powyżej dokumencie zostały uwzględnione w omawianym projekcie mpzp m.in. poprzez: zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe w dopuszczonych do stosowania indywidualnych systemach grzewczych, powiązanie infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym, zapewnienie dostępu do sieci (w tym sieci gazowej i ciepłowniczej), zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko[48], wyznaczenie terenów zieleni urządzonej ZP oraz pośrednio również poprzez wszystkie ustalenia zapewniające ochronę zieleni oraz uzupełnieniu i zagospodarowaniu zielenią – zwłaszcza zielenią wysoką – możliwie największych powierzchni terenów.
- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, zwaną dyrektywą w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SEA). Jej celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględnienia aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju. Zgodnie z tą dyrektywą wszystkie plany i programy sporządzane i przyjmowane na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko, podlegają procedurze oceny wpływu na środowisko. Transpozycja dyrektywy w polskim prawodawstwie nastąpiła w ustawie

[48] z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej

o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która to określa m.in. zasady i tryb w sprawach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której jednym z elementów jest właśnie prognoza oddziaływania na środowisko sporządzana dla projektów mpzp.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawia m.in. strategiczny dokument jakim jest Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030).

PEP2030, przyjęta przez Radę Ministrów 16 lipca 2019 r., doprecyzowuje Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Głównym celem PEP2030 jest „rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców", natomiast wśród wskazanych celów szczegółowych wskazano cele dotyczące zdrowia, gospodarki oraz klimatu. Cele szczegółowe będą realizowane przez kierunki interwencji, wśród których strategia wskazuje m.in.:

- zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki poprzez osiągnięcie dobrego stanu wód,
- likwidację źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- ochronę powierzchni ziemi, w tym gleb,
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

Należy podkreślić, że szereg ustaleń omawianego projektu mpzp – w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego – wpisuje się w wymienione powyżej kierunki interwencji. Można tu wskazać chociażby ustalenie wymogu zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia, określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach działki budowlanej, zachowanie i uzupełnienie istniejących drzew i krzewów, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym, zagospodarowaniem lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia, przy czym w przypadku usunięcia wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń, ustalenie zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe w dopuszczonych do stosowania indywidualnych systemach grzewczych itd.

W kontekście kształtowania polityki klimatycznej wspomnieć można również o Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020).

SPA2020 wpisuje się w ramową politykę Unii Europejskiej w zakresie adaptacji do zmian klimatu, której celem jest poprawa odporności państw członkowskich na aktualne i oczekiwane zmiany klimatu, zwracając szczególną uwagę na lepsze przygotowanie do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcję kosztów społeczno-ekonomicznych z tym związanych. Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu, realizowane poprzez określenie działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża. Działania adaptacyjne zawarte w SPA2020 obejmują zarówno przedsięwzięcia techniczne, np. budowa niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża, jak i zmiany regulacji prawnych, np. w systemie planowania przestrzennego ograniczające możliwość zabudowy terenów zagrożonych powodziami. Wśród planowanych do realizacji inwestycji znajduje się szereg przedsięwzięć poprawiających jakość życia mieszkańców i pobudzających wzrost gospodarczy.

Planowane działania obejmują np. poprawę jakości wód, rozwój odnawialnych źródeł energii, zwiększenie zalesienia czy wsparcie dla rozwoju technologii środowiskowych. Podjęte zostaną również działania edukacyjne, wyjaśniające opinii publicznej zjawisko zmian klimatu.

Spośród zapisów analizowanego projektu mpzp „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu, realizujących cele wskazane w ww. PEP2030 i SPA2020 wymienić można m.in.: wyznaczenie terenów zieleni urządzonej ZP, dla których ustalono zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie, dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń, takich jak: rowy infiltracyjne, drenaże rozsączające, rowy i niecki retencyjne, ogrody deszczowe, stawy hydrofitowe, studnie chłonne, zielone dachy i ściany, zbiorniki retencyjne, dodatkowo na terenie 2ZP dopuszczenie lokalizacji zbiornika retencyjnego dla wód opadowych i roztopowych[49], nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia oraz zachowania i uzupełnienia istniejących drzew i krzewów[50], a także ustalenie powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym, zapewnienia dostępu do sieci oraz dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej.

Na szczeblu gminnym wyraz realizacji strategii i polityk krajowych stanowi Program Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku. W Programie wytypowano – w poszczególnych obszarach interwencji – cele ekologiczne wraz z kierunkami działań, które sformułowano na podstawie głównych zagrożeń środowiska rozpatrywanych w kontekście aktualnych i planowanych wymogów prawnych oraz potrzeb i możliwości realizacyjnych Miasta. W ramach poszczególnych obszarów interwencji wskazano następujące cele strategiczne (jak również kierunki interwencji polityki ekologicznej):

- „poprawa jakości powietrza i ochrona klimatu" – cele: osiągnięcie dobrej jakości powietrza i jakości życia mieszkańców, rozwój gospodarki niskoemisyjnej we wszystkich sektorach – zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych;
- „zagrożenie hałasem" – cele: osiągnięcie dobrego stanu klimatu akustycznego (bez przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu), zmniejszenie hałasu komunikacyjnego w przestrzeni miejskiej;
- „pola elektromagnetyczne" – cel: utrzymanie stopnia emisji pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnego poziomu;
- „gospodarowanie wodami" – cel: racjonalne korzystanie z zasobów wodnych, ochrona przed powodzią, suszą i deficytem wody;
- „gospodarka wodno-ściekowa" – cel: poprawa jakości wody, rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej;
- „ochrona zasobów geologicznych" – cele: ochrona złóż kopalin, ograniczenie presji wywieranej przez wydobywanie złóż;
- „ochrona gleb" – cel: poprawa jakości gleby i ziemi;
- „gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów" – cel: zapewnienie zrównoważonego systemu gospodarki odpadami;
- „zasoby przyrodnicze" – cel: ochrona i zachowanie różnorodności biologicznej oraz tworzenie sieci obszarów chronionych;
- „zagrożenia poważnymi awariami" – cel: zmniejszenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych i awarii pochodzących z transportu;
- „edukacja ekologiczna i działania prośrodowiskowe" – cel: zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa (zwiększenie świadomości o współodpowiedzialności za jakość środowiska);
- „monitoring środowiska" – cel: zapewnienie stałego i rzetelnego monitoringu środowiska.

Część z celów znajduje swoje odzwierciedlenie w zapisach omawianego w prognozie projektu mpzp „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu. Poza ogólnym ustaleniem zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,

[49] wskazanego orientacyjnie na rysunku planu

[50] a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym, zagospodarowaniem lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia, przy czym: w przypadku usunięcia wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń na działce budowlanej lub terenie, w przypadku usunięcia na terenie komunikacji wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń na terenie, pod warunkiem, że nie koliduje to z elementami układu komunikacyjnego oraz infrastrukturą techniczną

z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, realizacji przytoczonych poniżej celów służą odpowiednio następujące zapisy:

- osiągnięciu dobrej jakości powietrza i jakości życia mieszkańców służą zapisy ustalające: zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe w dopuszczonych do stosowania indywidualnych systemach grzewczych, na terenie UO dopuszczenie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, na budynkach lub wolno stojących, o łącznej mocy zainstalowanej nie większej niż 500 kW, przy czym zakazuje się lokalizacji urządzeń wykorzystujących energię wiatru; powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, w sposób pośredni także poprzez wprowadzenie zapisów odnoszących się do zagospodarowania zieleni (przytoczonych dalej w odniesieniu do ochrony i zachowania różnorodności biologicznej);
- osiągnięciu dobrego stanu klimatu akustycznego służą zapisy ustalające:
  - w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku i w budynkach: zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla terenów MN/MW/U i MW/U jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych, dla terenu UO jak dla terenu zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży; w przypadku lokalizacji na terenach MN/MW/U i MW/U zabudowy zamieszkania zbiorowego, zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej lub szpitali, zapewnienie w granicach działki budowlanej, na której zlokalizowany będzie taki obiekt lub zabudowa, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego, terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej lub terenów szpitali w miastach;
  - dla zabudowy ulokowanej od strony ul. J. H. Dąbrowskiego na terenie MN/MW/U i na obu terenach MW/U wyznaczono strefy ograniczeń funkcji w których ustalono zakaz lokalizacji szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;
  - zapewnienie wymaganych, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na granicach terenów o różnych wymaganiach akustycznych;
  - dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi;
  - na terenie KD-L dopuszczenie stosowania rozwiązań przeciwhałasowych oraz dopuszczenie lokalizacji elementów umożliwiających uspokojenie ruchu, w tym lokalnych zawężeń jezdni;
- racjonalnemu korzystaniu z zasobów wodnych, ochronie przed powodzią suszą i deficytem wody, służą zapisy ustalające: ogólne dopuszczenie stosowania nawierzchni przepuszczalnych oraz dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń, takich jak: rowy infiltracyjne, drenaże rozsączające, rowy i niecki retencyjne, ogrody deszczowe, stawy hydrofitowe, studnie chłonne, zielone dachy i ściany, zbiorniki retencyjne, dla terenów ZP zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie, a dodatkowo na terenie 2ZP dopuszczenie lokalizacji zbiornika retencyjnego dla wód opadowych i roztopowych[51], nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia, powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci;
- poprawie jakości wody, rozwojowi infrastruktury wodno-kanalizacyjnej służą zapisy ustalające: powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, a także dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej;
- ochronie gleb służą zapisy ustalające: minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej dla terenów MN/MW/U, MW/U, UO, ZP i E oraz ograniczone (maksymalnie 40%-owe) powierzchnie zabudowy działki budowlanej terenów MN/MW/U, MW/U i UO, wraz z ogólnym ustaleniem zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,

[51] wskazanego orientacyjnie na rysunku planu

- ochronie i zachowaniu różnorodności biologicznej oraz tworzeniu sieci obszarów chronionych, służą zapisy odnoszące się do zagospodarowania zieleni, w tym m.in. wyznaczenie terenów zieleni urządzonej ZP i ustalenie na nich lokalizacji skweru lub parku, z udziałem powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszym niż 70% powierzchni działki budowlanej, ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej dla terenów MN/MW/U, MW/U, UO i E, na terenach MN/MW/U, 1MW/U, 2MW/U, UO, 1ZP i KD-L wprowadzenie nasadzeń drzew[52], nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia, czy też zachowanie i uzupełnienie istniejących drzew i krzewów, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym, zagospodarowaniem lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia[53].

Dokumentem rangi regionalnej, o charakterze strategicznym, przenoszącym założenia i cele zawarte w tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej, jest „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry". Plan ten jest narzędziem planistycznym, stanowiącym podstawę przy podejmowaniu decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie tym ustalono cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych. Przy ustalaniu celów środowiskowych JCW brano pod uwagę aktualny stan JCW w związku z wymaganym zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną warunkiem niepogarszania ich stanu. Dla JCW będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ze względu na istotne różnice między naturalnymi oraz silnie zmienionymi i sztucznymi częściami wód, zróżnicowano cele środowiskowe wymagane do osiągnięcia dla poszczególnych rodzajów wód. W przypadku naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, a w przypadku wód silnie zmienionych i sztucznych – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. W obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu lub potencjału wymagane jest jednocześnie utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

W kontekście analizowanego projektu mpzp istotne jest uwzględnienie ustaleń „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry"[54] dla JCWP RW Bogdanka (kod PLRW60001718578). Zgodnie z ww. Planem zlewnia JCWP RW jest zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego. Jedną z przyczyn takiej oceny są warunki naturalne (zlewnia silnie i ekstremalnie zagrożona suszą) i antropopresja w obrąbie zlewni (spowodowana zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych).

Analizując wpływ realizacji ustaleń omawianego projektu mpzp na osiągnięcie celu środowiskowego dla wspomnianej JCWP nie przewiduje się wystąpienia znaczącego, negatywnego oddziaływania w tym zakresie – pod warunkiem przestrzegania ustaleń omawianego projektu mpzp oraz obowiązujących przepisów prawa, jak również stosowania rozwiązań najbardziej korzystnych z punktu widzenia ochrony środowiska. Wśród wprowadzonych do projektu mpzp zapisów, których docelowa realizacja ograniczy antropopresje w zlewni, wymienić należy ustalenie powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, jak również wprowadzenie zapisów odnoszących się do retencjonowania wód opadowych i roztopowych oraz sposobu kształtowania zieleni w granicach obszaru opracowania.

Analizując opisane powyżej cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, określone na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, a także lokalnym, należy uznać, że poprzez wprowadzenie do projektu odpowiednich zapisów cele te zostały uwzględnione w sposób właściwy.

[52] zgodnie z rysunkiem planu, z dopuszczeniem nasadzeń poza wskazanymi lokalizacjami, pod warunkiem, że nie koliduje to z parametrami drogi i infrastrukturą techniczną

[53] przy czym: w przypadku usunięcia wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń na działce budowlanej lub terenie, w przypadku usunięcia na terenie komunikacji wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń na terenie, pod warunkiem, że nie koliduje to z elementami układu komunikacyjnego oraz infrastrukturą techniczną

[54] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r *w sprawie Planu Gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* (Dz. U. z 2023, poz. 335).

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

W kontekście oceny oddziaływań na środowisko przyrodnicze, przekształcenia powierzchni ziemi, rozumianej zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* jako ukształtowanie terenu, gleby, ziemia i wody gruntowe, są szczególnie istotne, powodują bowiem szereg zmian wśród pozostałych komponentów środowiska przyrodniczego, a poza tym należą do zmian trwałych. Antropogeniczne przeobrażenia powierzchni ziemi związane są z działaniami techniczno-inżynieryjnymi, a zasięg tych zmian warunkowany jest skalą projektowanych inwestycji, zwłaszcza przewidywanej powierzchni nowej inwestycji oraz głębokością prowadzonych prac ziemnych.

Niekorzystne przeobrażenia ziemi dotyczą głównie właściwości fizycznych, chemicznych oraz biologicznych gleby i występują na skutek umieszczania pod powierzchnią terenu fundamentów, elementów konstrukcji budowlanych oraz doprowadzania do budynków podziemnej infrastruktury technicznej, powodując jednocześnie nieodwracalną utratę naturalnych ww. właściwości. Do najważniejszych z nich możemy zaliczyć zakłócanie obiegu wód podziemnych poprzez ingerencję w skład oraz zagęszczenie poszczególnych warstw profilu glebowego, przemieszanie warstw, a także umieszczanie szeregu elementów sieci infrastruktury technicznej w profilu glebowym.

Realizacji ustaleń mpzp „Smochowice-Sianowska" część A w Poznaniu spowoduje oddziaływania na powierzchnię ziemi na terenach, na których projekt ustala lub dopuszcza możliwość przekształceń funkcjonalno-przestrzennych. Mogą one zatem wystąpić na terenach, na których ustalono lokalizację nowej zabudowy, na których do tej pory nie zrealizowano ustaleń obowiązującego mpzp „Smochowice-Sianowska"[55], a więc na terenach: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, lub zabudowy usługowej - MN/MW/U, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej - 1MW/U i 2MW/U oraz zabudowy usługowej – oświaty - UO.

Do przekształceń powierzchni ziemi dojdzie również na skutek budowy drogi publicznej klasy lokalnej w ciągu ul. Z. Żuraszka na terenie KD-L oraz w przypadku wybudowania zbiornika retencyjnego dla wód opadowych i roztopowych, którego lokalizację dopuszczono na terenie 2ZP.

Realizacja nowej zabudowy na terenach MN/MW/U, MW/U i UO wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą spowodują trwałe zniszczenie powierzchni ziemi. Zasięg przewidywanych zmian będzie zależał od projektowanej głębokości realizacji elementów fundamentowych obiektów i elementów infrastruktury. Większe oddziaływania na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe dotyczyć będą tych działek, na których realizowane będą kondygnacje podziemne, dopuszczone w ustaleniach projektu planu. W trakcie prowadzenia prac budowlanych będzie ona adaptowana do założeń poszczególnych projektów inwestycyjnych.

Prace realizacyjne w okresie budowy planowanych inwestycji, związanych z lokalizacją budynków, spowodują zarówno trwałe, jak i chwilowe przeobrażenia powierzchni ziemi w obrębie terenu objętego pracami ziemnymi. Ingerencja ta będzie spowodowana:

- przeprowadzeniem niezbędnych prac niwelacyjnych,
- naruszeniem powierzchni terenu, związanym z pracami ziemnymi przy wykonywaniu wykopów i wykonywaniu fundamentów budynków,
- umieszczaniem w profilu glebowym elementów konstrukcji budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów budowlanych, służących wzmocnieniu stabilności podłoża, wpływających na jego właściwości, w tym na przepuszczalność,
- wytworzeniem określonej ilości różnego rodzaju odpadów i ścieków w obrębie terenów inwestycji,
- ewentualnym krótkotrwałym obniżeniem zwierciadła wód podziemnych, powstałym na skutek konieczności wykonania odwodnień związanych z wykonywaniem fundamentów obiektów inżynierskich (ograniczone do przestrzeni poszczególnych wykopów).

[55] Uchwała Nr XXII/154/IV/2003 Rady Miasta Poznania z dnia 24 czerwca 2003 r.

Biorąc pod uwagę fakt, że tereny przeznaczone w projekcie pod zabudowę są generalnie płaskie – bez wyraźnych naturalnych form morfologicznych, przeobrażenia w obrębie rzeźby terenu nie będą zaliczane do znaczących. Również biorąc pod uwagę dobre warunki budowlane występujące na analizowanych terenach, nie przewiduje się ograniczeń w realizacji założonych w projekcie prac ziemnych i budowalnych, związanych z lokalizacją nowej zabudowy.

Do trwałego przekształcenia powierzchni ziemi dojdzie również w przypadku realizacji zbiornika retencyjnego, którego lokalizację dopuszczono na terenie 2ZP. Jego orientacyjną lokalizację wskazano na rysunku planu – w części, gdzie analiza sytuacji wysokościowej wykazała lokalne, niewielkie obniżenie terenu. Negatywne oddziaływania na powierzchnię ziemi polegać będą na naruszeniu warstwy glebowej w wyniku prowadzenia wykopu czaszy zbiornika, formowaniem jego skarp i prowadzeniem prac konstrukcyjnych i zabezpieczających.

Zmiany w ukształtowaniu terenu (krótkotrwałe) oraz właściwościach fizycznych i chemicznych podłoża (trwałe) wystąpią też w przypadku przeprowadzenia dopuszczonych w planie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, związanych z koniecznością doprowadzeniem do projektowanych budynków podziemnych sieci infrastruktury. Tego typu prace skutkować będą powstaniem lokalnych, czasowych przekształceń powierzchni ziemi, wynikających z konieczności dokonania wykopów, a także wprowadzania nowych elementów sieci. Umieszczenie ich pod powierzchnią terenu powodować może także oddziaływania o długoterminowym charakterze, wynikające z konieczności dogęszczenia gruntów, co spowodować może zmniejszenie przepuszczalności i natlenienia podłoża, co z kolei będzie miało znaczenie na utrzymania optymalnych warunków wzrostu dla roślinności w otoczeniu sieci, a zwłaszcza drzew.

Jednym z ważniejszych negatywnych i trwałych skutków realizacji inwestycji budowlanych związanych z lokalizacją nowej zabudowy lub też budową drogi będzie usunięcie wierzchniej warstwy gleby oraz uszczelnienie części powierzchni terenów.

Wykopy związane z fundamentowaniem obiektów budowlanych czy też tworzeniem zbiornika spowodują również powstawanie mas ziemnych, które będzie trzeba w odpowiedni sposób zagospodarować. Wskazane jest, aby niezanieczyszczona ziemia pochodząca z wykopów została w miarę możliwości wykorzystana do celów budowlanych w granicach działki inwestorskiej, nie powodując jednak naruszenia istniejących spływów powierzchniowych w stosunku do terenów sąsiadujących.

Prowadzenie prac budowalnych powoduje również potencjalne zagrożenie zanieczyszczenia gruntów substancjami ropopochodnymi pochodzącymi ze sprzętu budowlanego i środków transportu na placu budowy.

Krótkoterminowe oddziaływania na powierzchnię ziemi, zwłaszcza w zakresie przekształceń właściwości chemicznych i fizycznych podłoża, dotyczyć będą również terenów bezpośrednio sąsiadujących z planowanymi inwestycjami. Ich czasowe obciążenie na skutek wykorzystania ciężkiego sprzętu budowlanego spowoduje degradację naturalnego systemu kapilarnego, decydującego o retencji wody, jej dostępności dla roślin oraz wymianie gazowej w profilu glebowym. Należy tu jednak zaznaczyć, że oddziaływania te ustąpią po zakończeniu prac budowlanych.

Biorąc pod uwagę potrzebę ograniczania skali oraz zasięgu trwałych zmian w środowisku przyrodniczym na poziomie planu miejscowego szczególnie istotne są ustalenia w zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów, które pozwalają na ograniczenie skali ingerencji w przestrzeń, a tym samym i ograniczenie negatywnych odziaływań na poszczególne komponenty środowiska.

W ww. zakresie dla terenów o funkcji mieszanej mieszkaniowo-usługowej: MN/MW/U oraz MW/U ustalono powierzchnię zabudowy nie większą niż 40% powierzchni działki budowlanej w przypadku lokalizacji budynków usługowych i nie większą niż 30% w przypadku lokalizacji budynków mieszkalnych lub budynków z usługami, czy też mieszkalno-usługowych oraz udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 30% powierzchni działki budowlanej. Natomiast dla terenie zabudowy usługowej – oświaty UO ustalono powierzchnię zabudowy działki budowlanej nie większą niż 30% i minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 30% powierzchni działki budowlanej.

Powyższe ustalenia planistyczne pozwalają na ograniczenie przestrzeni, na której dochodzi do nieodwracalnych zmian powierzchni ziemi i pozostawienie na każdej działce budowlanej biologicznie czynnych fragmentów terenów, a więc powierzchni nieutwardzonych i niezabudowanych, które zgodnie z kolejnym ustaleniem planistycznym zawartym w analizowanym projekcie należy zagospodarować zielenią.

W kontekście ochrony powierzchni ziemi istotna będzie dbałość o zachowane powierzchnie biologicznie czynne w obrębie poszczególnych działek budowalnych. W projekcie planu ustalono zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia. Zapis ten jest istotny z punktu widzenia ochrony powierzchni ziemi, ponieważ roślinność pozwala na uniknięcie lub przynajmniej znaczne ograniczenie wymywania gruntów, a także sprzyja absorpcji części ładunków zanieczyszczeń i blokuje ich przedostawanie się do głębszych warstw gleby.

W powyższym zakresie ważny będzie odpowiedni dobór gatunków roślin, wprowadzanych na terenach nieutwardzonych, odpowiadających lokalnym wymaganiom siedliskowym oraz tych odpornych na specyficzne, miejskie warunki podłoża i zanieczyszczenia środowiska, co zapewni lepszy rozwój wprowadzanej zieleni i jednocześnie wpłynie pozytywnie na komfort zamieszkania oraz użytkowania poszczególnych terenów.

Ponadto, do działań minimalizujących negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi i środowisko gruntowo-wodne na etapie realizacyjnym poszczególnych inwestycji budowalnych zaliczyć można:

- ograniczenie do niezbędnego minimum terenów zajętych techniczną ingerencją, w tym terenu zaplecza budowy i parku maszyn, a także czasu trwania robót budowlanych,
- zastosowanie odpowiednich odwodnień budowlanych,
- organizację zaplecza do parkowani ciężkiego sprzętu budowlanego na terenie utwardzonym i odwadnianym, albo – w razie braku możliwości znalezienia takiego terenu – na terenie nieutwardzonym, lecz zabezpieczonym warstwą nieprzepuszczalną,
- zapewnienie funkcjonalności systemu gospodarowania odpadami i odzyskanymi materiałami,
- racjonalne gospodarowanie odpadami na etapie eksploatacji inwestycji nadążające za postępem robót zagospodarowywanie powierzchni terenów zdegradowanych w wyniku działalności związanej z budową i utrzymaniem urządzeń i instalacji.

Powyższe działania dotyczą już etapu prowadzenia konkretnej inwestycji i wykraczają poza zakres merytoryczny ustaleń planistycznych, niemniej warto je w ogólnym zakresie wskazać, jako zagadnienia istotne z punktu widzenia ochrony środowiska gruntowo-wodnego na terenach przewidywanych w projekcie mpzp pod zabudowę.

Podsumowując, opisane wyżej przewidywane inwestycje kubaturowe, komunikacyjne i infrastrukturalne będą wpływać na zmianę powierzchni ziemi oraz zmianę struktury i funkcjonowania innych elementów środowiska w sposób znaczący, trwały lub co najmniej długoterminowy. Dlatego szczególnie istotne będzie dotrzymanie ustalonych w planie wskaźników dotyczących zachowania na każdej działce budowlanej lub terenie powierzchni biologicznie czynnej, które należy zagospodarować dodatkowo zielenią.

6.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Z uwagi na brak w granicach analizowanego obszaru udokumentowanych i zarejestrowanych złóż kopalin, zbiorników wód podziemnych (GZWP), gruntów leśnych nie przewiduje się wystąpienia negatywnych oddziaływań na powyższe zasoby naturalne na skutek realizacji ustaleń projektu mpzp „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu.

6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Ze względu na brak na obszarze projektu mpzp „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu cieków oraz zbiorników wodnych, nie zaistniała konieczność wprowadzenia do tekstu projektu ustaleń

odnoszących się do zagadnień związanych z ochroną zasobów wód powierzchniowych, a realizacja zapisów projektu planu nie spowoduje oddziaływania na wody powierzchniowe.

Obszar opracowania zlokalizowany jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 60. Ochrona wód podziemnych w obrębie jednolitych części wód polega m.in. na unikaniu niekorzystnych zmian ich stanu ilościowego i chemicznego, zachowaniu równowagi pomiędzy poborem i zasilaniem wód podziemnych i utrzymaniu lub osiągnięciu ich dobrego stanu ilościowego i chemicznego.

W analizie potencjalnych oddziaływań na zasoby wód podziemnych należy wziąć pod uwagę zakres i skalę zmian funkcjonalno-przestrzennych, przewidzianych na obszarze planu, zwłaszcza na terenach przeznaczonych pod lokalizację nowej zabudowy, czyli terenach oznaczonych symbolami MN/MW/U, 1MW/U, 2MW/U i UO.

Prowadzenie prac budowlanych, niezbędnych do zrealizowania projektowanej zabudowy, ale również robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, wymaga ingerencji w powierzchnię ziemi, w tym warunki gruntowe, a co za tym idzie, w sposób pośredni oddziałuje również na kształtowanie lokalnych warunków wodnych. Jak już wskazano w rozdziale 6.1. prognozy, zasięg przewidywanych zmian będzie zależał od projektowanej głębokości realizacji elementów fundamentowych obiektów budowlanych i elementów infrastruktury i będzie większy tam, gdzie będą realizowane kondygnacje podziemne.

Realizacja dopuszczonych kondygnacji podziemnych spowoduje większe oddziaływania na środowisko gruntowo-wodne, niż lokalizacja obiektów wyłącznie naziemnych, ponieważ realizacja takich inwestycji wiąże się z prowadzeniem prac ziemnych na dużo większej powierzchni oraz na większej głębokości. Znaczące oddziaływania na środowisko wodne - stosunki wodne oraz jakość wód podziemnych, mogą wynikać z prowadzenia prac odwodnieniowych oraz nieprawidłowego odprowadzania wód opadowych i roztopowych lub też ścieków z rejonu budowy. Budowa obiektów podziemnych, w zależności od warunków gruntowo-wodnych, a zwłaszcza głębokości zalegania wód podziemnych, spowodować może zmianę reżimu ich przepływu. Dlatego w przypadku realizacji kondygnacji podziemnych niezbędne będzie wykonanie szczegółowych badań geotechnicznych i geologiczno-inżynierskich z elementami badań hydrogeologicznych. W zależności od wyników tych badań, zwłaszcza w zakresie głębokości i rodzaju wód gruntowych oraz kierunku ich przepływu, niezbędne może okazać się wskazanie metody odwodnienia terenu inwestycji, która pozwoli na utrzymanie w możliwie niezmienionym stanie warunków wodnych w rejonie inwestycji. Brak takiego odwodnienia spowodować może podniesienie się poziomu wód gruntowych (w strefie położonej przed przegrodą podziemną) oraz zmianę warunków geotechnicznych podłoża gruntowego na terenach położonych za inwestycją podziemną[56].

Ponadto, oddziaływanie na jakość zasobów wodnych na etapie realizacyjnym poszczególnych inwestycji może być również wynikiem: nieodpowiedniego odprowadzania wód opadowych i roztopowych oraz ścieków z rejonu budowy oraz nieodpowiedniego prowadzenia samych prac budowlanych.

Na terenach projektowanych inwestycji niezbędne będzie odpowiednie zorganizowanie placów zaplecza budowy. Poza zaspokojeniem potrzeb socjalnych, place budowy będą służyły jako miejsca postojowe dla maszyn budowlanych i pojazdów ciężarowych. Podczas tankowania maszyn budowlanych oraz podczas ich awarii i napraw istnieje potencjalne zagrożenie występowania wycieków paliwa, olejów (szczególnie oleju hydraulicznego) i innych płynów eksploatacyjnych, które potencjalnie mogą zanieczyścić grunt i wody podziemne. W związku z powyższym, podczas realizacji należy zabezpieczyć teren budowy, a wszelkie prace budowlane wykonywać w sposób jak najmniej inwazyjny dla zachowania stosunków wodnych i jakości wód na przedmiotowych terenach. Na etapie sporządzania projektów budowlanych poszczególnych inwestycji należy przewidzieć wykonywanie prac budowlanych w taki sposób, aby ich realizacja nie stanowiła źródła uciążliwości dla zasobów wodnych w fazie budowy, w tym m.in. lokalizować zaplecze techniczne, miejsca magazynowania materiałów budowlanych i odpadów wyłącznie na terenie utwardzonym.

[56] Problem piętrzenia wód gruntowych na przykładach głębokiego posadowienia obiektów w Poznaniu, dr hab. Antoni Florkiewicz, mgr Maciej Troć, Politechnika Poznańska; Inżynieria i Budownictwo nr 7/2002.

Powyższe zagadnienia i wytyczne dotyczą już etapu prowadzenia konkretnej inwestycji i wykraczają poza zakres merytoryczny ustaleń planów miejscowych, niemniej warto je w ogólnym zakresie wskazać, jako zagadnienia istotne z punktu widzenia ochrony środowiska gruntowo-wodnego na terenach przewidywanych w projekcie mpzp pod zabudowę.

Podstawowym skutkiem rozwoju terenów zabudowanych jest zmniejszenie powierzchni umożliwiającej swobodną infiltrację wód opadowych i roztopowych, ograniczenie zasilania gruntowego wód podziemnych w obrębie zlewni, zwiększenie tempa spływu powierzchniowego z terenów utwardzonych (np. dachów, parkingów, placów, dojść, dojazdów do budynków), co z kolei może powodować zwiększenie przepływów w ciekach stanowiących odbiorniki wód z opadów.

Dlatego mając na uwadze konieczność ograniczenia negatywnych oddziaływań na zasoby wodne, zwłaszcza w kontekście zmian klimatu i coraz częściej obserwowanych zjawisk ekstremalnych, takich jak np. deszcze nawalne, a także biorąc pod uwagę przeciążenie zlewni rzeki Bogdanki, stanowiącej odbiornik wód z obszaru mpzp, należy dołożyć wszelkich starań, aby jak największa część opadu została zagospodarowana w granicach działek budowlanych i terenów. Niezbędne jest zatem zachowanie powierzchni biologicznie czynnych, chłonnych, które będą w stanie opóźnić odpływ wód z opadu, odciążyć system kanalizacji deszczowej i częściowo zredukować przepływ w przypadku opadów ekstremalnych.

O zmianach w zasięgu terenów przeznaczonych pod zabudowę będą decydowały rozwiązania przyjęte przez poszczególnych inwestorów w zakresie sposobu gospodarowania wodą z opadów atmosferycznych. Z pewnością zachowanie powierzchni przesiąkalnych sprzyja możliwości zagospodarowania wód opadowych w granicy działki budowlanej, a retencjonowanie sprzyja rezygnacji z odprowadzania ich do sieci kanalizacji deszczowej. Należy podkreślić, że zagospodarowanie wód w granicach działek jest oceniane pozytywnie z ekologicznego punktu widzenia, gdyż umożliwia zatrzymanie wód na terenie ich opadu i tym samym utrzymanie odpowiednich warunków hydrogeologicznych sprzyjających rozwojowi zaprowadzonej zieleni, zapewnia również naturalne oczyszczanie wód oraz zasilanie warstw wodonośnych.

Należy też podkreślić, że zachowanie powierzchni przepuszczalnych dla wód z opadów stanowi obecnie jeden z podstawowych działań planistycznych służących adaptacji do zmian klimatu w obrębie terenów zurbanizowanych, ponieważ to właśnie od rodzaju pokrycia powierzchni ziemi zależy wielkość spływu wód opadowych i roztopowych.

W tym zakresie do najważniejszych zapisów projektu planu należy zaliczyć ustalenia w zakresie wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów, w tym minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych, jakie muszą być zachowane w granicach działek budowlanych lub terenów. Wielkość wymaganego minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych została zróżnicowana w zależności od terenu i ustalona na poziomie:

- dla terenów 1ZP i 2ZP nie mniejszym niż 70% powierzchni działki budowlanej,
- dla terenów MN/MW/U, 1MN/U, 2MN/U, UO nie mniejszym niż 30% powierzchni działki budowlanej,
- dla terenu E nie mniejszym niż 5% powierzchni działki budowlanej.

Z ekologicznego punktu widzenia za szczególnie korzystne uznaje się również rozwiązania sprzyjające możliwie maksymalnemu utrzymaniu wód opadowych i roztopowych w granicach poszczególnych terenów, a tym samym i danej zlewni[57], co pozwala na odciążenie kanalizacji deszczowej. Z tego powodu w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych, do projektu planu wprowadzono ustalenie dla terenów ZP zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenie oraz dopuszczenie na

[57] Należy jednak pamiętać, że obowiązujące obecnie przepisy prawa uniemożliwiają wprowadzenie wyłącznego wymogu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenach działek budowlanych, na których lokalizowana jest zabudowa, przy jednoczesnym dostępie do sieci kanalizacji deszczowej. Zgodnie z zapisem §28 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1065), teren, na którym będzie lokalizowany budynek powinien być wyposażony w kanalizację umożliwiającą odprowadzanie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. Natomiast wyłącznie w przypadku budynków niskich (do 12 m) lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych.

wszystkich terenach lokalizacji obiektów i urządzeń, takich jak: rowy infiltracyjne, drenaże rozsączające, rowy i niecki retencyjne, ogrody deszczowe, stawy hydrofitowe, studnie chłonne, zielone dachy i ściany, zbiorniki retencyjne, a także stosowanie nawierzchni przepuszczalnych.

Dodatkowo na terenie 2ZP na rysunku projektu wskazano orientacyjną lokalizację zbiornika retencyjnego. Analiza rzędnych terenów i warunków gruntowych w granicy projektu pozwoliła stwierdzić, że w północno-wschodnim fragmencie obszaru, u zbiegu ul. Sianowskiej z ul. Olsztyńską, istnieją korzystne warunki[58] dla lokalizacji obiektu do retencjonowania wód opadowych i roztopowych, w obrębie którego będzie możliwy spływ powierzchniowy z sąsiadujących terenów komunikacyjnych i terenów przeznaczonych pod zabudowę. Dodatkowo, w związku z lokalizacją kolektora deszczowego DN500 w ul. Sianowskiej możliwa będzie również budowa przelewu z projektowanego urządzenia, działającego w sytuacji wystąpienia opadów ponadnormatywnych.

Zaproponowane na terenie 2ZP rozwiązanie w zakresie budowy obiektu do retencjonowania wód wpłynie pozytywnie na możliwość ograniczenia odprowadzania wód opadowych poprzez kolektor deszczowy w ul. Sianowskiej do przeciążonej zlewni rzeki Bogdanki. Wpłynie również pozytywnie na warunki gruntowo-wodne i mikroklimat analizowanych terenów, a także wzrost lokalnej bioróżnorodności.

Pozytywnie ocenia się również wszystkie ustalenia projektu planu w zakresie ochrony istniejącej zieleni i kształtowania jej nowych elementów. Roślinność odgrywa ważną rolę w cyklu hydrologicznym terenów, pozwala na zwiększenie powierzchni chłonnej dla wód opadowych i roztopowych, a w konsekwencji również na ograniczenie negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk, takich jak deszcze nawalne. Zieleń zapobiega erozji gleby, a przez to spowalnia odpływ powierzchniowy. Dodatkowo dzięki temu, że pobiera i magazynuje wilgoć, wspomaga też retencję gruntową i glebową i uczestniczy w procesie infiltracji wody opadowej do wód gruntowych. Poza tym, woda zatrzymuje się na powierzchni roślin, co pozwala w pewnym stopniu zmniejszyć wielkość opadu, który następnie albo spada na ziemię z opóźnieniem, albo wchłaniany jest częściowo przez samą roślinę albo z niej odparowuje.

W tym zakresie do istotnych ustaleń planu zaliczyć należy:

- wyznaczenie dwóch terenów wyłączonych z zabudowy przeznaczonych pod zieleń urządzoną (1ZP i 2ZP), na których ustalono zakaz lokalizacji budynków i stanowisk postojowych dla samochodów,
- na terenach: MN/MW/U, 1MW/U, 2MW/U, UO, 1ZP i KD-L wprowadzenie nasadzeń drzew, zgodnie z rysunkiem planu, z dopuszczeniem nasadzeń poza wskazanymi lokalizacjami, pod warunkiem, że nie koliduje to z parametrami drogi i infrastrukturą techniczną
- zachowanie i uzupełnienie istniejących drzew i krzewów, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym, zagospodarowaniem lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia, przy czym: w przypadku usunięcia wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń na działce budowlanej lub terenie, a w przypadku usunięcia na terenie komunikacji wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń na terenie, pod warunkiem, że nie koliduje to z elementami układu komunikacyjnego oraz infrastrukturą techniczną,
- nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
- zagospodarowanie nieutwardzonych powierzchni pasa drogowego zielenią urządzoną, w tym: drzewami, krzewami, trawnikami i kwietnikami.

Rozwój terenów zabudowanych nierozerwalnie wiąże się z koniecznością rozwiązania zagadnień związanych z dostarczeniem wody do budynków (do celów bytowych lub ewentualnie związanych z prowadzoną działalnością usługową), odprowadzeniem ścieków powstających na skutek ich funkcjonowania oraz sposobem zagospodarowania wód opadowych i roztopowych. Sposób prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej na terenach przeznaczonych pod zabudowę określają przepisy odrębne. Zagadnienia związane z odprowadzaniem ścieków reguluje ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*. Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2, właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku poprzez przyłączenie nieruchomości do

[58] Lokalne obniżenie terenu, grunty niespoiste i niski poziom wód gruntowych.

istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych; przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych.

Biorąc pod uwagę fakt, że tereny objęte projektem planu posiadają dostęp do sieci wodociągowych i kanalizacji sanitarnej, należy przyjąć, że zaopatrzenie terenów w wodę pitną odbywać się będzie wyłącznie z sieci wodociągowej, a odprowadzanie ścieków wyłącznie za pośrednictwem kanalizacji sanitarnej. Dodatkowo w ustaleniach projektu wprowadzono zapis o powiązaniu sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci oraz dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej.

Prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej w oparciu o sieci wodociągowe i kanalizacyjne powinna wyeliminować ryzyko powstawania zanieczyszczeń zasobów wodnych, zarówno na etapie realizacyjnym, jak i eksploatacyjnym. Zagrożenie dla środowiska gruntowo-wodnego w związku z budową i funkcjonowaniem systemu kanalizacji sanitarnej może powstać w zasadzie głównie w sytuacji awarii sieci.

Istotnymi ustaleniami ograniczającymi możliwość zanieczyszczenia wód na obszarze projektu planu jest również zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

Podsumowując, nie przewiduje się, by realizacja projektu planu spowodowała znaczące, negatywne oddziaływania na stan wód podziemnych. Ustalenia projektu planu sprzyjają zatrzymaniu możliwe największej ilości wód na terenie opadu i zapewnieniu możliwie stabilnych warunków hydrogeologicznych środowiska w obszarze opracowania. Realizacja zabudowy i zagospodarowanie terenu wykorzystujące proekologiczne ustalenia planu minimalizuje prawdopodobieństwo wywołania znaczących negatywnych oddziaływań w stosunku do zasobów i jakości wód podziemnych.

6.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną i zwierzęta

Powstanie nowej zabudowy na terenach, na których do tej pory nie zrealizowano ustaleń obowiązującego mpzp „Smochowice-Sianowska"[59], a więc na terenach: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, lub zabudowy usługowej MN/MW/U, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej 1MW/U i 2MW/U, zabudowy usługowej – oświaty UO oraz infrastruktury technicznej – elektroenergetyki E, będzie wiązać się głównie z koniecznością usunięcia istniejącej szaty roślinnej rodzinnych ogrodów działkowych (obecnych i dawnych) oraz roślinności trawiastej przy ul. Z. Żuraszka. Podobnie do usunięcia szaty roślinnej dojdzie w samym ciągu ul. Z. Żuraszka, na terenie KD-L. Konsekwencją działań inwestycyjnych będzie uszczuplenie przestrzeni życiowej dla występującej tam fauny. Należy jednak pamiętać, że te skutki realizacji projektu planu będą dotyczyć gatunków roślin i zwierząt pospolicie występujących w obszarach zurbanizowanych.

Realizacji zabudowy na terenach MN/MW/U, 1MW/U, 2MW/U i UO towarzyszyć będzie nowa zieleń urządzona. Projekt planu na tych terenach ustala udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 30% w powierzchni działki budowlanej. Zieleń urządzona w otoczeniu nowej zabudowy zwykle jest uboższa w swoim składzie gatunkowym w stosunku do zieleni ogrodowej – tj. od tej istniejącej na terenie ROD „Olszynka" i od pozostałości takiej zieleni na dawnych ROD „Zjednoczeni". Będzie też najprawdopodobniej uboższa w stosunku do spontanicznej zieleni, m.in. rosnącej po obu stronach ul. Z. Żuraszka.

W przypadku analizowanych terenów zabudowy zieleń wprowadzona na powierzchniach biologicznie czynnych zapewne stanowić będzie typowe założenia z udziałem drzew i krzewów ozdobnych, bylin, posadzonych na dużych powierzchniach trawników. Nowe nasadzenia zieleni

[59] Uchwała Nr XXII/154/IV/2003 Rady Miasta Poznania z dnia 24 czerwca 2003 r.

urządzonej, jak pokazuje praktyka, bazować będą na dość ograniczonym doborze gatunków spośród tych najbardziej przystosowanych do warunków miejskich. Skład roślin użytych do nasadzeń, ze względu na niezależne zagospodarowywanie poszczególnych terenów zabudowy, być może będzie się nieco różnił, jednak różnorodność biologiczna flory w stosunku do obecnej raczej nie ulegnie zwiększeniu.

Realizacja projekt planu pozwoli na ochronę części istniejącej zieleni w zasięgu wyznaczonych terenów zieleni urządzonej 1ZP i 2ZP. Projekt planu ustala na nich lokalizację skweru lub parku z udziałem powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszym niż 70% powierzchni działki budowlanej oraz nakazem zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenie.

Realizacja projektu planu zakłada również kształtowanie nowych elementów szaty roślinnej, w tym zieleni wysokiej, m.in. na terenach publicznie dostępnych. Projekt wskazuje orientacyjne lokalizacje rzędów drzew na terenach MN/MW/U, 1MW/U, 2MW/U, UO, 1ZP i KD-L, wraz z ustaleniem wprowadzenia nasadzeń drzew zgodnie z rysunkiem planu i z dopuszczeniem nasadzeń poza wskazanymi lokalizacjami, pod warunkiem, że nie koliduje to z parametrami drogi i infrastrukturą techniczną. Dodatkowo projekt planu ustala zagospodarowanie nieutwardzonych powierzchni pasa drogowego zielenią urządzoną, w tym: drzewami, krzewami, trawnikami i kwietnikami.

Ponieważ lokalizacje rzędów drzewa w granicach projektu planu łączą się z rzędami młodych drzew już posadzonych np. przy ulicach sąsiadujących z projektem planu, tj.: Sianowskiej i Z. Żuraszka – realizacja mpzp wpłynie pozytywnie nie tylko na samo zwiększenie bioróżnorodności obszaru opracowania, ale lokalnie przyczyni się do powstania kolejnego, trwałego elementu systemu zieleni miejskiej (określanego w nowym *Studium* mianem łącznika zieleni), kształtowanego wzdłuż układu drogowego Smochowic.

Pozytywnie na kształtowanie zieleni, w szczególności zieleni wysokiej, wpłynie realizacja zapisu ustalającego nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia oraz ustalenie zachowania i uzupełnienia istniejących drzew i krzewów, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym, zagospodarowaniem lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia, przy czym: w przypadku usunięcia wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń na działce budowlanej lub terenie, w przypadku usunięcia na terenie komunikacji wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń na terenie, pod warunkiem, że nie koliduje to z elementami układu komunikacyjnego oraz infrastrukturą techniczną.

Kolejną możliwością wzbogacenia szaty roślinnej – i w ślad za tym różnorodności występujących gatunków zwierząt – jest również realizacja zapisów w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych. Projekt planu w tym zakresie ustala dopuszczenie lokalizacji na terenach obiektów i urządzeń, takich jak: rowy infiltracyjne, drenaże rozsączające, rowy i niecki retencyjne, ogrody deszczowe, stawy hydrofitowe, studnie chłonne, zielone dachy i ściany, zbiorniki retencyjne. Dodatkowo na terenie 2ZP projekt planu ustala dopuszczenie lokalizacji zbiornika retencyjnego dla wód opadowych i roztopowych, wskazanego orientacyjnie na rysunku planu. Realizacja ww. ustaleń umożliwia stworzenie wodnych czy też podmokłych siedlisk – dotychczas nie występujących na analizowanym obszarze, co z pewnością przyczyni się do pojawienia nowych gatunków roślin i nowych gatunków zwierząt preferujących ww. siedliska.

Realizacja obiektów i urządzeń służących retencji lub zagospodarowania wód z opadów atmosferycznych, zwłaszcza na terenach ZP, umożliwi zabezpieczenie dobrych warunków gruntowo-wodnych dla dalszego rozwoju zachowanej i nowej szaty roślinnej, a w przypadku wytworzenia siedlisk wodnych czy też podmokłych umożliwi zwiększenie bioróżnorodności zarówno flory, jak i fauny. Podkreślić należy, że wzrostowi bioróżnorodności analizowanego obszaru będzie sprzyjać zwłaszcza realizacja zbiornika retencyjnego na terenie 2ZP – zbiornika stanowiącego kolejny, nowy element błękitno-zielonej infrastruktury miasta.

Realizacja inwestycji zgodnie z projektem planu, przy jednoczesnym kształtowaniu różnorodnych wcześniej opisanych form zieleni łącznie z nowymi siedliskami, w sposób bezpośredni i pośredni wpłynie na stworzenie nowych miejsc występowania i żerowania większej liczby gatunków zwierząt. Dla utrzymania różnorodności zwierząt równie ważne będzie respektowanie zapisów projektu mpzp sprzyjających ochronie i zachowaniu występującej na obszarze opracowania zieleni wysokiej.

W przypadku małych zwierząt (których zdolności migracyjne są niewielkie) zmniejszenie powierzchni życiowej, poprzez usunięcie dotychczasowej szaty roślinnej z terenów objętych inwestycjami oraz ograniczenie dostępności do bazy pokarmowej, może spowodować ich czasowe przemieszczenie na najbliższe, niezagospodarowane działki czy też działki przylegające do obszaru opracowania, posiadające podobną w swoim składzie gatunkowym szatę roślinną. Docelowy stan fauny w obrębie nowych zabudowań będzie zapewne składał się z mniejszej liczby przedstawicieli gatunków wymagających większych powierzchni do żerowania i rozmnażania, natomiast może powiększyć się o przedstawicieli gatunków bardziej przystosowanych do życia w siedliskach zurbanizowanych i lepiej przystosowanych do częstych zmian uwarunkowań środowiskowych. Jak już wcześniej wspomniano w przypadku stworzenia na terenach zabudowy siedlisk wodnych czy też podmokłych skład gatunkowy fauny może ulec większemu urozmaiceniu. Jednak w każdym przypadku będzie to zapewne dotyczyć głównie gatunków zwierząt pospolicie występujących na obszarach zurbanizowanych.

Można założyć, że po zakończeniu realizacji projektowanych inwestycji oraz założeniu zieleni w ramach minimalnych powierzchni biologicznie czynnych, występujące tu dotychczas zwierzęta ponownie zasiedlą powierzchnie zieleni towarzyszące nowej zabudowie.

Dodatkowo, realizacja ustalenia projektu mpzp w zakresie ochrony drzew i krzewów, jak również wskazanie terenów, w obrębie których proponuje się wprowadzenie nowych nasadzeń zieleni wysokiej, będzie miała korzystny wpływ na zachowanie zieleni, stanowiącej najbardziej atrakcyjne miejsca występowania i przemieszczania się zwierząt, w tym w szczególności awifauny. Nasadzenia drzew, stanowiące uzupełnienie systemu zieleni miejskiej, przyczynią się do kształtowania na Smochowicach lokalnych korytarzy sprzyjających przemieszczaniu się zwierząt.

Negatywnych skutków w odniesieniu do zwierząt zamieszkujących obszar opracowania można spodziewać się lokalnie i czasowo w czasie realizacji inwestycji, w szczególności na etapach wymagających użycia ciężkiego sprzętu, emitującego hałas, będący czynnikiem płoszącym dla zwierząt. Negatywne oddziaływania procesów inwestycyjnych, w tym zjawiska wywołane użyciem maszyn budowlanych, będą miały charakter krótkotrwały i ustaną po zakończeniu prac budowlanych, i nie powinny wpłynąć na zmniejszenie składu gatunkowego występujących w granicach obszaru opracowania lokalnych populacji zwierząt.

Podsumowując, realizacja zabudowy i zagospodarowania terenu zgodnie z ustaleniami projektu mpzp, mimo zmniejszenia powierzchni zajmowanej przez szatę roślinną i mniej zróżnicowanego składu gatunkowego nowo założonej zieleni, przy wyznaczeniu terenów zieleni urządzonej, wykształceniu nowych siedlisk, wprowadzeniu nowych nadsadzeń zieleni wysokiej wraz z prawdopodobnymi, równoczesnymi zmianami ilościowymi i gatunkowymi populacji zwierząt, nie powinna doprowadzić do znaczącego zmniejszenia bioróżnorodności gatunkowej flory i fauny w granicach projektu planu. Realizacja projektu planu w skali lokalnej, po pojawieniu się kolejnych elementów błękitno-zielonej infrastruktury miasta, z upływem czasu może przyczynić się do stopniowego wzrostu bioróżnorodności analizowanego obszaru.

6.5. Oddziaływanie na krajobraz

Obszar analizowanego projektu mpzp „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu położony jest w zespole zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Smochowic. Realizacja ustaleń planu spowoduje znaczące, lokalne zmiany krajobrazów polegające na przekształceniu terenów w większości stanowiących tereny zieleni na tereny zabudowy. Skala zmian zależeć będzie nie tylko od parametrów samej zabudowy, ale również od jej lokalizacji pośród istniejącej i powstającej zabudowy osiedla Smochowice.

W przypadku zabudowy projektowanej na terenach MN/MW/U, 1MW/U, 2MW/U i UO realizacja projektu planu przyczyni się do powstania niskiej zabudowy harmonizującej wysokością z zabudową usługową i mieszkaniową już istniejącą w otoczeniu projektu planu oraz z zabudową, która może powstać zgodnie z obowiązującym mpzp „Smochowice-Sianowska" w Poznaniu[60],

[60] Uchwała Nr XXII/154/IV/03 Rady Miasta Poznania z dnia 24 czerwca 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 159 poz. 2983 r.)

w bezpośrednim i dalszym sąsiedztwie ww. terenów. Na terenie **MN/MW/U**, w przypadku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami lokalizację budynków w układzie wolno stojącym lub bliźniaczym;

W przypadku zabudowy na terenach MN/MW/U i MW/U ustalono lokalizację budynków o długości elewacji nie większej niż 24 m i ustalono dachy płaskie lub strome. Projekt na terenach MN/MW/U oraz MW/U ustala gabaryty brył budynków i koreluje ich wysokości z kształtem dachów. Na terenie UO podobnie ustala wysokość budynków nawiązując do parametrów sąsiadującej z projektem planu zabudowy i skorelowaną z kształtem dachów. Na tym terenie projekt planu dopuszcza również lokalizacje określonych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, na budynkach lub wolno stojących, przy czym zakazuje się lokalizacji urządzeń wykorzystujących energię wiatru.

Pozytywnie na kształtowanie krajobrazu w skali lokalnej wpłynie rozwijanie i uzupełnianie błękitno-zielonej infrastruktury miejskiej m.in. poprzez założenie skweru lub parku na wyznaczonych terenach zieleni urządzonej 1ZP i 2ZP. Dodatkowo na terenie 1ZP projekt wskazuje orientacyjną lokalizacje rzędu drzew a na terenie 2ZP dopuszcza lokalizacje zbiornika retencyjnego (wskazanego orientacyjnie na rysunku planu). Na tych terenach projekt ustala zagospodarowanie terenów zielenią urządzoną, z dopuszczeniem lokalizacji plenerowych urządzeń sportowo-rekreacyjnych oraz placów zabaw oraz zakaz lokalizacji budynków i stanowisk postojowych dla samochodów.

Korzystne oddziaływanie zrealizowanych założeń zieleni na miejską przestrzeń będzie widoczne zwłaszcza wzdłuż ulic układu komunikacyjnego miasta. Nowa zabudowa wraz z zielenią wysoką pozytywnie wpisze się m.in. w panoramę zabudowy Smochowic widoczną na pierwszym planie z ulicy J. H. Dąbrowskiego – ulicy będącej jedną z głównych ulic wlotowych do miasta Poznania. W mniejszej skali zieleń pozytywnie wpłynie na wygląd ulicy Z. Żuraszka – terenu KD-L. Wizualnemu uporządkowaniu przestrzeni – poza oczywistym ustaleniem zachowania ciągłości powiązań elementów pasa drogowego w granicach obszaru objętego planem oraz z zewnętrznym układem drogowym – służy m.in. wskazanie orientacyjnej lokalizacji rzędu drzew tak by był on kontynuacją alei (na tej ulicy) wrysowanej w obowiązującym mpzp „Smochowice-Sianowska" w Poznaniu[61] oraz ustalenie zagospodarowania nieutwardzonych powierzchni pasa drogowego zielenią urządzoną, w tym: drzewami, krzewami, trawnikami i kwietnikami.

Ponieważ lokalizacje rzędów drzewa w granicach projektu planu łączą się z rzędami młodych drzew już posadzonych np. przy ulicach sąsiadujących z projektem planu tj.: Sianowskiej i Z. Żuraszka – realizacja mpzp wpłynie pozytywnie na kształtowanie krajobrazów poszczególnych elementów układu drogowego Smochowic oraz na wzajemne, trwałe zharmonizowanie ich przestrzeni publicznych poprzez włączenie do system zieleni miejskiej.

Należy również podkreślić, że realizacja zieleni urządzonej na terenach ZP, rzędów drzew (które projekt wskazuje na terenach MN/MW/U, 1MW/U, 2MW/U, UO, 1ZP i KD-L) wraz z ustaleniem wprowadzenia nasadzeń drzew zgodnie z rysunkiem planu[62] oraz odpowiednie urządzenie zieleni w ramach minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na terenach zabudowy i na wszystkich powierzchniach wolnych od utwardzenia, poprawia estetykę otoczenia i pozytywnie wpłynie na kształtowanie mikrokrajobrazów obszaru opracowania.

Docelowo o jakości krajobrazu decydują walory wizualne uzyskane dzięki uszczegółowieniu zasad zagospodarowania terenów oraz zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, dlatego też istotne są zapisy m.in. ustalające lokalizację budynków zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu, z dopuszczeniem przekroczenia tych linii o nie więcej niż 2,0 m przez takie części i elementy budynków, jak: tarasy, wykusze, balkony, schody, pochylnie, windy oraz inne urządzenia dla osób ze szczególnymi potrzebami, przy czym elementy te nie mogą wykraczać poza linie rozgraniczające terenów, oraz dopuszczenie zachowania, przebudowy lub zmiany sposobu użytkowania istniejących budynków lub ich części, usytuowanych poza wyznaczonymi liniami

[61] Uchwała Nr XXII/154/IV/03 Rady Miasta Poznania z dnia 24 czerwca 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 159 poz. 2983 r.)

[62] i z dopuszczeniem nasadzeń poza wskazanymi lokalizacjami, pod warunkiem, że nie koliduje to z parametrami drogi i infrastrukturą techniczną

zabudowy, a także z dopuszczeniem lokalizacji poza liniami zabudowy obiektów infrastruktury technicznej, przy czym elementy te nie mogą wykraczać poza linie rozgraniczające terenów.

W kształtowaniu mikrokrajobrazów istotne jest również dopuszczenie lokalizacji: ciągów pieszych, rowerowych lub pieszo-rowerowych, innych niż wskazany na rysunku planu oraz dojść i dojazdów, sieci i obiektów infrastruktury technicznej (z zakazem lokalizacji nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej), placów zabaw oraz urządzeń sportowo-rekreacyjnych, tablic informacyjnych oraz urządzeń budowlanych.

Na tworzenie kameralnych przestrzeni duży wpływ będzie miało dopuszczenie na terenach MN/MW/U i MW/U lokalizacji ogródków gastronomicznych oraz na terenie UO obiektów związanych z urządzaniem imprez okolicznościowych. Projekt zakazuje również lokalizacji elementów dysharmonizujących przestrzeń takich, jak tymczasowe obiekty budowlane oraz wolno stojące stacje transformatorowe na terenach MN/MW/U, MW/U, UO i ZP.

Ostateczna ocena wszystkich zmian funkcjonalno-przestrzennych zaproponowanych w projekcie planu i ich wpływu na walory krajobrazowe obszaru, może być zróżnicowana i w dużym stopniu będzie zależna od wyglądu i charakteru nowej zabudowy, zastosowanych dla niej rozwiązań architektonicznych i materiałów wykończeniowych, standardu i jakości realizacji przestrzeni publicznych, a także indywidualnych, subiektywnych oczekiwań, gustów i upodobań potencjalnych odbiorców.

Na etapie realizacyjnym, w wyniku organizacji placów budowy oraz prowadzenia prac budowlanych związanych z lokalizacją nowych inwestycji kubaturowych, drogowych oraz infrastruktury technicznej, oddziaływania na krajobraz będą negatywne. Będzie to jednak oddziaływanie krótkoterminowe.

Reasumując, realizacja ustaleń analizowanego projektu planu spowoduje znaczące zmiany w lokalnym krajobrazie, które z uwagi na obecny stan zagospodarowania części terenów przeznaczonych pod lokalizację nowych inwestycji budowlanych, może mieć zdecydowanie pozytywny skutek. Oczekuje się, że realizacja ustaleń poprzez szczegółowe ustalenie zasad zagospodarowania terenów i ich warunków zabudowy, zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz ochrony i kształtowania zieleni wpłyną pozytywnie na kształtowanie walorów krajobrazowych przedmiotowego obszaru. Docelowo przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne w granicach projektu planu przyczynią się do powstania struktury o czytelnym układzie przestrzennym korzystnie oddziaływującej na krajobraz Smochowic.

6.6. Oddziaływanie na ludzi

Realizacja ustaleń projektu mpzp „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu spowoduje zróżnicowane oddziaływania na przyszłych mieszkańców i użytkowników analizowanego obszaru. Wpływ na ludzi należy rozważać zarówno w wymiarze oddziaływań pozytywnych, jak i negatywnych.

Za korzystne z punktu widzenia oddziaływania na ludzi należy uznać ustalenie zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego. Tym samym uniemożliwiono lokalizację na obszarze projektu planu nowych inwestycji związanych z przedsięwzięciami, których realizacja mogłaby powodować znaczące, negatywne skutki dla środowiska przyrodniczego (np. powierzchni ziemi, warunków wodnych, szaty roślinnej, powietrza, klimatu akustycznego) oraz dla ludzi.

Projekt planu nie umożliwia lokalizacji na obszarze zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, dlatego nie przewiduje się, aby realizacja jego zapisów wiązała się z powstaniem ryzyka poważnej awarii przemysłowej.

Negatywne oddziaływania na ludzi wynikające z realizacji ustaleń mpzp związane będą natomiast z etapem realizacji poszczególnych inwestycji budowlanych, prowadzonych na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną lub zabudowę usługową. Negatywne oddziaływania polegać będą przede wszystkim na emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza, a także na utrudnieniach w ruchu, zarówno pojazdów, jak i pieszych. Dlatego na etapie sporządzania projektów budowlanych poszczególnych inwestycji należy przewidzieć wykonywanie prac budowlanych w taki

sposób, aby wszelkie działania, zwłaszcza te z użyciem ciężkiego sprzętu, powodowały możliwie najmniejsze uciążliwości dla terenów położonych w otoczeniu inwestycji i ich mieszkańców bądź użytkowników. Prace powinny być prowadzone w porze dziennej, rozumianej jako przedział czasu od godziny 6:00 do 22:00, aby nie stanowiły uciążliwości w godzinach nocnych. Należy przestrzegać zasady wyłączania silników samochodów i maszyn budowlanych w czasie przerw w pracy, maksymalnie ograniczyć czas budowy poszczególnych etapów poprzez odpowiednie zaplanowanie procesu budowlanego, stosować sprzęt w dobrym stanie technicznym, zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach odrębnych. Powyższe zasady dotyczą już etapu prowadzenia konkretnej inwestycji i wykraczają poza zakres merytoryczny ustaleń planów miejscowych, niemniej warto je w ogólnym zakresie wskazać, jako zagadnienia istotne z punktu widzenia oddziaływań możliwych inwestycji na ludzi.

Oddziaływania związane z etapem realizacji poszczególnych inwestycji będą krótkotrwałe, które ustaną po zakończeniu prac budowlanych. Zasięg oddziaływania powinien być ograniczony do działki budowlanej, by nie stanowić znaczącego dyskomfortu dla otoczenia. Wzmożony ruch samochodowy, związany z prowadzeniem większych inwestycji budowlanych, niekiedy oddziałuje nie tylko na teren samej inwestycji, ale również na tereny położone w najbliższym sąsiedztwie, powodując utrudnienia w przemieszczaniu się mieszkańców okolicznych terenów oraz poruszaniu się ich pojazdów. Należy zatem założyć, że negatywne oddziaływania na ludzi na etapie realizacyjnym, głównie w zakresie oddziaływań akustycznych i utrudnień w ruchu, wystąpią z dużym prawdopodobieństwem. Oczekuje się jednak, że utrudnienia te będą występowały tylko w porze dziennej, umożliwiając wypoczynek nocą.

Wzrost intensywności zainwestowania obszaru planu zabudową mieszkaniową jednorodzinną lub zabudową mieszkaniową wielorodzinną, lub zabudową usługową na terenie MN/MW/U; mieszkaniową wielorodzinną lub zabudową usługową na terenach MW/U oraz zabudową usługową oświaty na terenie UO spowodują większy ruch samochodowy wewnątrz obszaru planu również na etapie eksploatacyjnym, co z kolei spowoduje wzrost emisji hałasu komunikacyjnego (samochodowego) wewnątrz obszaru projektu.

Z uwagi na planowany rozwój terenów generujących ruch samochodowy w projekcie planu szczegółowo określono wskaźniki parkingowe. Ustalono minimalną liczbę miejsc do parkowania samochodów osobowych i rowerów, w tym miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową i sposób ich realizacji. Ponadto w przypadku lokalizacji usług wymagających dostaw towarów, z wyłączeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wprowadzono nakaz zapewnienia na działce budowlanej miejsc do przeładunku towarów, zlokalizowanych poza stanowiskami dla samochodów osobowych i rowerów.

Przewiduje się również, że planowany wzrost natężenia przejazdów samochodów w ruchu docelowo-źródłowym będzie powodować na obszarze planu uciążliwości akustyczne, które potencjalnie w przyszłości mogą decydować o przekroczeniach dopuszczalnych standardów akustycznych w środowisku. Z tego względu bardzo ważne będzie stosowanie przez zarządcę dróg działań i rozwiązań – technicznych i organizacyjnych – umożliwiających stosowne ograniczenie oraz uspokojenie ruchu samochodowego, w wyniku czego nastąpi ograniczenie emisji i propagacji hałasu samochodowego w otaczającym środowisku. Eliminowaniu zagrożeń komfortu akustycznego w środowisku służą ustalenia projektu planu, dotyczące terenu KD-L, w których dopuszczono stosowanie rozwiązań przeciwhałasowych, a także dopuszczono lokalizację dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów zagospodarowania pasa drogowego, w tym drogowych obiektów inżynierskich, lokalizację elementów umożliwiających uspokojenie ruchu, w tym lokalnych zawężeń jezdni, a także zmniejszenie szerokości jezdni ze względu na potrzebę uspokojenia ruchu.

Zapewnieniu odpowiedniego standardu życia i bezpieczeństwa mieszkańcom i użytkownikom analizowanych terenów służyć będą również ustalenia w zakresie zapewnienia wszystkim terenom dostępu do niezbędnych sieci infrastruktury technicznej. W tym miejscu należy przypomnieć, że obszar projektu ma zapewniony dostęp do podstawowych sieci infrastruktury technicznej, w tym do sieci: rozdzielczych wodociągowych, kanalizacji sanitarnej, częściowo kanalizacji deszczowej, elektroenergetycznej, gazowej, telekomunikacyjnej. W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej ustalono powiązanie sieci infrastruktury technicznej

z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, na wszystkich terenach dopuszczono także roboty budowlane w zakresie sieci infrastruktury technicznej, sieci teletransmisyjnej, systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego.

W celu zapewnienia wyższej jakości życia oraz bezpieczeństwa mieszkańców analizowanego obszaru, niezbędne jest też podejmowanie działań pozwalających na zachowanie i właściwą ochronę elementów środowiska przyrodniczego. Działania te są niezwykle ważne z punktu widzenia ochrony zdrowia mieszkańców miasta, gdyż zanieczyszczenie poszczególnych komponentów środowiska (zwłaszcza powietrza i klimatu akustycznego) pogarsza warunki życia, a długotrwałe narażenie na działanie szkodliwych substancji może być czynnikiem wpływającym na wzrost zachorowań i umieralności. Analizowany projekt mpzp, w ramach możliwego ustawowego zakresu, zawiera ustalenia, które pozwalają na zapewnienie ochrony poszczególnych komponentów środowiska, a tym samym ich realizacja będzie również pozytywnie oddziaływać na zdrowie ludzi lub też będzie ograniczać negatywne oddziaływanie wynikające ze wzrostu intensywności zainwestowania analizowanego obszaru.

Są to głównie ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania zieleni, takie jak: wyznaczenie terenów zieleni urządzonej 1ZP i 2ZP, wprowadzenie nasadzeń drzew na terenach MN/MW/U, 1MW/U, 2MW/U, UO, 1ZP i KD-L, zgodnie z rysunkiem planu (z dopuszczeniem nasadzeń poza wskazanymi lokalizacjami, pod warunkiem, że nie koliduje to z parametrami drogi i infrastrukturą techniczną), ustalenie zachowania i uzupełnienia istniejących drzew i krzewów, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym, zagospodarowaniem lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia (przy czym: w przypadku usunięcia wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń na działce budowlanej lub terenie, a w przypadku usunięcia na terenie komunikacji wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń na terenie, pod warunkiem, że nie koliduje to z elementami układu komunikacyjnego oraz infrastrukturą techniczną).

Realizacja ustaleń w zakresie ochrony i kształtowania zieleni, zwłaszcza tej wysokiej, pozwoli jednocześnie na ograniczenie negatywnego oddziaływania prognozowanego wzrostu natężenia ruchu komunikacyjnego w granicach planu na jakość powietrza.

Reasumując, realizacja ustaleń analizowanego projektu mpzp będzie oddziaływać w różnorodny sposób na ludzi. Realizacja ustaleń mpzp w zakresie rozwoju terenów zabudowy, z uwagi na zasięg i skalę planowanych przekształceń funkcjonalnych, niewątpliwe będzie oddziaływać na ludzi na etapie realizacyjnym i eksploatacyjnym, głównie w zakresie wzrostu emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza (głównie ze źródeł komunikacyjnych) oraz wzrostu natężenia ruchu komunikacyjnego.

6.7. Oddziaływanie na powietrze

Projektu mpzp „Smochowice-Sianowska" część wschodnia A w Poznaniu przewiduje lokalizację nowej zabudowy na terenach MN/MW/U, 1MW/U, 2MW/U i UO. Wszystkie nowe budynki będą musiały mieć zapewnioną dostawę energii cieplnej, co może spowodować nową emisję zanieczyszczeń do powietrza.

Analizowane tereny posiadają dostęp do sieci gazowej w ul. Sianowskiej i ul. Z. Żuraszka, w związku z tym jedną z możliwości zapewnienia dostawy ciepła do budynków jest podłączenie ich do ww. sieci, co z ekologicznego punktu widzenia jest rozwiązaniem korzystnym, ponieważ eliminuje się w ten sposób powstanie nowej emisji na danym terenie.

W powyższym zakresie istotne są zapisy projektu mpzp ustalające nakaz powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, a także dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej. Dostęp do sieci infrastruktury technicznej w przypadku nowej zabudowy umożliwia wykorzystanie innych niż tradycyjne źródeł dostarczania ciepła, np. z zastosowaniem instalacji gazowych, elektrycznych itp. Wpływa to w sposób bezpośredni na ograniczenie możliwości pojawienia się źródeł emisji niskiej, wpływających na wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza. Zapis ten jest istotny z uwagi na konieczność eliminowania niekorzystnych (z punktu widzenia ochrony środowiska i ochrony zdrowia) zjawisk, związanych z przekraczaniem dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego w powietrzu. Zapis ten nawiązuje do ustaleń zawartych w „Programie ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla

strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10". Program ten określa szereg koniecznych do podjęcia działań, których zastosowanie jest niezbędne dla przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM10 oraz B(a)P.

Natomiast w sytuacji, kiedy nowa zabudowa będzie zaopatrywana w ciepło z indywidualnych systemów grzewczych, wielkość nowej emisji będzie głównie uzależniona od zastosowanego w instalacji paliwa, co na tym etapie planowania utrudnia ocenę potencjalnego oddziaływania. Niemniej, stosowanie paliw do ogrzewania obiektów o jak najlepszych parametrach emisyjnych pozwoli ograniczyć tego typu oddziaływania.

W tym zakresie pozytywnie należy ocenić ustalenie w projekcie planu dopuszczenia stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z jednoczesnym zakazem stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe.

Poza tym, niezależnie od zapisów mpzp, w przypadku użytkowania instalacji na paliwo stałe, takich jak kotły, piece, kominki (o mocy poniżej 1 MW), obowiązują również przepisy uchwały Sejmiku Województwa Wielkopolskiego *w sprawie wprowadzenia na obszarze Miasta Poznania, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw*[63].

Lokalizacja nowej zabudowy spowoduje również wzrost emisji zanieczyszczeń z niezorganizowanych źródeł komunikacyjnych, wynikającej ze wzrostu dojazdów do nowych obiektów mieszkalnych i usługowych.

Projekt planu przewiduje również rozbudowę układu drogowego poprzez budowę nowej drogi klasy lokalnej – ul. Z. Żuraszka (KD-L). Stężenie zanieczyszczenia powietrza w otoczeniu nowej drogi zależeć będzie od wielu czynników, zarówno tych obiektywnych, niezależnych od samego projektu drogowego, w tym: natężenia ruchu na trasie, struktury rodzajowej pojazdów, szybkości i płynności ruchu pojazdów, stanu technicznego pojazdów, obciążenia silników, składu chemicznego paliwa, warunków klimatycznych, a także od czynników w większym stopniu zależnych od projektu, tj.: ukształtowania drogi, sposobu usytuowania drogi w terenie oraz zagospodarowania samego pasa drogowego. Szczególne znaczenie dla wielkości emisji w otoczeniu drogi, zwłaszcza w kontekście sąsiedztwa istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej, będzie miało natężenie ruchu pojazdów, mające przełożenie na powstawanie ewentualnych przekroczeń przepustowości na trasie. Brak płynności ruchu na danej trasie komunikacyjnej (przejawiający się częstym zatrzymywaniem i ruszaniem pojazdów), spowodowany zbyt dużym natężeniem ruchu, powoduje dodatkowy wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Największy wpływ na jakość powietrza w otoczeniu nowej drogi będzie miała wielkość emisji tlenków azotu (głownie tlenku NO i dwutlenku NO_2). Wielkość ich emisji decyduje o rozpiętości ewentualnego obszaru ponadnormatywnego oddziaływania w pobliżu dróg, a stężenie dwutlenku azotu odgrywa zasadniczą rolę w tworzeniu zjawiska smogu fotochemicznego. Ponadto, samochody mogą emitować do powietrza atmosferycznego metale ciężkie (przede wszystkim ołów, kadm), a także zanieczyszczenia pyłowe - drobinki pyłu ze ścierania materiałów hamulcowych i opon.

Na podstawie wyników wielu analiz, prowadzonych w związku z oceną zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego – wymaganą w procedurze uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji drogowych, należy założyć, że emisja zanieczyszczeń z eksploatacji drogi na terenie KD-L nie będzie przekraczała w przyszłości obowiązujących wartości odniesienia już na powierzchni pasów jezdni lub przy granicy pasa drogowego (wyznaczonego w projekcie planu liniami rozgraniczającymi). Ponadto, emisja zanieczyszczeń z poruszających się pojazdów powinna być rekompensowana zmniejszającymi się z roku na rok jednostkowymi wskaźnikami emisji z poszczególnych typów pojazdów.

[63] Uchwała Nr XXXIX/942/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 roku *w sprawie wprowadzenia na obszarze Miasta Poznania, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. poz. 8808), zmieniona uchwałą Nr XXXVI/701/21 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 listopada 2021 r. *zmieniająca uchwałę Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wprowadzenia, na obszarze Miasta Poznania, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. dnia 9 grudnia 2021 r. poz. 9641).

Projekt planu nie ustala ani nie dopuszcza lokalizacji na analizowanych terenach obiektów produkcyjnych, magazynów, składów, a więc inwestycji, w obrębie których mogłyby funkcjonować instalacje generujące punktowe emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza o różnej charakterystyce, stężeniach i poziomach emisji. Dodatkowo na obszarze projektu planu ustalono również zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

Wśród zapisów projektu planu, których realizacja będzie pozytywnie wpływać na lokalną jakość powietrza atmosferycznego, oprócz wyżej już wymienionego zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe w indywidualnych systemach grzewczych, wymienić należy wszystkie ustalenia z zakresu ochrony i kształtowania zieleni.

W tym zakresie należy wskazać zapisy, które ustalają przeznaczenie terenów 1ZP i 2ZP pod zieleń urządzoną, ustalają zachowanie i ochronę istniejących drzew i krzewów (z dopuszczeniem ich przesadzenia lub usunięcia w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym, zagospodarowaniem lub zabudową, z jednoczesnym wymogiem wprowadzenia nowych nasadzeń na działce budowlanej lub terenie w przypadku usunięcia), nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia oraz wprowadzenie nasadzeń drzew na terenach MN/MW/U, 1MW/U, 2MW/U, UO, 1ZP i KD-L, zgodnie z rysunkiem planu, z dopuszczeniem nasadzeń poza wskazanymi lokalizacjami, pod warunkiem, że nie koliduje to z parametrami drogi i infrastrukturą techniczną.

Z uwagi na planowany rozwój zabudowy analizowanych terenów, przy projektowaniu nowego zainwestowania terenów należy dążyć do zachowania możliwie jak największych enklaw zieleni, co będzie sprzyjać utrzymaniu lepszej jakości powietrza atmosferycznego, ponieważ obecność różnorodnej zieleni – a w szczególności roślinności wysokiej – wpływa na zmniejszenie udziału dwutlenku węgla w powietrzu atmosferycznym oraz ograniczenie zasięgu przenoszenia zanieczyszczeń pyłowych.

Lokalnego i krótkoterminowego wzrostu emisji zanieczyszczeń spodziewać się można na etapie realizacji poszczególnych inwestycji budowlanych. We wspomnianym przypadku źródłami emisji będą maszyny budowlane i środki transportu wykorzystywane przy pracach budowlanych oraz przemieszczane masy ziemne i materiały budowlane. Wielkość emisji substancji gazowych i pyłowych uzależniona będzie od warunków meteorologicznych i fazy realizacji zadania. Na tym etapie inwestycyjnym oddziaływanie na powietrze będzie jednak chwilowe. Okresowo wymienione emisje mogą być dokuczliwe, ale biorąc pod uwagę ich przejściowy charakter należy uznać, że etap ten nie spowoduje długotrwałych negatywnych zmian w jakości powietrza. Należy również zwrócić uwagę, że wielkość emisji zanieczyszczeń na etapie realizacyjnym zależeć będzie od organizacji przedsięwzięcia, od tego czy budowę będzie realizować jeden czy wielu wykonawców, czy będzie wykonywana etapami, od ilości i jakości zastosowanego sprzętu budowlanego.

W celu ograniczenia na etapie realizacyjnym emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych do powietrza niezwykle istotny będzie sposób prowadzenia prac budowlanych, a także sposób organizacji placu budowy. Istnieje szereg zasad, zakazów, ograniczeń, które należ zastosować w celu ograniczania emisji zanieczyszczeń. Należą do nich m. in.: odpowiednie utrzymanie dróg dojazdowych do miejsca inwestycji w celu ograniczenia pylenia materiałów budowlanych (czyszczenie jezdni), ograniczenie mieszania kruszyw na placu budowy poprzez stosowanie gotowych mieszanek budowlanych, transportowanie sypkich materiałów budowlanych odpowiednimi wywrotkami, posiadającymi elementy ograniczające pylenie, minimalizowanie emisji spalin z maszyn budowlanych i samochodów ciężarowych poprzez wyłączanie silników w trakcie postoju bądź załadunku.

Powyższe zasady nie stanowią zakresu ustaleń planów miejscowych, ale powinny być uwzględnione na późniejszym etapie inwestycyjnym (na etapie realizacji inwestycji).

Podsumowując, przewiduje się, iż docelowa i pełna realizacja ustaleń projektu mpzp „Smochowice-Sianowska" część A w Poznaniu nie spowoduje pojawienia się w granicach przedmiotowego obszaru nowych źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza, których funkcjonowanie mogłoby doprowadzić do znaczącego pogorszenia lokalnej jakości powietrza atmosferycznego.

6.8. Oddziaływanie na klimat lokalny

Negatywne oddziaływania na klimat lokalny pojawiają się zazwyczaj na skutek znaczących zmian w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów, wynikających z antropopresji. Wśród najważniejszych czynników, które wpływają na kształtowanie lokalnych warunków klimatycznych, wymienić można m.in.: zwiększanie zasięgu powierzchni trwale zabudowanych, zwłaszcza zabudową średniowysoką i wyższą, zmniejszanie powierzchni biologicznie czynnych, w tym zadrzewionych, zwiększanie liczby źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, stosowanie w instalacjach grzewczych paliw o wysokich wskaźnikach emisji.

W przypadku projektu mpzp „Smochowice-Sianowska" część A w Poznaniu realizacja jego ustaleń będzie wiązała się ze zmianami przestrzenno-funkcjonalnymi, polegającymi głównie na lokalizacji nowych obiektów budowalnych mieszkaniowych lub usługowych w miejscach obecnie niezabudowanych i nieużytkowanych, o powierzchniach biologicznie czynnych, w dużej części porośniętych zielenią. Projekt planu przewiduje również rozbudowę układu komunikacyjnego. Realizacja powyższych ustaleń planistycznych przyczyni się niewątpliwie do zmiany lokalnych uwarunkowań mikroklimatycznych omawianego obszaru.

Lokalizacja nowej zabudowy na terenach MN/MW/U, 1MW/U, 2MW/U i UO nie pozostanie bez wpływu na dotychczasowy przepływ powietrza w obrębie analizowanego obszaru, bowiem poziomy przepływ powietrza nad obszarami miejskimi modyfikowany jest przez lokalne czynniki podłoża: rzeźbę terenu oraz szorstkość podłoża, jaką wywołują budynki i budowle[64]. W związku z tym lokalizacja kolejnych budynków utrudni swobodne przemieszczanie się mas powietrza w rejonie opracowania. Przepływ powietrza w obszarach zabudowanych ulega widocznym przekształceniom w stosunku do terenów otwartych. W wyniku znacznej szorstkości powierzchni miasta prędkość wiatru ulega osłabieniu w centrum średnio o 30%, w zabudowie osiedlowej strefy zewnętrznej o 15-20%[65].

W związku z planowaną zmianą sposobu zagospodarowania ww. terenów prognozuje się również występowanie wyższych temperatur powietrza w ciągu roku i jego mniejszą wilgotność. Będzie to spowodowane zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnych i uszczelnieniem nowych powierzchni terenu, ponieważ wzrost temperatury podłoża zależy od intensywności zagospodarowania terenu, tj. gęstości zabudowy i wysokości budynków, a także udziału powierzchni sztucznych (betonu, asfaltu) do naturalnych.

Dodatkowo, realizacja projektowanej zabudowy związana będzie z koniecznością usunięcia części zieleni, w tym również tej wysokiej, kolidującej z projektowaną zabudową i zagospodarowaniem terenów oraz związana będzie potencjalnie z powstaniem nowych źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza, o czym była już mowa w rozdziale dotyczącym oddziaływania na jakość powietrza. Skala tego negatywnego oddziaływania będzie największa na terenach, na których obecnie spontanicznie rozwija się gęste zadrzewienia i zakrzewienia.

W obliczu prognozowanego zwiększenia intensywności zabudowy analizowanego obszaru, i z tym związane pogorszenie warunków mikroklimatu, należy dołożyć zatem wszelkich starań, aby nowe zagospodarowanie poszczególnych terenów charakteryzowało się wysokim udziałem zieleni, zwłaszcza tej wysokiej, ponieważ jej obecność poprawia warunki klimatyczne i aerosanitarne, co jest szczególnie istotne na terenach silnie zurbanizowanych. Zasadne jest też wprowadzanie elementów błękitno-zielonej infrastruktury na terenach przeznaczonych pod zabudowę, w tym rozwiązań opartych na naturalnych procesach przyrodniczych (Nature-Based Solutions).

Równie istotna jest minimalizacja wpływu potencjalnych źródeł zanieczyszczenia powietrza na obszarze planu. W tej kwestii ważną rolę odgrywa nie tylko rodzaj, ale i jakość paliw wykorzystywanych do celów grzewczych i technologicznych.

W tekście projektu mpzp w tym zakresie wprowadzono kilka ustaleń, dotyczących ochrony i kształtowania zieleni i również ochrony powietrza atmosferycznego, których realizacja

[64] Klimat obszarów zurbanizowanych, Lewińska J., Zgud K., Baścik J., Wiatrak W., Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Warszawa 1990.

[65] Wpływ zmian w układzie zabudowy na przepływ powietrza, Katarzyna Klemm, Fizyka budowli w teorii i praktyce, Tom VI, nr 2 – 2011 (str. 53,54).

w sposób pośredni przyczyni się do ograniczenia negatywnego oddziaływania realizacji planowanych zamierzeń na lokalne warunki klimatyczne. Należą do nich ustalenia dotyczące:

- ustalenia funkcji zieleni na terenach 1ZP i 2ZP, z zakazem lokalizacji budynków i stanowisk postojowych dla samochodów,
- ochrony istniejących drzew i krzewów, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym, zagospodarowaniem lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia, przy czym: w przypadku usunięcia wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń na działce budowlanej lub terenie, natomiast w przypadku usunięcia na terenie komunikacji wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń na terenie, pod warunkiem, że nie koliduje to z elementami układu komunikacyjnego oraz infrastrukturą techniczną,
- ustalenia minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych na terenach przeznaczonych pod zabudowę oraz na terenach zieleni urządzonej, infrastruktury technicznej, a także ustalenie dodatkowo nakazu zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
- wprowadzenie nasadzeń drzew na terenach MN/MW/U, 1MW/U, 2MW/U, UO, 1ZP i KD-L, zgodnie z rysunkiem planu, z dopuszczeniem nasadzeń poza wskazanymi lokalizacjami, pod warunkiem, że nie koliduje to z parametrami drogi i infrastrukturą techniczną,
- powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienia dostępu do sieci,
- ustalenie zakazu stosowania paliw stałych w piecach i trzonach kuchennych w dopuszczonych do stosowania indywidualnych systemach grzewczych.

Dla ograniczenia niekorzystnych oddziaływań na lokalne warunki mikroklimatyczne niezwykle istotne będzie respektowanie zapisów projektu mpzp dotyczących parametrów zabudowy i wskaźników zagospodarowania terenów, dla których przewiduje się wprowadzenie nowych obiektów kubaturowych. Wśród najważniejszych z nich należy wskazać ograniczenie maksymalnej powierzchni zabudowy działki budowlanej, ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, jaka musi zostać zachowana w granicach działki oraz ustalenie zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów.

Szczególnie ważne są też ustalenia nakazujące zachowanie istniejących drzew i krzewów. Należy podkreślić, że obecność zieleni, zwłaszcza drzew i ich skupisk, wśród terenów zabudowanych i komunikacyjnych wpływa korzystnie na zmniejszenie udziału zanieczyszczeń powietrza, w tym przede wszystkim CO_2 oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń pyłowych, stanowiących jądra kondensacji, których zwiększona obecność wpływa z kolei na pojawianie się w granicach miasta niekorzystnych zjawisk klimatycznych.

Dlatego w przypadku analizowanego obszaru, z uwagi na przewidywane przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne, istotne będzie wprowadzenie jak największej ilości nowej zieleni, zwłaszcza drzew, zarówno na części terenów w ramach nasadzeń uzupełniających ubytki obecnie występującej tu zieleni, ale również na terenach, które obecnie są całkowicie pozbawione zieleni wysokiej.

Poprawie parametrów klimatycznych służyć będzie również tworzenie kolejnych elementów błękitno-zielonej infrastruktury miasta. Dla lepszej adaptacji terenów do nowych, zmodyfikowanych warunków mikroklimatycznych poza realizacją na terenie 2ZP zbiornika retencyjnego dla wód opadowych i roztopowych (wskazanego orientacyjnie na rysunku planu), zasadne będzie wprowadzanie zieleni również w formie nowych, niekonwencjonalnych rozwiązań na obiektach kubaturowych – takich jak: zielone dachy, zielone ściany, wertykalne ogrody, których funkcjonowanie także pozwala na zmniejszenie efektu miejskiej wyspy ciepła, w tym obniżenie temperatury powietrza oraz w pewnym stopniu redukcję zanieczyszczeń powietrza.

Realizacja projektu planu, głównie na skutek powstania zabudowy w miejscu terenów otwartych z zielenią, początkowo przyczyni się do ukształtowania na zainwestowanych terenach niekorzystnych warunków mikroklimatycznych. Jednak, z upływem lat i wzrostem zieleni wysokiej oraz wzmocnieniem obszaru o kolejne elementy błękitno-zielonej infrastruktury miasta, warunki klimatu lokalnego ulegną poprawie i nie będą odbiegały od tych, jakie ukształtowały się pośród zabudowy otaczającej obszar

opracowania. Docelowo zmiany dokonane na opracowywanym terenie, zgodnie z ustaleniami planu miejscowego, nie wpłyną w sposób znaczący na parametry klimatu lokalnego Smochowic.

6.9. Oddziaływanie na klimat akustyczny

W projekcie mpzp „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu ustalono przeznaczenie terenów pod następujące funkcje: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, lub zabudowy usługowej - oznaczony na rysunku planu symbolem MN/MW/U, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej – oznaczone symbolami 1MW/U, 2MW/U, teren zabudowy usługowej oświaty – oznaczony symbolem UO, tereny zieleni urządzonej – oznaczone symbolami 1ZP, 2ZP, teren infrastruktury technicznej – elektroenergetyki, oznaczony na rysunku planu symbolem E oraz teren komunikacji – drogi publicznej, oznaczony na rysunku planu symbolem KD-L.

Spośród wymienionych terenów w projekcie planu objęto ochroną akustyczną w środowisku – na podstawie przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*[66] oraz przepisów wykonawczych, czyli rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*[67] – następujące tereny: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, lub zabudowy usługowej - oznaczony na rysunku planu symbolem MN/MW/U, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej MW/U i teren zabudowy usługowej oświaty UO.

Ponadto, na terenach MN/MW/U, 1MW/U i 2MW/U możliwa jest lokalizacja funkcji usług oświaty i zdrowia, czyli szkół, przedszkoli lub żłobków, domów opieki społecznej czy szpitali, a także obiektów zamieszkania zbiorowego, które wszystkie podlegają ochronie akustycznej w środowisku – na podstawie ww. przepisów prawa.

W związku z powyższym, w projekcie planu w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku ustalono:

1) zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:
   – dla terenów MN/MW/U i MW/U jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
   – dla terenu UO jak dla terenu zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;
2) w przypadku lokalizacji na terenach MN/MW/U i MW/U zabudowy zamieszkania zbiorowego, zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej lub szpitali, zapewnienie w granicach działki budowlanej, na której zlokalizowany będzie taki obiekt lub zabudowa, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego, terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej lub terenów szpitali w miastach,
3) zapewnienie wymaganych, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na granicach terenów o różnych wymaganiach akustycznych,
4) dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi,
5) dopuszczenie stosowania rozwiązań przeciwhałasowych na terenie KD-L.

Dopuszczalne poziomy hałasu samochodowego i kolejowego w środowisku dla ww. rodzajów terenów, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq\,D}$ i $L_{Aeq\,N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby[68], wynoszą aktualnie:

– dla terenów mieszkaniowo-usługowych MN/MW/U i MW/U oraz w przypadku lokalizacji obiektów zamieszkania zbiorowego – $L_{Aeq\,D}$ = 65 i $L_{Aeq\,N}$ = 56 dB,

[66] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2021 r., poz. 799, tekst jednolity z późn. zm.).

[67] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 112).

[68] dla $L_{Aeq\,D}$ w przedziale czasu odniesienia równym 16 godzinom pory dziennej (od godz. 6^{00} do godz. 22^{00}) oraz dla $L_{Aeq\,N}$ w przedziale czasu odniesienia równym 8 godzinom pory nocnej (od godz. 22^{00} do godz. 6^{00})

– dla terenu UO oraz terenów MN/MW/U, MW/U w przypadku lokalizacji szkół, przedszkoli lub żłobków, domów opieki społecznej lub szpitali – $L_{Aeq\ D}$ = 61 i $L_{Aeq\ N}$ = 56 dB.

Z kolei dopuszczalne poziomy długookresowego średniego poziomu hałasu samochodowego i kolejowego w środowisku dla ww. rodzajów terenów, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N, które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem[69], wynoszą aktualnie:

– dla terenów mieszkaniowo-usługowych MN/MW/U i MW/U oraz w przypadku lokalizacji obiektów zamieszkania zbiorowego – L_{DWN} = 68 dB i L_N = 59 dB,
– dla terenu UO oraz terenów MN/MW/U, MW/U w przypadku lokalizacji szkół, przedszkoli lub żłobków, domów opieki społecznej lub szpitali – L_{DWN} = 64 dB i L_N = 59 dB.

Jak wskazano w rozdziale 2.11. prognozy, z analizy dokumentacji *Strategicznej Mapy Hałasu miasta Poznania 2022*[70], opartej na wynikach badań akustycznych przeprowadzonych w 2021 r., wynika, że w stanie istniejącym poziomy hałasu samochodowego z ul. J. H. Dąbrowskiego na granicy terenów MN/MW/U i MW/U nieznacznie przekraczają wartości dopuszczalne w środowisku, ustalone dla terenów mieszkaniowo-usługowych i terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego (tj. $L_{DWN/N}$ = 68/59 dB), zarówno w porze dzienno-wieczorno-nocnej, jak i w porze nocnej, o wartości przekroczeń do 5 dB. Natomiast w przypadku lokalizacji na terenach MN/MW/U i MW/U zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej lub szpitali, dla których obowiązują wyższe wymagania akustyczne ($L_{DWN/N}$ = 64/59 dB), przekroczenia na granicy terenów MN/MW/U i MW/U przekraczałyby 5dB.

Natomiast poziomy hałasu z ul. Sianowskiej na granicy terenu UO nie powodują przekroczeń standardów akustycznych ustalonych dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ($L_{DWN/N}$ = 64/59 dB).

Biorąc powyższe pod uwagę, w ustaleniach projektu mpzp na terenach MN/MW/U i MW/U wyznaczono strefy ograniczeń funkcji, które wskazane zostały na rysunku planu, na których ustalono zakaz lokalizacji szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, a więc funkcji terenów, dla których w przepisach odrębnych ustalono wyższe wymogi akustyczne.

Ponadto, jak wskazano powyżej, w projekcie planu ustalono zapewnienie wymaganych, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na granicach terenów o różnych wymaganiach akustycznych. Ustalenie to zapisano w związku z potencjalnie niekorzystnym oddziaływaniem na siebie terenów i obiektów wymagających zapewnienia odpowiednio wysokich standardów akustycznych w środowisku (np. w przypadku szkół, przedszkoli lub żłobków, a także domów opieki społecznej lub szpitali), zlokalizowanych w sąsiedztwie z terenami o słabszych wymaganiach akustycznych w środowisku (np. z terenem zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej) lub z terenami bez żadnych wymagań akustycznych w środowisku (np. zabudowy usługowej).

Tego typu zakłócenia, a także oddziaływania tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu na ww. terenach (np. urządzeń wentylacyjnych, czerpni, wyrzutni, urządzeń sterujących), jak również związanych z prowadzoną działalnością usługową, a także z działalnością prowadzoną przez placówkę oświatową czy związaną z usługą zdrowia, lub związaną z użytkowaniem parkingów, podlegają ograniczeniom dopuszczalnej emisji hałasu do środowiska.

Dopuszczalne wartości cytowanych wcześniej wskaźników oceny hałasu w przypadku oddziaływania tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu jw. są inne niż w przypadku oddziaływania hałasu komunikacyjnego (drogowego i kolejowego), na podstawie rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*.

W przypadku oddziaływania takiego rodzaju hałasu na tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz tereny domów opieki społecznej lub terenów szpitali

[69] Dla L_{DWN} wyznaczone w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (od godz. 6^{00} do godz. 18^{00}), pory wieczoru (od godz. 18^{00} do godz. 22^{00}) i pory nocy (od godz. 22^{00} do godz. 6^{00}) oraz dla L_N wyznaczone w ciągu wszystkich pór nocy w roku (od godz. 22^{00} do godz. 6^{00}).

[70] *Strategiczna Mapa Hałasu miasta Poznania 2022*, AKUSTIX, *lemitor* OCHRONA ŚRODOWISKA, 2022.

w miastach dopuszczalne poziomy, na granicach terenu, na którym zlokalizowana będzie taka zabudowa, wynoszą $L_{Aeq\ D}$ = 50 i $L_{Aeq\ N}$ = 40 dB, w przedziale czasu odniesienia równym 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym oraz przedziale czasu odniesienia równym 1 najmniej korzystnej godzinie nocy, a także L_{DWN} = 50 dB i L_N = 40 dB, odpowiednio w porze dzienno-wieczorno-nocnej i porze nocnej.

Z kolei, w przypadku oddziaływania tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu na tereny zamieszkania zbiorowego i tereny mieszkaniowo-usługowe – wymagania akustyczne w środowisku są niższe i wynoszą odpowiednio: $L_{Aeq\ D}$ = 55 i $L_{Aeq\ N}$ = 45 dB oraz L_{DWN} = 55 dB i L_N = 45 dB.

W celu umożliwienia kształtowania oczekiwanych i wymaganych warunków akustycznych w budynkach, w ustaleniach projektu planu dopuszczono też stosowanie zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi. Ustalenie to dotyczy przede wszystkim terenów przeznaczonych dla zabudowy wymagającej ochrony akustycznej w środowisku, znajdujących się w obszarach oddziaływania różnych źródeł hałasu, w przypadku analizowanego obszaru – hałasu samochodowego. Ustalenie to służy uzyskaniu możliwości kształtowania budynków w celu zapewnienia wymaganych poziomów dźwięku w środowisku – wewnątrz pomieszczeń zamkniętych w budynkach, zgodnie z ich przeznaczeniem, według wymagań obowiązujących przepisów prawa oraz polskich norm stosowanych w akustyce budowlanej.

Stosowanie zasad akustyki architektonicznej dotyczy właściwego ze względów akustycznych rozkładu pomieszczeń w budynkach (nie tylko mieszkalnych, także biurowych, usługowych – np. hotelowych, zamieszkania zbiorowego, oświaty lub zdrowia, czy wymagających szczególnej koncentracji uwagi), który uwzględnia zagrożenia akustyczne zewnętrzne i wewnętrzne w tych budynkach, i odnosi się głównie do projektowanych, nowych budynków.

Z kolei, stosowanie zasad akustyki budowlanej dotyczy wszystkich budynków wymagających ochrony akustycznej wewnątrz pomieszczeń (przy zamkniętych oknach i drzwiach), narażonych m.in. na ponadnormatywne dla wnętrz pomieszczeń oddziaływanie akustyczne z zewnątrz, nawet mimo zapewnienia wymaganych standardów akustycznych w środowisku zewnętrznym, i wiąże się z potrzebą stosowania przegród zewnętrznych w tych budynkach o odpowiedniej izolacyjności akustycznej, w tym głównie okien o podwyższonej izolacyjności akustycznej, przy zapewnieniu wymiany powietrza z otoczeniem.

Generalnie, ustalenie projektu mpzp dopuszczające stosowanie zasad akustyki architektonicznej i budowlanej dotyczy budynków lokalizowanych nie tylko na terenach charakteryzujących się ponadnormatywnymi wartościami poziomów hałasu w środowisku, czyli np. poziomami hałasu samochodowego, przekraczającymi wartości dopuszczalne, czyli: L_{DWN} = 64 dB, L_{DWN} = 68 dB w porze dzienno-wieczorno-nocnej oraz L_N = 59 dB w porze nocnej. Ustalenie to dotyczy również budynków, które znajdują się bądź znajdą poza obszarami ponadnormatywnego oddziaływania hałasu samochodowego w środowisku – na terenach, gdzie poziom takiego hałasu przekracza wartości $L_{Aeq\ D/N}$ = 60/50 dB, odpowiednio w całej porze dziennej i nocnej (niezależnie od charakteru czy rodzaju terenu zabudowy). Poziomy dźwięku w środowisku wyższe niż wartości $L_{Aeq\ D/N}$ = 60/50 dB nie gwarantują, jak to było wcześniej – na mocy archiwalnego rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*[71] – uzyskania wymaganych poziomów dźwięku wewnątrz pomieszczeń zamkniętych, wyposażonych w okna o standardowej izolacyjności akustycznej, przy zapewnieniu wymiany powietrza z otoczeniem (zgodnie z wymaganiami przepisów polskiej normy budowlanej, stosowanej w dziedzinie akustyki budowlanej).

Jednocześnie należy zaznaczyć, że lokalizację zabudowy wymagającej zapewnienia komfortu akustycznego wewnątrz pomieszczeń (zamkniętych) – na terenach charakteryzujących się ponadnormatywnymi lub wysokimi poziomami hałasu w środowisku (nie tylko spełniającymi wymagane standardy akustyczne w środowisku) dopuszczają przepisy rozporządzenia *w sprawie*

[71] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2007 r., Nr 120, poz. 826) – akt archiwalny.

warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie[72], zgodnie z którymi[73]: *„Budynki z pomieszczeniami wymagającymi ochrony przed zewnętrznym hałasem i drganiami należy chronić przed tymi uciążliwościami poprzez … racjonalne rozmieszczenie pomieszczeń w budynku oraz zapewnienie izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych określonej w Polskiej Normie dotyczącej wymaganej izolacyjności akustycznej przegród w budynkach*.". Mimo to, umieszczenie w projekcie uchwały planu ustalenia dopuszczającego stosowanie zasad akustyki architektonicznej i budowlanej jest właściwe – ze względu na zwrócenie uwagi na problem zagrożenia hałasem w budynkach (w pomieszczeniach zamkniętych).

W celu minimalizowania niekorzystnych oddziaływań akustycznych w środowisku, związanych z emisją hałasu od pojazdów przejeżdżających przez obszar projektu planu, w ustaleniach na terenie KD-L (ul. Z. Żuraszka) dopuszczono stosowanie rozwiązań przeciwhałasowych, a także dopuszczono lokalizację dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów zagospodarowania pasa drogowego, w tym drogowych obiektów inżynierskich, lokalizację elementów umożliwiających uspokojenie ruchu, w tym lokalnych zawężeń jezdni, a także zmniejszenie szerokości jezdni ze względu na potrzebę uspokojenia ruchu.

Do działań służących ograniczeniu imisji hałasu należy np. zastosowanie tzw. cichej nawierzchni jezdni oraz dbałość o stan techniczny nawierzchni jezdni, zmniejszenie prędkości ruchu pojazdów oraz uspokojenie potoku ruchu, czy też ograniczenia udziału pojazdów ciężkich w potoku pojazdów.

Podsumowując należy stwierdzić, że w przyszłości – po zrealizowaniu planowanego zagospodarowania obszaru projektu planu „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu oraz w wyniku realizacji jego ustaleń szczegółowych, sformułowanych m.in. w dziedzinie kształtowania klimatu akustycznego w środowisku oraz w budynkach – warunki akustyczne będą korzystne dla planowanych oraz dopuszczonych funkcji terenów. Projekt planu ustalił zapewnienie odpowiednich standardów akustycznych w środowisku dla projektowanych oraz dopuszczonych rodzajów terenów, określając zasady lokalizacji funkcji usług wrażliwych akustycznie, a także dopuścił stosowanie zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.

Obszar projektu planu nie będzie skażony hałasem kolejowym, tramwajowym, lotniczym oraz hałasem przemysłowym.

6.10. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe

Na terenie objętym projektem planu nie występują obiekty i dobra kultury objęte ochroną konserwatorską w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*[74], jak również nie występują udokumentowane stanowiska archeologiczne oraz warstwy kulturowe. Nie przewiduje się zatem występowania jakichkolwiek oddziaływań w tym zakresie.

6.11. Oddziaływanie na dobra materialne

Realizacja mpzp „Smochowice-Sianowska" - część A w Poznaniu zapewne przyczyni się do przyrostu ilości dóbr materialnych. Oddziaływań w tym zakresie można spodziewać się na skutek powstania zabudowy na terenach MN/MW/U, MN/U i UO. Przyrostu ilości dóbr materialnych można spodziewać się również na skutek zagospodarowania terenu w otoczeniu nowej zabudowy, między innymi przez rozbudowę obsługujących ją sieci infrastruktury technicznej (m.in. sieci elektroenergetycznej na terenie E) i realizacji drogi publicznej KD-L. Oceniając przyrost ilości dóbr materialnych w skali obszaru opracowania – na skutek zmian zagospodarowania, które mogą objąć ponad połowę jego powierzchni – oddziaływania na dobra materialne można uznać za istotne. Jednak w skali lokalnej, zmiany wynikające z realizacji projektu planu nie będą miały dużego znaczenia ze względu na prawie całkowite zainwestowania obszaru Smochowic.

[72] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz.U.2022.1225 t.j. z dnia 2022.06.09).
[73] Dział IX, § 325, ust. 2.
[74] Dz. U. z 2022 r., poz. 840, tekst jednolity.

Ze względu na charakter proponowanej zabudowy (zabudowa niska) i możliwość stopniowego realizowania zabudowy na poszczególnych terenach, ewentualny ruch samochodów ciężarowych towarzyszący inwestycjom nie powinien powodować uszkodzenia nawierzchni dróg (w tym przypadku – w otoczeniu obszaru opracowania) i uszkodzenia podziemnych sieci uzbrojenia. Ogólnie, realizowane na podstawie planu inwestycje nie powinny wywołać niekorzystnych oddziaływań na istniejące w granicach opracowania i w jego otoczeniu dobra materialne.

6.12. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Jak wspomniano w rozdziale 3 prognozy, w granicach obszaru mpzp „Smochowice-Sianowska" - część A w Poznaniu nie występują obszary objęte ochroną prawną w rozumieniu ustawy *o ochronie przyrody*, w tym obszary objęte siecią Natura 2000.

Analizując położenie i uwarunkowania środowiskowe obszaru opracowania w stosunku do najbliższych obszarów chronionych (wymienionych w rozdziale 3. niniejszej prognozy), należy zauważyć, że najbliżej położonym w stosunku do granic projektu planu jest użytek ekologiczny „Bogdanka I". Realizacja projektu planu nie wpłynie na ww. obszar chroniony.

Wszystkie prognozowane w powyższych rozdziałach skutki realizacji planu, zważywszy na samo znaczne oddalenie granic projektu mpzp od ww. obszaru, nie wskazuje się konieczności wprowadzenia do projektu planu jakichkolwiek zapisów w tym zakresie.

6.13. Oddziaływanie transgraniczne

Ze względu na położenie geograficzne Poznania (znaczne oddalenie od terenów przygranicznych państwa) stwierdzić należy, że realizacja ustaleń omawianego planu miejscowego nie spowoduje oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 r.

7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MPZP ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Analiza skutków realizacji ustaleń planu miejscowego w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać na analizie wyników pomiarów i ocen uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko* dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania. Należy tylko podkreślić, że analiza wyników pomiarów, uzyskanych w ramach PMŚ, musi dotyczyć obszaru objętego danym planem miejscowym.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu), Państwowy Instytut Geologiczny, Prezydent Miasta Poznania (pełniący jednocześnie obowiązki starosty powiatu grodzkiego), prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Zakres i częstotliwość monitoringu obejmującego pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, badania poszczególnych wskaźników zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, a także pomiary poziomów hałasu na terenach zlokalizowanych na analizowanym obszarze, będą zatem dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiary i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą natomiast zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach, a także specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska.

Należy jednocześnie zaznaczyć, iż ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalają przeznaczenie i możliwy sposób zagospodarowania terenu, nie są jednak jednoznaczne z ich realizacją w momencie uchwalenia planu. Z uwagi na powyższe, szczegółowe i precyzyjne określenie zakresu i częstotliwości monitoringu nie jest możliwe na obecnym etapie projektowania, bowiem powinny być one dostosowane do stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych ustaleń mpzp, zwłaszcza dotyczących lokalizacji nowych inwestycji budowlanych.

W związku z powyższym, monitoring skutków realizacji analizowanego projektu mpzp w zakresie oddziaływania na środowisko powinien polegać na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska (lub w ramach indywidualnych zamówień), a także na monitorowaniu realizacji proekologicznych ustaleń mpzp na etapie wydawania decyzji pozwoleń na budowę, dotyczących np.: wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną zgodnie z ustaleniami planu (co jest istotne m.in. wobec zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe w indywidualnych systemach grzewczych), ochrony istniejących drzew i odpowiednio wysokich powierzchni biologicznie czynnych.

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP

Możliwość rozważania odmiennych sposobów zagospodarowania terenu znajdującego się w granicach projektu mpzp „Smochowice-Sianowska" - część A w Poznaniu została ograniczona przez Studium uchwalone w 2014 r. jak też obowiązujące *Studium* uchwalone w 2023 r., które wyznaczyły kierunki zagospodarowania przestrzennego poszczególnych terenów znajdujących się w granicach miasta. W związku z powyższym, ilość możliwych do wprowadzenia alternatywnych sposobów zagospodarowania tego obszaru jest ograniczona.

Zaproponowanie wariantów alternatywnych dotyczyło terenu usług oświaty (gimnazjum) 12UO wyznaczonego, w obowiązującym mpzp „Smochowice-Sianowska" w Poznaniu[75], przy zbiegu ulic Sianowskiej i Olsztyńskiej, przeznaczonego dla lokalizacji szkoły z salą gimnastyczną.

Zgodnie z wnioskami będącymi uzasadnieniem do sporządzenia mpzp na wczesnym etapie prac projektowych w I wariancie opracowywanego mpzp - przedstawionym w trakcie konsultacji społecznych - zaprojektowano tam teren usług U – nie definiując wachlarza usług, z większą możliwością wyboru miejsca lokalizacji budynków i ze wskazaną przy północno-wschodniej granicy strefą podwyższonej zabudowy.

W dalszym toku procedury planistycznej, na etapie opiniowania wewnętrznego, ww. I wariant został odrzucony w związku z opinią przekazaną przez Aquanet Retencja. Aquanet Retencja swoją opinię poparł analizą i uargumentował wymogiem ograniczenia ilości wód opadowych kierowanych przez kolektor w ul. Sianowskiej do przeciążonej zlewni Bogdanki oraz wskazał w niej strefę zalewu rekomendowaną do retencjonowania wód opadowych. Do ww. propozycji pozytywnie odniósł się Wydział Oświaty, który we wniosku przekazanym na etapie opiniowania wewnętrznego utrzymał w północnej części obszaru planu przeznaczenie terenu pod zabudowę usługową – oświaty.

Zgodnie z ww. opinią i wnioskiem w wariancie II wydzielono dwa tereny o różnych funkcjach. We wschodniej części (u zbiegu ulic Sianowskiej i Olsztyńskiej) zgodnie z opinią zaprojektowano nowy teren przeznaczony pod lokalizacje zieleni urządzonej 2ZP, na którym oprócz ustalenia lokalizacji skweru lub parku, dopuszczono lokalizację zbiornika retencyjnego dla wód opadowych i roztopowych, wskazując go orientacyjnie na rysunku planu. W zachodniej części wyznaczono teren usług oświaty UO o powierzchni zabezpieczającej inwestycje z zakresu oświaty z jednoczesnym rozszerzeniem określonego wachlarza usług.

II wariant z terenami 2ZP i UO uwzględnia zatem potrzebę zagwarantowania prawidłowego funkcjonowania osiedla na Smochowicach wraz z jednoczesnym uwzględnieniem przeciwdziałania postępującym zmianom klimatycznym. Ze względu na ochronę środowiska, argumentem przeważającym za wyborem wariantu II jest zwiększona ponad dwukrotnie powierzchnia zieleni

[75] Uchwała Nr XXII/154/IV/03 Rady Miasta Poznania z dnia 24 czerwca 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 159 poz. 2983 r.)

urządzonej[76] (na terenach 1ZP i 2ZP) z dopuszczeniem na terenie 2ZP lokalizacji zbiornika retencyjnego przy jednoczesnym zachowaniu na terenie UO powierzchni biologicznie czynnej takiej, jak na obowiązującym terenie 12UO.

II wariant w większym stopniu rozwiązuje część lokalnych problemów klimatycznych w sferze nawalnych zjawisk pogodowych oraz problemów z ogólnie pogarszającymi się warunkami hydrologicznymi, jakie nawarstwiły się i zintensyfikowały od czasu uchwalenia obecnie obowiązywania mpzp „Smochowice-Sianowska" w Poznaniu[77]. Rozwiązania zaprojektowane w tym wariancie są bardziej proekologiczne, w szczególności w zakresie kształtowania błękitno-zielonej infrastruktury miejskiej – a przez to również skuteczniej będą służyć poprawie warunków życia i funkcjonowania ludzi w obszarze Smochowic.

Biorąc powyższe pod uwagę, stwierdzono, że przyjęty II wariant projektu planu nie wymaga wskazania nowych rozwiązań alternatywnych w zakresie rozwiązań funkcjonalnych i ustaleń w zakresie ochrony środowiska i przyrody.

W toku procedury planistycznej zgodnie z opinią Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej, w południowo-wschodniej części terenu 2MW/U wyznaczono strefę podwyższonej zabudowy, która podwyższona jest o jedną kondygnację w stosunku do pozostałej zabudowy na tym terenie. Strefa wyznaczona na rysunku planu, ma na celu zróżnicowanie oraz wyróżnienie zabudowy zlokalizowanej w tej części terenu – co w stosunku do wcześniejszych ustaleń w żaden sposób nie pogorszy stanu poszczególnych elementów środowiska. Ponadto, zgodnie z opinią, ustalono wprowadzenie kolejnych nasadzeń drzew, zgodnie z rysunkiem planu, również na terenie 2MW/U (od strony ul. J. H. Dąbrowskiego) – co z kolei w stosunku do wcześniejszych ustaleń powinno pozytywnie wpłynąć na stanu poszczególnych elementów środowiska.

Na etapie wyłożenia do publicznego wglądu zaproponowano kolejne zmiany polegające na wydzieleniu z terenu 2MW/U w zasięgu istniejącej zabudowy terenu MN/MW/U zmiana ta (w przypadku przeznaczenia nieruchomości pod zabudowę jednorodzinną) nie wyklucza możliwości powstania nowej zabudowy jednorodzinnej w miejsce starej przy jednoczesnym dotrzymaniu ustaleń w zakresie maksymalnej powierzchni zabudowy i minimalnej powierzchni biologicznie czynnej. Jednocześnie na nowo wydzielonym terenie MN/MW/U od strony ul. J. H. Dąbrowskiego, zgodnie z rysunkiem planu, zachowano zaproponowane wcześniej nasadzenie drzew.

Biorąc powyższe pod uwagę, stwierdzono, że przyjęty projektu planu uwzględniający ww. opinię nie stwarza zagrożeń dla środowiska a zatem nie wymaga wskazania nowych rozwiązań alternatywnych w zakresie rozwiązań funkcjonalnych i ustaleń w zakresie ochrony środowiska i przyrody.

Nie ma zatem potrzeby proponowania innych rozwiązań alternatywnych w stosunku do zawartych w projekcie planu przygotowanym do wyłożenie do publicznego wglądu, a niniejsza prognoza nie przewiduje dodatkowej analizy alternatywnych rozwiązań minimalizujących lub eliminujących zagrożenia dla środowiska przyrodniczego.

9. STRESZCZENIE I WNIOSKI

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Smochowice-Sianowska" - część A w Poznaniu.

Projekt planu opracowany został na podstawie uchwały Nr XI/154/VIII/2019 Rady Miasta Poznania z dnia 14 maja 2019 r.

Obszar objęty opracowaniem, o łącznej powierzchni ok. 4,65 ha, znajduje się w północno-zachodniej części Poznania, na Smochowicach i składa się z dwóch części – pierwszej położonej

[76] z porównania bilansu powierzchni terenów na podstawie sporządzonej dla I wariantu: Prognozy skutków finansowych uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie „Smochowice – Sianowska" – część A w Poznaniu, Miejska Pracownia Urbanistyczna, *Opracowanie: Dorota Przybyła, rzeczoznawca majątkowy uprawnienia nr 5521 Poznań, październik 2022 rok* oraz sporządzonej dla II wariantu: Prognoza skutków finansowych uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie „Smochowice – Sianowska" – część A w Poznaniu, Miejska Pracownia Urbanistyczna, *Opracowanie: Dorota Przybyła, rzeczoznawca majątkowy uprawnienia nr 5521 Poznań, maj 2023 rok*

[77] Uchwała Nr XXII/154/IV/03 Rady Miasta Poznania z dnia 24 czerwca 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 159 poz. 2983 r.)

w rejonie ul. Sianowskiej i drugiej w rejonie ul. J. H. Dąbrowskiego. Obie części położone są w zasięgu obowiązującego mpzp „Smochowice-Sianowska" w Poznaniu[78].

W rejonie ul. Sianowskiej projekt planu obejmuje fragment ogrodów działkowych ROD „Olszynka" i sąsiaduje z terenami dróg publicznych (ul. Sianowską i ul. Olsztyńską), zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz z terenami po zlikwidowanych ogrodach działkowych. W części przylegającej do ul. J. H. Dąbrowskiego projekt planu obejmuje tereny: zlikwidowanych ogrodów działkowych ROD „Zjednoczeni", zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej, placu zabaw oraz fragment ul. Z. Żuraszka wraz z leżącymi przy niej trawiastymi terenami. Ta część projekt planu sąsiaduje z terenami po zlikwidowanych ogrodach działkowych oraz z terenami usługowymi.

Obszar opracowania jest zaopatrzony w podstawowe sieci infrastruktury technicznej i jest obsługiwany komunikacją publiczną autobusową.

W drugim rozdziale prognozy oddziaływania na środowisko została przedstawiona charakterystyka elementów środowiska w granicach obszaru projektu mpzp.

Część obszaru opracowania położona przy ul. Sianowskiej znajduje się w zasięgu geologicznej formy pochodzenia rzecznego - w zasięgu terenów erozyjno-akumulacyjnych, młodszych litologicznie. Obszar został zniwelowany i jest płaski - nie powoduje ograniczeń w zainwestowaniu. Część obszaru opracowania położona przy ul. J. H. Dąbrowskiego stanowi fragment równiny sandrowej, ukształtowanej w epoce plejstocenu w wyniku typowej proglacjalnej sedymentacji sandrowej. Przy najbardziej na północ wysuniętej granicy teren jest pochylony na południe. Wzdłuż południowej granicy teren jest płaski i przy zbiegu ul. Olsztyńskiej z drogą serwisową.

Na powierzchni obszaru opracowania zalega warstwa gruntów antropogenicznych, pod nią do głębokości osady plejstoceńskie zbudowane z wzajemnie przewarstwionych niespoistych gruntów lodowcowych i wodnolodowcowych. Na poziomie ok. 10 m p.p.t. na całym obszarze występuje jednolita warstwa spoistych, plejstoceńskich osadów lodowcowych.

Grunty na całym obszarze opracowania charakteryzują się dobrymi warunkami budowlanymi, co przekłada się na możliwość bezpośredniego posadowienia obiektów budowlanych wszelkiego typu bez względu na obciążenia jednostkowe gruntu. Niezabudowane grunty, na których zaprzestano użytkowania rolniczego, posiadają gleby VI klasy bonitacyjnej. W zasięgu zabudowanych działek występują grunty antropogeniczne.

Analizowany obszar położony jest w dorzeczu rzeki Odry, w regionie wodnym rzeki Warty, w granicy zlewni jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Bogdanka (RW60001718578). Wody poziomu gruntowego na analizowanym obszarze zalegają na głębokości od 5 do 10 m p.p.t. Cały analizowany teren położony jest w zasięgu trzeciorzędowego piętra wodonośnego 1cTr/I. W granicach obszaru opracowania nie stwierdzono studni ujmujących wody trzeciorzędowe lub czwartorzędowe, jak również lokalizacji stref ochronnych ujęć wody. Cały analizowany obszar znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

Z uwagi na całkowite, antropogeniczne przekształcenie terenów objętych projektem mpzp „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu, są one pozbawione autogenicznych zbiorowisk roślinnych, a większość występującej roślinności składa się z zieleni urządzonej w granicach rodzinnych ogrodów działkowych ROD „Olszynka" (przy ul. Sianowskiej) i dawnych ROD „Zjednoczeni" (w pobliżu ul J.H. Dabrowskiego), zieleni urządzonej istniejącej w otoczeniu zabudowy mieszkaniowej i usługowej oraz przy placu zabaw od strony ul. Z. Żuraszka. Mniejsze powierzchnie porasta roślinność spontaniczna. Występuje ona np.: przy parkingu obsługującym dawne ROD Zjednoczeni", na tyłach zabudowanych działek, po zachodniej stronie ul. Z. Żuraszka (na południe i na północ od placu zabaw).

Istniejące ogrody działkowe przy ul. Sianowskiej obecnie spełniają funkcje wypoczynkowo-rekreacyjną. Najwyższe piętro roślin stanowią solitery ozdobnych gatunków drzew. Pośród nasadzeń pozostało jeszcze wiele drzew owocowych; część z nich jest już w okresie powolnego zamierania. Środkowe piętro szaty roślinnej tworzą liczne krzewy. Najniższe piętro roślinności stanowią liczne powierzchnie trawiaste, tworzące wraz z bylinami, roślinami dwuletnimi i jednorocznymi kompozycje roślinne odrębne dla każdej działki. Na działkach dawnego ROD „Zjednoczeni" z szaty roślinnej pozostały egzemplarze bardziej pospolitych ozdobnych drzew i krzewów należących do gatunków

[78] Uchwała Nr XXII/154/IV/03 Rady Miasta Poznania z dnia 24 czerwca 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 159 poz. 2983 r.)

odporniejszych na suszę, szkodniki i patogeny. Zieleń urządzona otaczająca zabudowę mieszkaniową od strony ul. J. H. Dąbrowskiego składa się w przeważającej części z drzew i krzewów ozdobnych. Ogrody za zabudowaniami posiadają bardziej urozmaicony skład gatunkowy - ich części nadal pozostają użytkowane jako sad i ogród warzywny. W otoczeniu zabudowy usługowej środkowe powierzchnie zajmują trawniki a wzdłuż ogrodzeń rosną żywopłoty.

Duży udział terenów zajmowanych przez ogrody działkowe, ogrody towarzyszące zabudowie mieszkaniowo-usługowej jak też pozostałości dawnych ogrodów i roślinność spontaniczna stwarzają dogodne warunki do bytowania głównie synantropijnych gatunków zwierząt, które dobrze przystosowały się do życia w zurbanizowanym otoczeniu i bliskim sąsiedztwie człowieka. Na analizowanym terenie spośród licznych gromad zwierząt, najłatwiej obserwowane są przede wszystkim ptaki, w tym ich gatunki objęte ochroną prawną. Warunki terenowe panujące na obszarze opracowania jak również jego całoroczne użytkowanie przez ludzi powoduje liczne ogrodzenia determinujące pojawianie się gatunków ssaków o niewielkich rozmiarach.

Według regionalizacji klimatycznej obszar objęty granicami planu, podobnie jak obszar całego Poznania, należy do Regionu Środkowowielkopolskiego. Warunki klimatu lokalnego kształtują głównie tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej leżące w bliższym i dalszym otoczeniu projektu planu. Istniejące wokół obszaru niskie zabudowania zapewniają dobre przewietrzanie analizowanego terenu, ale jednocześnie funkcjonowanie w szczególności starej zabudowy jednorodzinnej powoduje wzrostu ilości zanieczyszczeń powietrza i pogorszenie jakość lokalnego klimatu Smochowic. Warunki mikroklimatyczne istotne w skali projektu planu kształtują jego powierzchnie w większość zajęte przez tereny z dużym udziałem zieleni urządzonej lub spontanicznie porośnięte roślinnością. Wpływa to na kształtowanie warunków mikroklimatyczny sprzyjających przebywaniu ludzi.

Opierając się między innymi na publikacjach: *Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie wielkopolskim Raport wojewódzki za rok 2022* oraz na danych zebranych w roku 2022 dla punktów pomiarowych zlokalizowanych w granicach powiatu poznańskiego w zasięgu granic JCWPd nr 60, dotyczących obszaru całego miasta, w drugim rozdziale prognozy przeanalizowano także jakość powietrza oraz wód podziemnych, zwracając jednocześnie uwagę na odnotowywane w granicach Poznania przekroczenia dopuszczalnych stężeń benzo(α)pirenu (BaP).

Aktualne warunki akustyczne na terenach znajdujących się w granicach analizowanego projektu planu określono na podstawie dokumentacji najnowszej *Strategicznej Mapy Hałasu miasta Poznania 2022*. Stwierdzono, że obszar analizowanego projektu mpzp zlokalizowany jest w zasięgu oddziaływania hałasu drogowego z ul. J. H. Dąbrowskiego (drogi klasy głównej ruchu przyspieszonego, stanowiącej jedną z głównych tras wlotowych do miasta Poznania) i z ul. Sianowskiej (drogi klasy lokalnej). Z analizy zasięgów hałasu drogowego wynika, że w stanie istniejącym poziomy hałasu samochodowego jedynie na wysokości terenów istniejącej zabudowy usługowej i zabudowy mieszkaniowej przy ul. J. H. Dąbrowskiego nr: 387, 383 i 385 przekraczają nieznacznie wartości dopuszczalne w środowisku (ustalone w przepisach odrębnych dla terenów mieszkaniowo-usługowych) w porze dzienno-wieczorno-nocnej oraz w porze nocnej.

Na obszar opracowania projektu planu nie oddziałują obecnie inne źródła hałasu komunikacyjnego, czyli hałasu tramwajowego, kolejowego oraz hałasu lotniczego z lotniska Poznań – Ławica oraz lotniska wojskowego w Poznaniu – Krzesinach. Nie jest również znane i udokumentowane oddziaływanie na przedmiotowy obszar hałasu przemysłowego oraz oddziaływanie tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu.

W trzecim rozdziale prognozy stwierdzono, że na obszarze projektu planu nie występują zasoby przyrodnicze objęte ochroną prawną w formie: parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Obszarem prawnie chronionymi na podstawie ww. ustawy, położonym najbliżej projektu planu, jest użytek ekologiczny „Bogdanka I", powołany na podstawie uchwały Nr XXIII/304/VI/2011 Rady Miasta Poznania z dnia 20 grudnia 2011 r. Realizacja projektu planu nie wpłynie na ww. obszar chroniony. Na omawianym obszarze nie występują pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych

przepisów, takie jak: lasy, grunty rolne, główne zbiorniki wód podziemnych, strefy ochronne ujęć wodnych, obszary ciche w aglomeracji.

Na omawianym obszarze obserwowane są gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową, w tym przede wszystkim gatunki chronionych ptaków. W związku z powyższym, w trakcie realizacji wszelkich inwestycji, również tych stanowiących realizację ustaleń planu miejscowego, należy respektować zakazy i ograniczenia, ustanowione w przepisach odrębnych w stosunku do chronionych gatunków zwierząt, w tym w ustawie *o ochronie przyrody* i rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierz*

W granicach projektu mpzp nie stwierdzono występowania problemów ochrony środowiska wynikających z braku dostępu do sieci infrastruktury technicznej. Poprawne funkcjonowanie systemów zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania ścieków powstających na tym obszarze praktycznie eliminuje ryzyko istotnego zanieczyszczenia poszczególnych komponentów środowiska. Dostępność do sieci gazowej i elektroenergetycznej umożliwia natomiast korzystanie z instalacji grzewczych, wykorzystujących paliwa o niskim wskaźniku emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Stwierdzono, że obszar projektu planu znajduje się w zasięgu ponadnormatywnego oddziaływania hałasu drogowego z ul. J.H. Dąbrowskiego (o wartości przekroczeń do 5dB). Przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dotyczą terenu zabudowy mieszkaniowej i usługowej, w związku z powyższym niezbędne będzie zaproponowanie rozwiązań, służących dotrzymaniu wymaganych standardów akustycznych.

Ponadto, wśród istotnych problemów ochrony środowiska, wskazano problemy związane z przekraczaniem dopuszczalnych poziomów stężeń bezno(a)pirenu w powietrzu atmosferycznym. Uznano za konieczne podejmowanie szeregu działań – w tym działań planistycznych – wskazanych m.in. w „Programie Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska".

Czwarty rozdział poświęcono omówieniu celu i zapisów projektu planu. Głównym założeniem analizowanego projektu planu jest zmiana obowiązującego mpzp „Smochowice-Sianowska" w Poznaniu – zmiana obowiązującego przeznaczenia terenów 7U, 14U, 15U 5MW/U i 12UO zgodnie z wnioskowanym, nowym przeznaczeniem. Sporządzany mpzp „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu umożliwi: określenie zasad kształtowania przestrzeni dostosowanych do obecnych ustaleń nowego, obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania (uchwalonego 11 lipca 2023 r.), określenie docelowego układu zabudowy i ich powiązań komunikacyjnych, zweryfikowanie możliwości realizacji zabudowy i sposobu zagospodarowania terenu proponowanych w nadesłanych wnioskach oraz wypracowanie szerszego kontekstu dotyczącego ustalonych parametrów oraz wyznaczonych linii zabudowy dla terenu przeznaczonego pod usługi oświaty.

W zakresie przeznaczenia terenów projekt planu ustala przy ul. Sianowskiej teren zabudowy usługowej – oświaty, oznaczony na rysunku planu symbolem UO i teren zieleni urządzonej – 2ZP natomiast przy ul. J. H. Dąbrowskiego ustala: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, lub zabudowy usługowej, oznaczony na rysunku planu symbolem MN/MW/U, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej – 1MW/U i 2MW/U, teren zieleni urządzonej – 1ZP, teren infrastruktury technicznej - elektroenergetyki – E oraz teren komunikacji - drogi – KD-L.

Na terenie MN/MW/U projekt planu ustala lokalizację budynków mieszkalnych lub budynków usługowych, lub budynków mieszkalnych z usługami. W przypadku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami lokalizację budynków w układzie wolno stojącym lub bliźniaczym. Na terenach 1MW/U i 2MW/U projekt planu ustala lokalizację budynków mieszkalnych lub budynków usługowych, lub budynków mieszkalno-usługowych. Dodatkowo na terenie 2MW/U projekt ustala również strefę podwyższonej zabudowy.

Ze względu na klimat akustyczny, dla zabudowy ulokowanej od strony ul. J. H. Dąbrowskiego, na rysunku projektu planu, na terenie MN/MW/U i na obu terenach MW/U wyznaczono strefy ograniczeń funkcji i ustalono w nich zakaz lokalizacji szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

Na terenie MN/MW/U i na obu terenach MW/U projekt ustala określone parametry architektoniczne budynków oraz udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 30% a także powierzchnię zabudowy działki budowlanej nie większą niż 30% w przypadku lokalizacji budynków mieszkalnych lub mieszkalnych z usługami (MN/MW/U) lub budynków mieszkalno-usługowych (MW/U) oraz powierzchnię zabudowy działki budowlanej nie większą niż 40% - w przypadku lokalizacji budynków usługowych.

Na terenie zabudowy usługowej – oświaty - UO, projekt planu ustala lokalizację budynków usługowych – usług oświaty oraz związanych z nimi budynków i urządzeń sportowo-rekreacyjnych a także dopuszcza lokalizacje budynków usługowych – usług opieki nad dziećmi, usług kultury oraz lokali użytkowych pełniących funkcję inną niż funkcja oświatowa i kulturalna. Ustala też parametry budynków oraz udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 30% oraz powierzchnię zabudowy działki budowlanej nie większą niż 30%. Projekt dopuszcza na terenie UO również określone lokalizacje urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, przy czym zakazuje lokalizacji urządzeń wykorzystujących energię wiatru.

Na wszystkich ww. terenach przeznaczonych pod zabudowę projekt mpzp ustala lokalizację budynków zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu, z określonym dopuszczeniem ich przekroczenia oraz z dopuszczeniem zachowania, przebudowy lub zmiany sposobu użytkowania istniejących budynków lub ich części, usytuowanych poza wyznaczonymi liniami zabudowy. Dopuszcza również lokalizację kondygnacji podziemnych oraz szeregu innych elementów zagospodarowania związanych z funkcjonowaniem użytkowników nowej zabudowy. Projekt ustala także dla terenów MN/MW/U, MW/U, UO i E dostęp do dróg publicznych i nakazuje zapewnienie na działce budowlanej minimalnej (określonej projektem planu) liczby stanowisk postojowych dla samochodów osobowych, rowerów czy też przeładunku towarów.

Na terenach zieleni urządzonej 1ZP i 2ZP projekt planu ustala: lokalizację skweru lub parku z udziałem powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszym niż 70% powierzchni działki budowlanej oraz zakaz lokalizacji budynków i stanowisk postojowych dla samochodów, zagospodarowanie terenu zielenią urządzoną, z dopuszczeniem lokalizacji plenerowych urządzeń sportowo-rekreacyjnych oraz placów zabaw. Dodatkowo, na terenie 2ZP, na rysunku planu orientacyjnie: ustala lokalizację ciągu pieszego (z dopuszczeniem zamiany na ciąg pieszo-rowerowy) oraz wskazuje obszar, gdzie dopuszcza lokalizacje zbiornika retencyjnego dla wód opadowych i roztopowych.

W projekcie planu na obecnym przebiegu gruntowej drogi będącej fragmentem ul. Z. Żuraszka ustalono lokalizację terenu drogi publicznej, lokalnej KD-L z zachowaniem ciągłości powiązań elementów pasa drogowego w granicach obszaru objętego planem oraz z zewnętrznym układem drogowym. Wprowadzono też ogólny zapis ustalający zagospodarowanie nieutwardzonych powierzchni pasa drogowego zielenią urządzoną, w tym: drzewami, krzewami, trawnikami i kwietnikami.

W projekcie wyznaczono również teren infrastruktury technicznej, elektroenergetyki E z udziałem powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 5% powierzchni działki budowlanej.

Projekt planu zawiera szereg ustaleń w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, w tym ogólny zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

Poza opisanym wcześniej wyznaczeniem terenów ZP i poza ustaleniami służącymi ochronie środowiska już przytoczonymi w warunkach zagospodarowania poszczególnych terenów, w zasadach ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego jak też zasadach dotyczących kształtowania przestrzeni publicznych zawarto ponadto szereg zapisów, które odnoszą się w sposób bezpośredni lub pośredni do ochrony poszczególnych komponentów środowiska. W projekcie planu ustalono:

- zachowanie i uzupełnienie istniejących drzew i krzewów, a w przypadku kolizji z planowaną i istniejącą infrastrukturą techniczną, układem drogowym, zagospodarowaniem lub zabudową, dopuszczenie ich przesadzenia lub usunięcia, przy czym:
  a) w przypadku usunięcia wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń na działce budowlanej lub terenie,

b) w przypadku usunięcia na terenie komunikacji wymaga się wprowadzenia nowych nasadzeń na terenie, pod warunkiem, że nie koliduje to z elementami układu komunikacyjnego oraz infrastrukturą techniczną;

- nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
- na terenach MN/MW/U, 1MW/U, 2MW/U, UO, 1ZP i KD-L wprowadzenie nasadzeń drzew, zgodnie z rysunkiem planu, z dopuszczeniem nasadzeń poza wskazanymi lokalizacjami, pod warunkiem, że nie koliduje to z parametrami drogi i infrastrukturą techniczną;
- w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku i w budynkach:
  a) zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku:
     - dla terenów MN/MW/U i MW/U jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
     - dla terenu UO jak dla terenu zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;
  b) w przypadku lokalizacji na terenach MN/MW/U i MW/U zabudowy zamieszkania zbiorowego, zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej lub szpitali, zapewnienie w granicach działki budowlanej, na której zlokalizowany będzie taki obiekt lub zabudowa, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego, terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej lub terenów szpitali w miastach
- zapewnienie wymaganych, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na granicach terenów o różnych wymaganiach akustycznych,
- dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi;
- dopuszczenie stosowania rozwiązań przeciwhałasowych na terenie KD-L,
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
- w zakresie retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, z uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo-wodnych:
  a) dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń, takich jak: rowy infiltracyjne, drenaże rozsączające, rowy i niecki retencyjne, ogrody deszczowe, stawy hydrofitowe, studnie chłonne, zielone dachy i ściany, zbiorniki retencyjne,
  b) dopuszczenie stosowania nawierzchni przepuszczalnych,
  c) dla terenów ZP zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie.

Z punktu widzenia zapewnienia właściwej ochrony poszczególnych komponentów środowiska istotne będzie także przestrzeganie ustaleń projektu mpzp w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, nakazujących powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci oraz dopuszczenie robót budowlanych
w zakresie sieci infrastruktury technicznej, systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego.

W czwartym rozdziale prognozy przeanalizowano także zgodność zapisów projektu mpzp z ustaleniami zarówno archiwalnego jak i obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania*.

Procedura opracowania projektu mpzp „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu, do etapu opiniowania i uzgadniania, została przeprowadzona w trakcie obowiązywania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, przyjętego uchwałą Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r. Nowe, uchwalone *Studium* kontynuuje ustalenia Studium z 2014 r. zwłaszcza te proekologiczne, z których część przytoczono już powyżej.

Stwierdzono zatem, że ustalenia projektu mpzp „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu nie naruszają zapisów nowego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*

miasta Poznania (uchwalonego uchwałą Nr LXXXVIII/1670/VIII/2023 Rady Miasta Poznania z dnia 11 lipca 2023 r.).

W piątym rozdziale prognozy przeanalizowano zapisy odnoszące się do celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym, istotne z punktu widzenia omawianego projektu mpzp. Odniesiono się między innymi do zapisów: „Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)" (PEP 2030), „Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030" (SPA2020), „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku" oraz „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry". Wskazano, że wyżej przytoczone ustalenia projektu planu, istotne z punktu widzenia ochrony środowiska, uwzględniają ustalenia dokumentów wyższego szczebla.

W szóstym rozdziale prognozy analizowano oddziaływania realizacji projektu planu na środowisko.

Analizując ustalenia projektu planu stwierdzono, że zabudowanie terenów MN/MW/U, 1MW/U, 2MW/U i UO, realizacja zbiornika retencyjnego na terenie 2ZP, budowa drogi lokalnej w ciągu ul. Z. Żuraszka na terenie KD-L oraz realizacja sieci infrastruktury technicznej spowoduje negatywne odziaływania na powierzchnie ziemi związane głównie z usunięciem większej części szaty roślinnej, naruszeniem wierzchnich warstw gruntu, przemieszaniem głębszych jego warstw jak też możliwym zachwianiem warunków hydrogeologicznych.

Realizacja przewidywanych inwestycji kubaturowych, komunikacyjnych i infrastrukturalnych będzie wpływać na zmianę powierzchni ziemi oraz zmianę innych elementów środowiska w sposób znaczący, trwały lub co najmniej długoterminowy. Dlatego szczególnie istotne będzie dotrzymanie ustalonych w planie wskaźników dotyczących zachowania na każdej działce budowlanej lub terenie powierzchni biologicznie czynnych, które należy zagospodarować dodatkowo zielenią.

W prognozie stwierdzono, że nie przewiduje się, by realizacja projektu planu spowodowała znaczące, negatywne oddziaływania na stan wód podziemnych. Ustalenia projektu planu, dotyczące w szczególności terenów ZP, sprzyjają zatrzymaniu możliwe największej ilości wód na terenie opadu i zapewnieniu możliwie stabilnych warunków hydrogeologicznych środowiska w obszarze opracowania. Realizacja zabudowy i zagospodarowanie terenu wykorzystujące proekologiczne ustalenia planu, zwłaszcza te dotyczące: retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, powierzchni biologicznie czynnych i zieleni wysokiej, minimalizuje prawdopodobieństwo wywołania znaczących negatywnych oddziaływań na zasoby i jakość wód podziemnych.

Biorąc pod uwagę fakt, że tereny objęte projektem planu posiadają dostęp do sieci wodociągowych i kanalizacji sanitarnej, prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej w oparciu o te sieci powinno wyeliminować ryzyko powstawania zanieczyszczeń zasobów wodnych, zarówno na etapie realizacyjnym, jak i eksploatacyjnym.

W prognozie nie przewiduje się, by realizacja projektu planu spowodowała znaczące, negatywne oddziaływania w stosunku do stanu zasobów i jakości wód podziemnych.

Realizacja projekt planu, poza usunięciem części szaty roślinnej głównie na terenach przewidzianych pod zabudowę, pozwoli na ochronę części istniejącej zieleni w zasięgu wyznaczonych terenów zieleni urządzonej 1ZP i 2ZP. Projekt planu ustala na nich lokalizacje skweru lub parku z udziałem powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszym niż 70% powierzchni działki budowlanej oraz nakazem zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenie.

Realizacja zabudowy i zagospodarowania terenu zgodnie z ustaleniami projektu mpzp, mimo zmniejszenia powierzchni zajmowanej przez szatę roślinną i mniej zróżnicowanego składu gatunkowego nowo założonej zieleni (m.in. na powierzchniach biologicznie czynnych), przy wyznaczeniu terenów zieleni urządzonej ZP, wykształceniu nowych siedlisk, wprowadzeniu nowych nasadzeń zieleni wysokiej (np.: rzędów drzew na terenach MN/MW/U, 1MW/U, 2MW/U, UO, 1ZP i KD-L) wraz z prawdopodobnymi, równoczesnymi zmianami ilościowymi i gatunkowymi populacji zwierząt, nie powinna doprowadzić do znaczącego zmniejszenia bioróżnorodności gatunkowej flor i fauny w granicach projektu planu. Realizacja projektu planu w skali lokalnej, po pojawieniu się kolejnych

elementów błękitno-zielonej infrastruktury miasta, z upływem czasu może przyczynić się do stopniowego wzrostu bioróżnorodności analizowanego obszaru.

Realizacja ustaleń planu spowoduje znaczące, lokalne zmiany krajobrazów polegające na przekształceniu terenów w większości stanowiących tereny zieleni na tereny zabudowy.

W przypadku budynków projektowanych na terenach zabudowy realizacja projektu planu przyczyni się do powstania niskiej zabudowy, harmonizującej wysokością z zabudową usługową i mieszkaniową już istniejącą w otoczeniu projektu planu oraz z zabudową, która może powstać zgodnie z obowiązującym mpzp „Smochowice-Sianowska" w Poznaniu, w bezpośrednim i dalszym sąsiedztwie ww. terenów. Ponad to realizacja ustaleń projektu mpzp istotnie wpłynie również na kształtowanie mikrokrajobrazów oraz kameralnych przestrzeni terenów zabudowy.

W prognozie stwierdzono, że pozytywnie na kształtowanie krajobrazu w skali lokalnej wpłynie rozwijanie i uzupełnianie błękitno-zielonej infrastruktury miejskiej m.in. poprzez założenie skweru lub parku na wyznaczonych terenach zieleni urządzonej 1ZP i 2ZP, z dopuszczeniem m.in. realizacji zbiornika retencyjnego na terenie 2ZP.

Korzystne oddziaływanie zrealizowanych założeń zieleni na miejską przestrzeń będzie w szczególności widoczne wzdłuż ulic układu drogowego Smochowic. Zieleń przyuliczna przyczyni się do wzajemnego, trwałego zharmonizowania przestrzeni publicznych ulic oraz włączenie ich do system zieleni miejskiej.

Nowa zabudowa wraz z zielenią wysoką pozytywnie wpisze się m.in. w panoramę zabudowy Smochowic widoczną na pierwszym planie z ulicy J. H. Dąbrowskiego (ulicy będącej jedną z głównych ulic wlotowej do miasta Poznania). W mniejszej skali zieleń pozytywnie wpłynie na wygląd ul. Z. Żuraszka – terenu KD-L.

Na etapie realizacyjnym oddziaływania na krajobraz będą negatywne. Będzie to jednak oddziaływanie krótkoterminowe. Docelowo przekształcenia funkcjonalno-przestrzenne w granicach projektu planu przyczynią się do powstania struktury o czytelnym układzie przestrzennym korzystnie oddziaływującej na krajobraz Smochowic.

W prognozie stwierdzono, że głównym źródłem zanieczyszczeń generowanych na etapie eksploatacji może być zabudowa. Natomiast nie przewiduje się by użytkowanie nowej drogi – ul. Z. Żuraszka (KD-L) wiązało się ze zbyt dużym natężeniem ruchu pojazdów – co spowodowałoby wzrost emisji zanieczyszczeń w jej otoczeniu.

Stwierdzono, że lokalizacja nowej zabudowy wymusi potrzebę dostarczania energii cieplnej, co może spowodować nową emisję zanieczyszczeń do powietrza. Z ekologicznego punktu widzenia korzystnym rozwiązaniem problemu jest wykorzystanie do celów grzewczych sieci infrastruktury technicznej (gazowej i energetycznej) istniejących w obszarze opracowania. Możliwość taką zapewniają zapisy projektu mpzp ustalające powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, a także dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej.

Projekt przewiduje również możliwość zaopatrywana w ciepło z indywidualnych systemów grzewczych, dla których wielkość nowej emisji będzie głównie uzależniona od zastosowanego w instalacji paliwa. W prognozie pozytywnie oceniono ustalenie w projekcie planu dopuszczenia stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z jednoczesnym zakazem stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe – co, wraz z przestrzeganiem obowiązujących przepisów nadrzędnych, powinno pozytywnie wpływać na lokalną jakość powietrza atmosferycznego.

Lokalnego i krótkoterminowego wzrostu emisji zanieczyszczeń spodziewać się można na etapie realizacji poszczególnych inwestycji budowlanych.

W prognozie podkreślono, że przy projektowaniu nowego zainwestowania terenów należy dążyć do zachowania możliwie jak największych enklaw zieleni, co będzie sprzyjać utrzymaniu lepszej jakości powietrza atmosferycznego.

W prognozie przewiduje się, iż docelowa i pełna realizacja ustaleń projektu mpzp nie spowoduje pojawienia się w granicach przedmiotowego obszaru nowych źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza, których funkcjonowanie mogłoby doprowadzić do znaczącego pogorszenia lokalnej jakości powietrza atmosferycznego.

W zakresie oddziaływań na klimat lokalny i warunki mikroklimatyczne realizacja nowej zabudowy utrudni swobodne przemieszczanie się mas powietrza, wpłynie na występowanie wyższych temperatur powietrza w ciągu roku i jego mniejszą wilgotność oraz potencjalnie może przyczynić się do powstania nowych źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza. Dla ograniczenia niekorzystnych oddziaływań na lokalne warunki mikroklimatyczne niezwykle istotne będzie respektowanie zapisów dotyczących parametrów zabudowy i wskaźników zagospodarowania terenów. Szczególnie ważne są też ustalenia nakazujące zachowanie oraz urządzanie jak największej ilości nowej zieleni, zwłaszcza z udziałem zieleni wysokiej, tworzenie kolejnych elementów błękitno-zielonej infrastruktury miasta oraz wprowadzanie zieleni również w formie nowych, niekonwencjonalnych rozwiązań, których funkcjonowanie także pozwala na zmniejszenie efektu miejskiej wyspy ciepła, w tym obniżenie temperatury powietrza oraz w pewnym stopniu redukcję zanieczyszczeń powietrza.

Realizacja projektu planu, głównie na skutek powstania zabudowy w miejscu terenów otwartych z zielenią urządzoną jaki i spontaniczną, początkowo przyczyni się do ukształtowania na zainwestowanych terenach niekorzystnych warunków mikroklimatycznych. Jednak, z upływem lat i wzrostem zieleni wysokiej oraz wzmocnieniem obszaru o kolejne elementy błękitno-zielonej infrastruktury miasta, warunki klimatu lokalnego ulegną poprawie i nie będą odbiegały od tych, jakie ukształtowały się pośród zabudowy otaczającej obszar opracowania. Docelowo zmiany dokonane na opracowywanym terenie, zgodnie z ustaleniami planu miejscowego, nie wpłyną w sposób znaczący na parametry klimatu lokalnego Smochowic.

Na podstawie przepisów nadrzędnych (ustawy *Prawo ochrony środowiska* oraz rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku), s*pośród terenów wymienionych w projekcie planu ochroną akustyczną w środowisku objęto następujące tereny: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, lub zabudowy usługowej - oznaczony na rysunku planu symbolem MN/MW/U, zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub zabudowy usługowej MW/U i zabudowy usługowej oświaty UO. Ponadto, na terenach MW/U możliwa jest lokalizacja funkcji usług oświaty i zdrowia, czyli szkół, przedszkoli lub żłobków, domów opieki społecznej czy szpitali, a także obiektów zamieszkania zbiorowego, wszystkie te funkcje podlegają ochronie akustycznej w środowisku, zgodnie z ww. przepisami.

Na podstawie dokumentacji *Strategicznej Mapy Hałasu miasta Poznania 2022* ustalono, że obszar projektu planu częściowo znajduje się w zasięgu ponadnormatywnego oddziaływania hałasu drogowego z ul. J.H. Dąbrowskiego, natomiast poziomy hałasu z ul. Sianowskiej na granicy terenu UO nie powodują przekroczeń standardów akustycznych ustalonych dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

W prognozie stwierdzono, że ustalenia projektu mpzp dostosowano do istniejących poziomów hałasu samochodowego z ul. J. H. Dąbrowskiego na granicy terenów MN/MW/U i 1MW/U i 2MW/U, które to poziomy nieznacznie przekraczają wartości dopuszczalne w środowisku, ustalone dla terenów mieszkaniowo-usługowych i terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego, zarówno w porze dzienno-wieczorno-nocnej, jak i w porze nocnej; natomiast istotnie przekraczają je dla zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej lub szpitali, dla których obowiązują wyższe wymagania akustyczne w tych porach doby.

W związku z potencjalnie niekorzystnym oddziaływaniem na siebie terenów i obiektów wymagających zapewnienia odpowiednio wysokich standardów akustycznych w środowisku (np. w przypadku szkół, przedszkoli lub żłobków, a także domów opieki społecznej lub szpitali), zlokalizowanych w sąsiedztwie z terenami o słabszych wymaganiach akustycznych w środowisku (np. z terenem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej) lub z terenami bez żadnych wymagań akustycznych w środowisku (np. zabudowy usługowe), w projekcie planu ustalono zapewnienie wymaganych, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na granicach terenów o różnych wymaganiach akustycznych – co podlega na ich ograniczeniu do poziomu dopuszczalnej emisji hałasu do środowiska.

W celu minimalizowania niekorzystnych oddziaływań akustycznych w środowisku, związanych z emisją hałasu od pojazdów przejeżdżających przez obszar projektu planu, w ustaleniach na terenie KD-L (ul. Z. Żuraszka) dopuszczono stosowanie rozwiązań przeciwhałasowych, a także dopuszczono lokalizację dodatkowych, innych niż ustalone planem, elementów zagospodarowania pasa drogowego,

w tym drogowych obiektów inżynierskich, lokalizację elementów umożliwiających uspokojenie ruchu, w tym lokalnych zawężeń jezdni, a także zmniejszenie szerokości jezdni ze względu na potrzebę uspokojenia ruchu.

W prognozie stwierdzono, że w przyszłości – po zrealizowaniu planowanego zagospodarowania obszaru projektu planu „Smochowice-Sianowska" – część A w Poznaniu oraz w wyniku realizacji jego ustaleń szczegółowych, sformułowanych m.in. w dziedzinie kształtowania klimatu akustycznego w środowisku oraz w budynkach – warunki akustyczne będą korzystne dla planowanych oraz dopuszczonych funkcji terenów. Projekt planu ustalił zapewnienie odpowiednich standardów akustycznych w środowisku dla projektowanych oraz dopuszczonych rodzajów terenów, określając zasady lokalizacji funkcji usług wrażliwych akustycznie, a także dopuścił stosowanie zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.

Analizowany projekt mpzp, w ramach możliwego ustawowego zakresu, zawiera ustalenia, które pozwalają na zapewnienie ochrony poszczególnych komponentów środowiska (w szczególności ochrony i kształtowania zieleni), a tym samym ich realizacja będzie również pozytywnie oddziaływać na zdrowie ludzi lub też będzie ograniczać negatywne oddziaływanie wynikające ze wzrostu intensywności zainwestowania analizowanego obszaru.

Realizacja ustaleń analizowanego projektu mpzp będzie oddziaływać w różnorodny sposób na ludzi. Z uwagi na zasięg i skalę planowanych przekształceń funkcjonalnych dotyczących rozwoju terenów zabudowy, niewątpliwe będzie oddziaływać na ludzi na etapie realizacyjnym i eksploatacyjnym, głównie z powodu wzrostu emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza (m.in. ze źródeł komunikacyjnych) oraz wzrostu natężenia ruchu komunikacyjnego.

Realizacja projektu planu zapewne przyczyni się do przyrostu ilości dóbr materialnych. Oddziaływań w tym zakresie można spodziewać się na skutek powstania zabudowy na terenach MN/MW/U, MW/U i UO zagospodarowania terenu w otoczeniu nowej zabudowy, między innymi przez rozbudowę obsługujących ją sieci infrastruktury technicznej i realizacji drogi publicznej KD-L. Oceniając przyrost ilości dóbr materialnych w skali obszaru opracowania oddziaływania można uznać za istotne. Jednak w skali lokalnej, zmiany wynikające z realizacji projektu planu nie będą miały dużego znaczenia ze względu na prawie całkowite zainwestowanie obszaru Smochowic.

W siódmej części niniejszej Prognozy odniesiono się do zagadnień związanych z analizą skutków realizacji postanowień planu miejscowego oraz częstotliwości jej przeprowadzania, wskazując przede wszystkim na możliwość wykorzystania istniejącego już systemu monitoringu. Monitoring skutków realizacji analizowanego projektu mpzp w zakresie oddziaływania na środowisko powinien polegać na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska (lub w ramach indywidualnych zamówień), a także na monitorowaniu realizacji proekologicznych ustaleń mpzp na etapie wydawania decyzji pozwoleń na budowę, dotyczących np.: wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną zgodnie z ustaleniami planu (co jest istotne m.in. wobec zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe w indywidualnych systemach grzewczych), ochrony istniejących drzew i odpowiednio wysokich powierzchni biologicznie czynnych.

W części ósmej omówiono warianty projektu planu prezentowane: pierwszy (I) na etapie konsultacji społecznych oraz drugi (II) po opiniowaniu wewnętrznym. II wariant sporządzony z terenami 2ZP i UO uwzględnia potrzebę zagwarantowania prawidłowego funkcjonowania osiedla na Smochowicach wraz z jednoczesnym uwzględnieniem przeciwdziałania postępującym zmianom klimatycznym. Argumentem przeważającym za wyborem wariantu II jest zwiększona ponad dwukrotnie powierzchnia zieleni urządzonej (na terenach 1ZP i 2ZP) z dopuszczeniem na terenie 2ZP lokalizacji zbiornika retencyjnego przy jednoczesnym zachowaniu na terenie UO powierzchni biologicznie czynnej takiej, jak na obowiązującym terenie 12UO. Rozwiązania zaprojektowane w tym wariancie są bardziej proekologiczne, w szczególności w zakresie kształtowania błękitno-zielonej infrastruktury miejskiej – a przez to również skuteczniej będą służyć poprawie warunków życia i funkcjonowania ludzi w obszarze Smochowic.

Biorąc powyższe pod uwagę, stwierdzono, że przyjęty II wariant projektu planu nie wymaga wskazania nowych rozwiązań alternatywnych w zakresie rozwiązań funkcjonalnych i ustaleń w zakresie ochrony środowiska i przyrody.

W dalszym toku procedury planistycznej zgodnie z opinią Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej, w południowo-wschodniej części terenu 2MW/U wyznaczono strefę podwyższonej zabudowy oraz ustalono wprowadzenie kolejnych nasadzeń drzew, zgodnie z rysunkiem planu, również na terenie 2MW/U (od strony ul. J. H. Dąbrowskiego) – co powinno pozytywnie wpłynąć na stanu poszczególnych elementów środowiska.

Na etapie wyłożenia do publicznego wglądu zaproponowano kolejne zmiany polegające na wydzieleniu z terenu 2MW/U w zasięgu istniejącej zabudowy terenu MN/MW/U. Na nowo wydzielonym terenie MN/MW/U od strony ul. J. H. Dąbrowskiego, zgodnie z rysunkiem planu, zachowano zaproponowane wcześniej nasadzenie drzew

Biorąc powyższe pod uwagę, stwierdzono, że projekt planu przyjęty na etap II wyłożenia do publicznego wglądu nie wymaga wskazania nowych rozwiązań alternatywnych w zakresie rozwiązań funkcjonalnych i ustaleń w zakresie ochrony środowiska i przyrody. Skutkiem czego niniejsza prognoza nie przewiduje również dodatkowej analizy alternatywnych rozwiązań minimalizujących lub eliminujących zagrożenia dla środowiska przyrodniczego.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DOTYCZĄCA
PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
"SMOCHOWICE - SIANOWSKA" - CZĘŚĆ A W POZNANIU

ZAŁĄCZNIK NR 1

MIEJSKA PRACOWNIA URBANISTYCZNA
61-842 POZNAŃ, UL. ZA BRAMKĄ 1

UWARUNKOWANIA I POWIĄZANIA PRZYRODNICZE OBSZARU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM MPZP

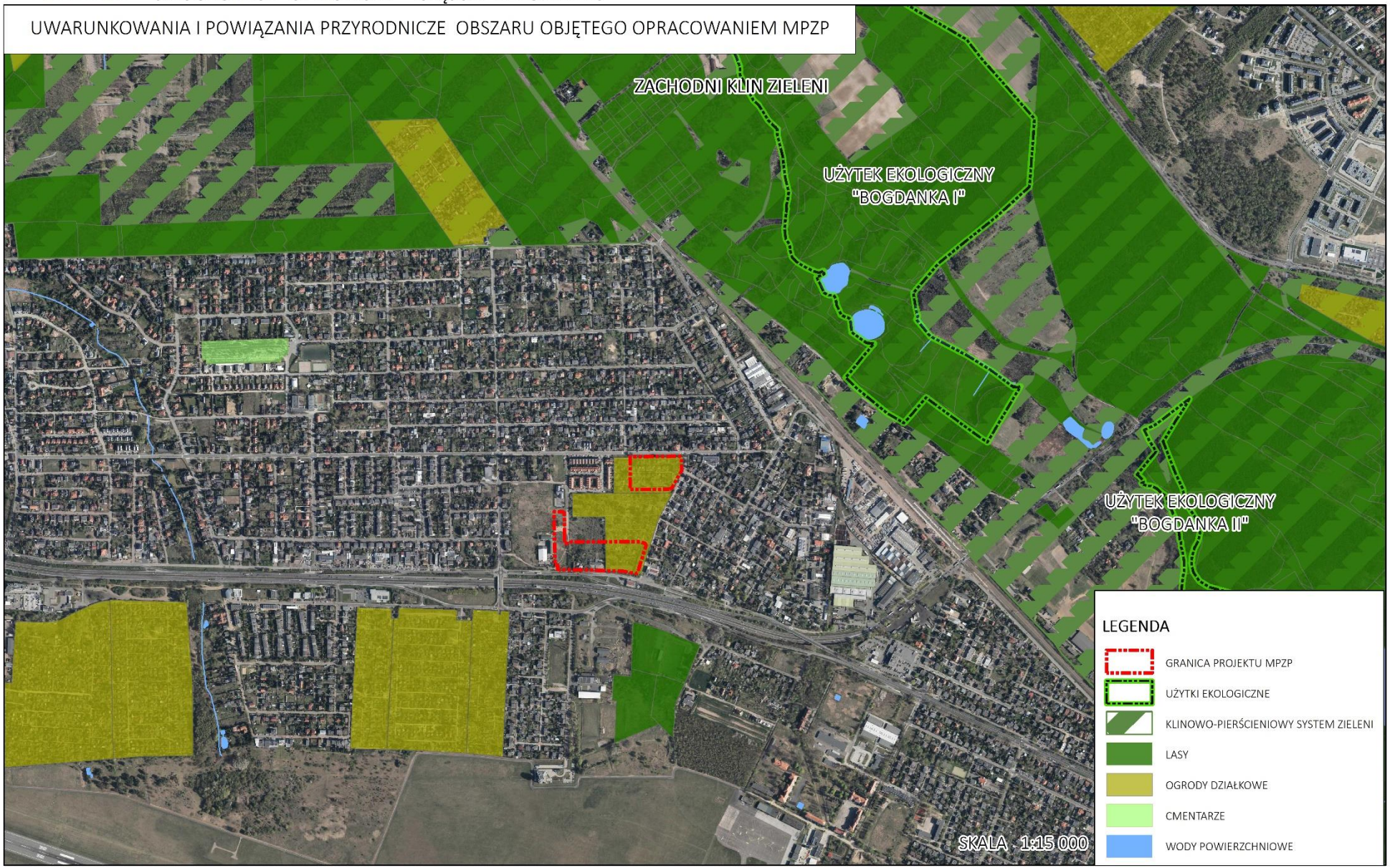

MIEJSKA PRACOWNIA URBANISTYCZNA
61-842 POZNAŃ, UL. ZA BRAMKĄ 1

ZASIĘGI ODDZIAŁYWANIA HAŁASU SAMOCHODOWEGO
W PORZE DZIENNO-WIECZORNO-NOCNEJ (LDWN) - W STANIE ISTNIEJĄCYM W ROKU 2022

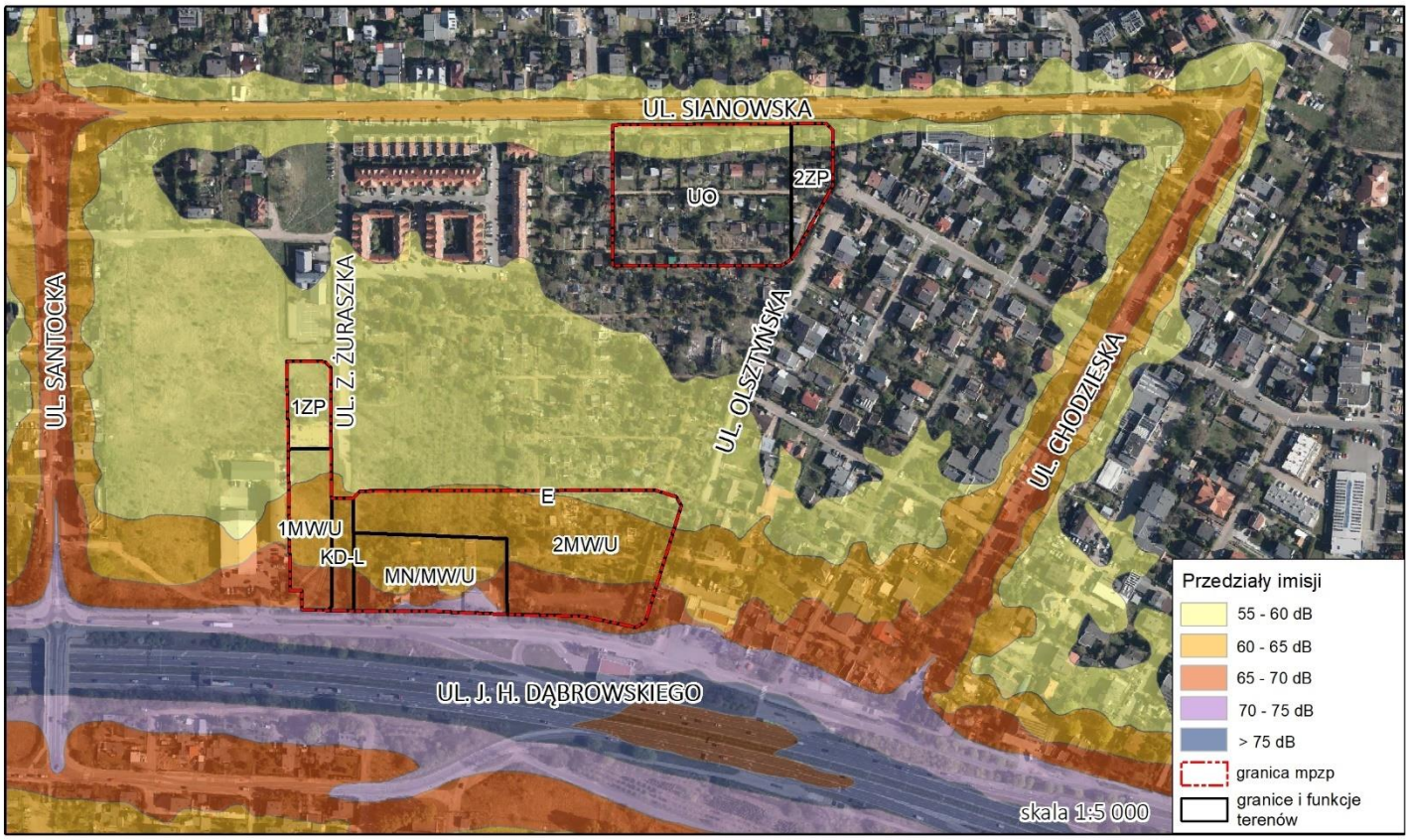

ZASIĘGI ODDZIAŁYWANIA HAŁASU SAMOCHODOWEGO
W PORZE NOCNEJ (LN) - W STANIE ISTNIEJĄCYM W ROKU 2022

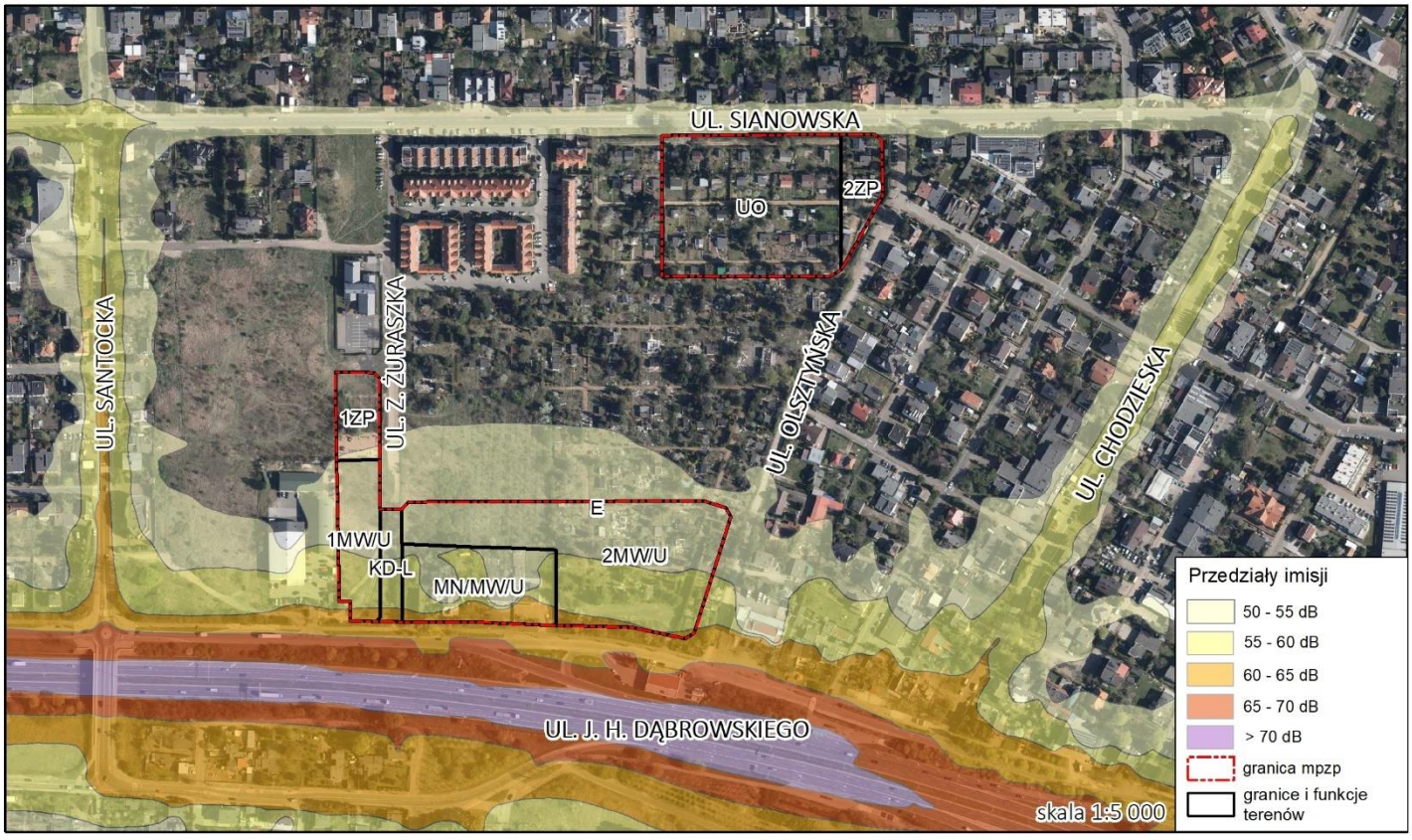

Źródło: Strategiczna Mapa Hałasu miasta Poznania 2022, AKUSTIX, Iemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2022

Poznań, 18.03.2024 r.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że spełniam wymagania, o których jest mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.